PREOTUL DIMITRIE ȚOPA

ROMANISMUL

IN REGIUNEA DINTRE PRUT ȘI NISTRU DIN FOSTA BUCOVINA

BUCUREȘTI
EDITURA CASEI ȘCOALELOR
1928

Prețul Lei 40.—

PREOTUL DIMITRIE ȚOPA

ROMANISMUL

IN REGIUNEA DINTRE PRUT ȘI NISTRU

DIN FOSTA BUCOVINA

CERNĂUȚI, 1927

BUCUREȘTI
EDITURA CASEI ȘCOALELOR
1928

Marelui şi bunului Român,

D-lui NICOLAE IORGA

în semn de admiraţie».

AUTORUL

INTRODUCERE

Introducere

MOTTO:

„Vom aplicà cu rigoare, cu metodă, cu tenacitate această metodă, de respectare a legilor noastre, din prezent și viitor. Vom face italiană această regiune (Trentinul) căci este italiană prin geografie și prin istorie.

Se poate spune cu adevărat, că la Brennèro este frontiera fixată de mâna infalibilă a lui Dumnezeu.

Germanii din Adigele de sus nu reprezintă o minoritate națională ci o rămășiță etnică. Ei sunt în număr de 180.000, pe când în Cehoslovacia ating cifra de 3.500.000 față de 5.000.000 de Cehi.

Afirm că din acești 180.000 peste 40.000 sunt Italieni deveniți Germani și pe aceștia noi vom încercà să facem să-și regăsească vechile lor nume italiene, așa cum rezultă din toate actele de stare civilă.

In felul acesta ei vor dobândì orgoliul de a fi cetățeni ai marei patrii italiane. Ceilalți sunt ultimul rest al invaziunilor barbare. Și pentru aceștia vom adoptà politica romană de echitate severă. Națiunii Germane îi spunem: „Pentru tine poporul fascist voește să fie un amic sincer, dar un amic care te privește în ochi, amic cu mâinile. sus, amic în afară de cunoscutul „Kultur“.

(Discursul premierului italian Mussolini ținut la Camerà italiană în Februarie 1926).

Cuvintele de mai sus, rostite de d-l Mussolini în Camera italiană ca răspuns la declarațiunile președintelui consiliului de miniștrii al Bavariei se potrivesc și pentru nordul Bucovinei, de care se vorbește în lucrarea de față.

Publicațiunea prezentă urmărește și ea două scopuri:

I. Să se arate adevărul istoric, că regiunea dintre Prut și Nistru a fost la anexarea ei de către Austria, o parte de pământ moldovenesc, os din oasele Moldovei, că din cele 160.000 de suflete, ce locuesc azi în regiunea aceasta, 12.000 sunt Români neînstrăinați, 50.000 sunt Români slavizați ca limbă, iar celelalte 100.000[1] *sunt produsul invaziunii slave, urmată în decursul celor 140 de ani ai stăpânirii habsburgice.*

II. Dovedindu se după actele stării civile (condicile parohiale) falșificările și schimonosirile, făcute parte din neștiință parte din rea credință, ale numirelor și numelor românești, acestora din urmă să li se dea prin lege caracterul lor vechiu românesc. Or nu se mai poate tolera ca azi — sub stăpânirea românească — să se scrie și de acum înainte în actele stării civile (registrele parohiale), nume de familii în așa fel: Isariuc, Isarciuc în loc de Isar; Teutulovici (la Piedecăuți în condica născuților din anul 1860) în loc de Tăutu; Brendzan în loc de Brânzan, Sirman în loc de Sărman, Frundza în loc de Frunză, Dragenycz în loc de Drăghinici, Babecz și Babycz în loc de Babici; Sprincenat în loc de Sprâncenat; Mendrișoara în loc de Mândrișor; Chebici în loc de Chibici; Creciun în loc de Crăciun; Zenta în loc de Ținta și alte sute de aceste schimonosiri.

Puse în evidență aceste două adevăruri, ele vor spulberà afirmările adversarilor noștri cari susțin că regiunea dintre Prut și Nistru ar fi ucraineană dela înființarea cnezatului rutean din Halici (secol. XII). Este cunoscut că asemenea afirmări s'au făcut de către Ruși și Ucaineni înainte de răsboiu și apoi mai ales în timpul tratativelor

1) Intre acestea 100.000 de suflete sunt cuprinși și: evreii, nemții și polonezii în număr de circa 15.000—20.000.

de pace, prin publicaţiuni şi presă. Propaganda aceasta antiromânească n'a încetat şi în zilele noastre.

In timpul din urmă (1926) a fost discutată chestiunea cu ocazia acţiunii înaintată împotriva Ministerului pentru Instrucţiune publică de către mai multe comune dintre Prut şi Nistru, — agitate de elemente subverzibe — pentru reintroducerea limbei rutene în şcoalele primare din aceste comune, când avocatul, d-l Dr. Dutczak (Dutciac) în pledoariile sale a afirmat acelaş lucru, adică că Rutenii dintre Prut şi Nistru stau aici dela secolul al XII-lea încoace. In acelaş sens a vorbit acum la 1920 în camera deputaţilor, deputatul averescan de atuncia, azi ţărănist, d-l Krakalia, coborîtor dintr'o veche familie de mazili români, când a vrut prin expunerile sale să convingă lumea de neîndreptăţirea stăpânirii româneşti asupra nordului Bucovinei şi de necesitatea unui plebiscit.

In timpul cel mai recent d-l senator Anton von Lukasiewicz a publicat un articol în ziarul german «Czernowitzer Allgemeine Zeitung» (No. 6562 anul 1926) intitulat: «Die Behandlung der Ukrainer in Rumänien» (Tratarea Ucrainenilor în România) în care afirmă că Ucainenii sunt până la râul Siret poporul autohton, locuind aici necontenit dela sec. al XII-lea până în zilele noastre, pe când Românii s'au aşezat abia mai târziu în mijlocul lor, pomenind totodată că Ucrainenii au şi drepturi istorice asupra acestui teritoriu.

Afirmarea aceasta o sprijineşte bazându-se pe lucrările ştiinţifice de Hurmuzaki, Ulianicki, Kaluzniacki, Gustav Weigand, Kadler, Iorgu Iordan şi mai ales pe constatările făcute de comisiunea, constituită în anul 1782 de către guvernul austriac pentru stabilireà hotarelor şi a proprietăţilor din toate comunele fostului ducat.

Asupra stărilor din această regiune în timpurile mai vechi (dela secolul XII până la 1775) nu mă voiu oprì deoarece ele sunt îndeajuns cercetate de istorici serioşi cari dau dreptate cauzei româneşti. Voiu arătà numai, cum am şi amintit, pe baza argumentelor istorice şi mai ales a constatărilor făcute de comisiunea austriacă, citată

de d-l Lukasiewicz, că regiunea dintre Prut şi Nistru a fost la răpirea ei de către Austria pământ românesc [2]), şi apoi cum acest pământ românesc a fost slavizat în cursul celor 140 de ani de stăpânire străină.

Originar din Ţopeni, am petrecut de obiceiu vacanţele în nordul Bucovinei şi am colindat prin cele 70 de sate înstrăinate, ca să cunosc regiunea şi locuitorii. După terminarea liceului am stat în Mosóreni, sat pe malul Nistrului, un an şi jumătate în casa mazilului repausat Ioan Grecu, un venerabil bătrân de 75 de ani pe timpul acela (1882), care mi-a comunicat multe lucruri interesante din trecutul românesc al acelor părţi. Iară ca preot am slujit nouă ani (1889—1898) la Rarancea şi apoi la Viteliuca (Viteleni) (1898—1899). In tot timpul acesta am umblat prin satele dintre Prut şi Nistru, şi nu-i nici unul în care să nu fi fost cel puţin odată. M'am interesat pe la bătrânii satelor de cele trecute şi mi-am făcut însemnări, mai ales din condicile vechi parohiale, cari mi-au fost de mare folos la lucrarea de faţă.

S'a săpat peste o sută de ani la mormântul românismului din aceste părţi ale Moldovei vechi dar dreptatea lui Dumnezeu n'a îngăduit ca acest mormânt să se închidă pe vecie. Cauza românească, dreaptă fiind, a învins azi; de aceea şi mormântul românesc dintre Prut şi Nistru s'a redeschis şi din el va răsări o odraslă noua, viguroasă, în veci neperitoare. Se înşală duşmanii Românilor, dacă cred că prin răpirea graiului s'a tăiat rădăcina arborelui românesc.

«Sângele apă nu se face». In vinele multor mii de familii cu nume vechi româneşti, dintre Prut şi Nistru, curge sân-

2) Apelul alcătuit de mine şi adresat în anul 1912, Mazilimii şi Răzeşimii din Bucovina, în limba ruteană (Editura Gazetei mazililor şi rezeşilor bucovineni, Cernăuţi 1912), l'am isprăvit cu următoarele cuvinte: «Infiinţaţi pretutindeni—unde mai trăiesc Mazili şi Răzeşii—şcoli şi societăţi româneşti, luminaţi-vă în duhul românesc şi va da Dumnezeu că se vor întoarce timpurile că Bucovina va fi iarăşi ceeace a fost: «Ţară Românească» (voloschei craiu).

gele românesc și în casele acestor familii se află și azi datini și obiceiuri românești; se povestesc faptele lui Ștefan cel Mare și în multe locuri se sbate încă conștiința moldovenească. Puțină lumină și lămurire și acești Români azi cu graiu rusesc se vor trezì la viață națională și vor devenì un element folositor întregului neam românesc. Va depinde numai dela înțelepciunea conducătorilor Statului Român, în ce timp se va întâmpla aceasta.

Despre trecutul românesc dintre Prut și Nistru s'a vorbit și s'a scris mult de bărbați destoinici și competenți. Intre aceștia îl amintesc pe în veci neuitatul boier, Dr. Iancu Zota, proprietarul mai multor sate din nordul Bucovinei, care între anii 1875—1890 a ridicat de multe ori glasul său hotărît atât în dieta Țării cât și pe cale ziaristică în contra slavizării forțate, făcută de stăpânirea austriacă. S'au scris multe articole privitoare la această chestiune în presa românească de pe atunci. S'a editat un op voluminos sub titlul: «Slavizarea Bucovinei» de un anonim. O lucrare minuțioasă și de mare valoare [3]).

Nu mai puțin a lucrat și «Societatea mazililor și răzeșilor bucovineni», înființată la anul 1899, în contra slavizării răzeșilor de peste Prut și pentru readucerea lor la conștiință națională. Activitatea acestei societăți a fost împiedicată prin faptul că mulți dintre intelectualii români credeau în ignoranța lor, că societatea urmărește reînvierea ciocoismului sau cel puțin a unui spirit de castă.

Dealtă parte, dușmanii noștri etnici au început dela mijlocul secolului trecut, atât prin graiu cât și prin scris să propage — la început timid și nehotărît, cu timpul însă tot mai pronunțat și apăsat—neadevăruri cât mai sfruntate cu privire la trecutul regiunii dintre Prut și Nistru. Ne-am pomenit la urmă cu afirmări hotărîte și «documentate» că Bucovina până la Siret a fost totdeauna «pământ ucrainean» căci aici locuesc «Ucraineni» dela înființarea Knezatului Halicz în sec. XII.

3) Lucrarea aceasta conține multe lucruri, ce le-am fost publicat anonim în ziarele politice bucovinene de atunci.

Apărură apoi cele două lucrări istorice ale profesorului universitar Dr. Iancu Nistor: «Românii și Rutenii în Bucovina» București 1915 și «Der nationale Kampf in der Bukowina mit besonderer Berücksihtigung der Rumänen und Euthenen» București 1919. Aceste opuri bazate pe adevăruri istorice, documentate și deci irefuzabile, ne arată în mod neîndoelnic și'n lumină adevărată trecutul Bucovinei de Nord. Cei ce s'au interesat de chestiunea Bucovinei, vor trebuì să mărturisească, că profesorul Nistor cu rară cunoștință de cauză ne-a descris științific și documentat cele ce s'au petrecut pe pământul Bucovinei din timpurile cele mai vechi până'n zilele noastre. Cu claritate uimitoare arată autorul împrejurările coercitive, prin care Moldova de Nord a trebuit să se prefacă în «Ucraina» de azi și ce drepturi ne revin asupra acestei părți, înstrăinată prin timp și pentru oarecare timp. Trebuià să vie războiul mondial, să se verse din belșug sânge românesc, ca să se facă capăt acestei înstrăinări nefirești. Constatările mele făcute în această regiune și pasul neprecugetat al unor intelectuali ucrainieni de felul celor pomeniți m'au făcut să public lucrarea mea de față.

Inainte de a trece la partea meritorie a lucrării mele, țin să mai declar aici următoarele.

Am spus, că «sânge apă nu se face». Acest adevăr s'a probat chiar la persoana mea. Sunt descendent, documentat gradul 8, și după tată și după mamă (Țopa-Petrașcu) din două familii vechi (istorice), despre a căror românitate nu încape îndoială. Și cu toate acestea, faptele și împrejurările, ce se vor arătà în lucrarea prezentă, au avut drept urmare, că părinții mei — afară de sf. rugăciuni, cari le rosteau în limba românească — să nu mai cunoască graiul strămoșesc fiind siliți să vorbească între ei și cu copiii lor în limba molorusă (ruteană). Faptul acesta nu l-am negat niciodată, și nu-l țin de rușine (nefăcut fiind din rea credință de către părinții mei). Nu-l țin nici de o nenorocire ci de o întâmplare trecătoare, impusă de forța majoră. Intâmplarea aceasta n'a rămas însă fără urmări pentru mine. Se știe, mai mult decât orice, că întâmplă-

rile din copilărie rămân în memoria noastră pentru toată viaţa. Cele dintâi cuvinte, ce le-am auzit, au fost ruseşti exceptând doară cele câteva cu sunet românesc precum, tată, mamă, bunicule, bunică. Am grăit ruseşte, am copilărit cu copiii vecinilor noştri Oliţnec, Rusnac, Şcvarciuc, ţărani ruteni din satul meu. Aceleaşi basme (cele mai multe de cuprins românesc) ni s'au povestit, aceleaşi jocuri le-am jucat, aceleaşi cuvinte le-am rostit, aceleaşi dorinţi le-am avut, aceleaşi cântece le-am cântat ruseşte, deşi multe din ele cu melodii româneşti. Aceste lucruri nu se uită în viaţă, ele rămân în sufletul nostru. Cu duioşie ne aducem aminte de ele. E posibil, că faptul, că în frageda copilărie am petrecut în mediul rutean, m'a făcut şi mă face şi azi, să am pentru poporul malorus (rutean)' o simpatie deosebită, o înţelegere pentru aspiraţiunile sale, întrucât ele sunt justificate şi drepte. Soarta poporului malorus e foarte mult asemănătoare cu cea a poporului nostru. Şi el a îndurat impilări şi nedreptăţi prin veacuri. Şi el a suferit pentru credinţa ortodoxă atât din partea necredincioşilor (Tătari şi Turci) cât şi din partea fraţilor slavi de rit latin Dar şi fraţii lor de aceeaşi credinlă i-au oprimat prin sute de ani politiceşte. Dacă războiul mondial a adus libertate naţională mai tuturor naţiunilor din Europa, singurul popor malorus (rutean) nu şi-a câştigat încă independenţa naţională şi politică la care are drept şi cel mai mic popor. Şi ţinând seama de trecutul său, poporul malorus a meritat un stat independent şi naţional! Pentru ticăloşiile trădătorilor în frunte cu renegatul român Coco Wassilco nu trebue să sufere un popor nevinovat, care şi el şi-a vărsat sângele pe altarul libertăţii naţionale.

Asta o simt şi o mărturisesc ca om şi membru al Naţiunii române, care şi-a ajuns idealul.

Ca Român doresc înfiinţarea şi organizarea unui stat naţional malorus (rutean) în graniţele sale etnice şi naturale. Acolo, unde Rutenii au trăit neîntrerupt prin sute de ani, acolo li se cuvine statul lor naţional. Dar, bunul D-zeu a despărţit popoarele prin graniţe naturale: râuri, mări, munţi. Intre noi Românii şi între Maloruşi (Rutenii)

D-zeu l-a pus pe bătrânul Ister (Nistru). Acesta a fost şi va rămânea vecinic graniţă între noi şi Ruteni. La el am adăpat şi noi şi Rutenii (Cazacii) caii de războiu, la el ne-am luptat împreună contra Tătarilor, Leşilor şi Turcilor. El ne-a fost însă totdeauna graniţă. Azi, când oamenii trec atât de lesne încolo şi încoace, nu se pot închide ermetic hotarele etnice. Noi avem dincolo de Nistru peste ½ de milion Români, deci cam tot atâţia, câţi Ruteni (inclusiv Românii slavizaţi ca limbă) se află dincoace de Nistru în România.

O înţelegere e foarte uşoară, căci ea se poate face pe baza reciprocităţii. Aşa trebue să cugete toţi Românii şi Rutenii cu dreptate. Intelectualii Rutenilor galiţieni şi bucovineni cugetă însă altfel. In loc să caute bunăvoinţa, prietenia şi sprijinul României contra duşmanilor lor adevăraţi (Ruşii) ei gogoliţi de Austriaci şi visând o Ucraină până la Dunăre, nu se astâmpără de a răspândì orbi et orbe neadevărul că Bucovina şi Basarabia sunt locuite de sute de ani (dela secol. XII-lea) de Maloruşi (Ruteni). Aceasta e o sfruntare silnică a adevărului.

Nimeni din Ruteni, neexceptând chiar pe domnii Cracalia, Lukasiewicz, Dutczak, etc., nu cunoaşte aşa de bine istoria mai recentă a regiunii între Prut şi Nistru cum o cunosc eu. Am constatat aşa zicând cu ochii mei românismul ei; şi D-lor dacă şi-ar da silinţă şi şi-ar lua timpul necesar unor studii intensive şi serioase ar aflà acelaş lucru: că Bucovina a fost din timpurile cele mai vechi în întregime pământ românesc până la ocuparea ei de către Austriaci. De aceştia a fost în parte desnaţionalizată.

Acuma redată de dreptatea d-zeească Patriei-Mume partea desnaţionalizată trebue reromanizată, căci aşa este firesc.

PARTEA GENERALA

PARTEA GENERALA

Izvoare folosite:

1. «Românii şi Rutenii din Bucovina» de Dr. *I. Nistor*. Bucureşti 1915.
2. «Der nationale Kampf in der Bucovina, mit besonderer Berüksichtigung der Rumänen und Ruthenen» von Dr. *I. Nistor*. Bucureşti 1919.

(Lupta naţională în Bucovina în special între Români şi Ruteni» de Dr. *I. Nistor*. Bucureşti 1919).

3. «Slavizarea Bucovinei» de un scriitor anonim.
4. Monumente şi documente vechi, ce se află în această regiune.
5. Mărturiile bătrânilor.

Regiunea între Prut şi Nistru din fosta Bucovină e situată la Nord-Vest, în vechea «Ţară de sus» a Moldovei. Geografic ea face parte din Moldova dintre Prut şi Nistru, fiind la apus o prelungire a Basarabiei de azi.

Răpind în anul 1775 Austriacii Moldovei judeţele Cernăuţi, Suceava şi Câmpulung (12000 klm.²) a ajuns şi partea aceasta sub stăpânire străină. Toate cele trei judeţe răpite de Austriaci formară o provincie nouă austriacă, care fu botezată cu numele «Bucovina» [1].

Făcând parte prin sute de ani din voevodatul Moldovei, e lucru dela sine înţeles că Bucovina austriacă a fost la răpirea ei coastă din trupul Moldovei, a fost în toată înfăţişarea ei pământ românesc. Iară din punct de vedere al populaţiei regiunea aceasta n'a fost mai puţin românească decât şi celelalte părţi ale Moldovei.

Situată la graniţa Poloniei, voevozii moldoveni, mai ales Ştefan cel Mare, au întărit elementul românesc cu oameni de nădejde, cu boieri, mazili şi răzeşi români. Ca un val în jurul unei cetăţi ni se prezintă lanţul satelor răzeşeşti la graniţa Moldovei de sus către Polonia, Vilaucea, Carapciul, Voloca, Staneştii, Costeştii, Cabeştii în valea Ceremuşului, iară Piedecăuţii, Ivancăuţii, Şişcăuţii, Babinul, Culăuţii, Vasilăul, Horoşăuţii, Boiancenii, Cuciu-

---

1) Numele acesta il găsim într'un atlas svedez din jumătatea întâia a sec. XVIII-lea pentru regiunea dintre Prut şi Nistru în ţinutul Hotinului. (Atlasul lucrat cu mână se află la liceul real No. 1 din Cernăuţi).

rul-Mic ş. a. între Prut şi Nistru — sate locuite în mare parte de răzeşi — înconjoară această regiune.

Nu e scopul acestei lucrări a arătà toată istoria românismului în regiunea dintre Prut şi Nistru. Mă mărginesc numai la timpul înstrăinării ei între anii 1775—1918.

EPOCA INTRE ANII 1775—1780.

Plecând dela anul 1775 constatăm că populaţia de aici în toate manifestările sale sociale, culturale şi naţionale a fost românească. Boierii şi mazilii cu vecinii (clăcaşii) lor, răzeşii, preoţii, funcţionarii şi meseriaşii au acelaş graiu, aceaşi credinţă, aceleaşi obiceiuri, acelaş port şi aceeaşi tradiţie ca şi semenii lor din celelalte părţi ale Moldovei. Se va evidenţià aceasta prin constatările istorice ce urmează.

Statistica oficială [1]) făcută de Austriaci cu ocazia ocupării de către ei a acestei părţi din Moldova (dintre Prut şi Nistru) în anul 1774 ne fixează numărul familiilor la 3743 sau 18.715 suflete dacă socotim de familie 5 suflete. Dacă comparăm acest număr cu numărul din prezent, care e de 160.000 (suflete) — vra să zică mai mult decât înzecit — se naşte nedumerirea de nu cumva numărul de 3.743 familii sau 19.000 suflete n'a fost neexact apărând ca prea mic [2]).

N'avem însă nici un motiv de îndoială. Numărul tuturor locuitorilor din fosta Bucovină a fost la anul 1774 de 72.000. In cursul celor 140 ani de stăpânire austriacă, el a ajuns azi cifra de 800.000, vra să zică tot înzecit. Proporţia e deci dreaptă. E adevărat că privind azi la

1) Publicată în tabloul alăturat opului profesorului Dr. Daniil Vereuca: «Topographie der Bukovina» (pagina 173—177).

2) Vezi lucrarea D-lui Dr. Iancu Nistor: Der nationale Kampf in der Bukovina» (pagina 23).

satele [3]) cu populaţie foarte densă, între Prut şi Nistru şi la suprafaţa pământului cultivabil din această regiune e greu să admiţi că la anul 1775 au trăit aici numai 19.000 suflete. Ştim însă că acolo unde astăzi e loc cultivabil, la 1775 au fost păduri seculare de fag şi stejar. Azi acestea au dispărut cu puţine excepţiuni.

Ele au existat încă în mare parte până la mijlocul secolului trecut. In fiecare sat oamenii cei bătrâni mi-au povestit cu duioşie, că s'a trecut cu pădurile seculare, ce le-au văzut ei şi părinţii lor. Chiar din pricina pădurilor de fagi ce acopereau podişul din jurul Hotinului, s'a numit partea aceasta a Moldovei de sus de către Slavii Poloniei şi Ucrainei «Bucovina». N'avem deci motiv să ne îndoim de exactitatea ststisticei din 1774. Am amintit mai sus că în acest an s'au constatat de către autorităţile austriace 3743 de familii în regiunea dintre Prut şi Nistru.

Să cercetăm acuma cărei naţionalităţi au putut să aparţie aceste familii.

La depunerea jurământului de credinţă (omagiului) care s'a cerut populaţiei, trecută sub stăpânirea austriacă, s'au prezentat, în 12 Octomvrie 1777, personal în oraşul Cernăuţi următorii boieri, mazili, ruptaşi şi boierinaşi (şleahţiţi) bucovineni [1]).

a) **Boierii:** *(=In slujba activă a Ţării:)*

Anghelaki, Balş Vasile, Bălşoaia Maria, Bălşoaia Ilinca, Costin Ion, Calmuţchi Mihalaki, Calmuţchi Iuon, Calmuţchi Iuon, Cârste Ilie, Codrescu Ienachi, Flondor Toader, Flondor Iuon. Gafencu Nicolai, Gafencu Dumitraş, Giurgiuvan Mihalaki, Herescu Toader, Herescu Ilie, Imbault Leon,

3) Ocolurile judecătoreşti din Boian şi Sadagura cu satele lor înconjurătoare (colţul pe malul Prutului spre Basarabia) sunt regiunile cele mai des populate în toată România. Ele întrec chiar desimea mijlocie a populaţiei din Belgia, numărând pe 1 km^2 230 suflete. Vezi: Mitteilungen des statistischen Landesamites des Herzogtums Bukowina 1913.

4) Lista am alcătuit-o în ordine alfabetică după lucrarea lui Dr. Iohan Polek: Die Huldigumg der Bucowina am 12 October 1777.» Cernăuţi 1902.

Logatetti Iacob, Mitescu Ioan, Strâjca Iuoniţă, Strâjca Vasile, Ştirbei Ruxanda, — 23 inşi.

b) **Mazilii:** *(=boeri demişi din slujba Ţării):*

Arabul Constantin, Antiohi, Arhip Filip, Arhip Luca, Boldescu Simion, Bojescu Vasile, Botuş Andrei, Calmuţchi Toader, Calmuţchi Vasile, Cerniavschi Mihalaki, Ciolpan Iordaki, Ciolpan Constantin, Costrij (Costreş) Gheorghe, Cracalie Gavril, Cracalie Mihalachi, Cuparencu Mihalachi, Cuparencu Vasile, Cuparencu Ioan, Draghinici Iuon, Draghinici Grigori, Draghinici Constantin, Draghinici Dumitraş, Grecul Paraschiv, Giurgiuvan Ştefan, Goian Iuon, Goian Gheorghe, Goian Gheorghe, Goian Dumitraş, Goian Ilie, Goian Dumitraş, Gore Iuoniţă, Gore Costachi, Galer Lupul, Holban Damian, Holubei Iuoniţă, Ilschi Alexandru, Ieremiţă Vasile, Lepadat Constantin, Lenţa Gheorghe, Mănescu Teodor, Marcu Vasile, Milescu Teodor, Morţun Sandul, Morţun Vasile, Morţun Toader, Morţun Petru, Morţun Nicolai, Moşan Gheorghe, Morţun Constantin, Moţoc Iuoniţă, Moţoc Mihalaki, Păunel Toader, Potlog Manoli, Pârvul Constantin, Paladi Vasile, Pârjilă Constantin, Pârjilă Iuoniţă, Perjul Iordachi, Perjul Gheorghe, Păunel Sandul, Pitarul Toader, Stroescu Constantin, Stroescu Mihalachi, Stroescu Panaită, Strâjca Ilie, Scheanu Ştefan, Semaca Vasile, Schean Mihalachi, Samson Vasile, Sorocean Ursu, Sava Iuon, Scheian Dumitraş, Tăutul Iuon, Tăutul Andrei, Tăutul Iuon, Tăutul Niculai, Tăutul Dumitraş, Tomusei Iordachi, Tomusei Gheorghe, Tăutul Simion, Tăutul Andrei, Teliman Antioh, Volcinschi Constantin, Volcinschi Iuon, Volcinschi Iuon, Volcinschi Gligoraş, Vlad Ilie, Vlad Iuon, Vlad Vasile, Vlaicu Mihai, Vîrgulici Gheorghe, Vasilco Alexandru, Volcinschi Antioh = 93 inşi.

c) **Ruptaşii**: *(= coproprietari de moşii)*:

Brânzan Gavril, Buţură Gheorghe, Buţură Iuon, Buţură Iordachi, Balasinovici Dumitraş, Bănar Gavril, Buţură Vasile, Bîcul Danilă, Botuş Manoli, Brahoaia Ioana, Costrij (Costreş) Miron, Cocea Vasile, Costrij Iuoniţă, Costrij Alexandru, Cocorean Gavril, Cazac Gligoraş, Cazac Iuon, Cozma Ioan, Cocorean Costaş, Draghindă Miron, Davidmuc Andrei, Daşchevici Simion, Drăguş Iuon, Dâmbrovan Gheorghe, Daşchievici Andrei, Draghindă Gavril, Draghindă Mihalachi, Frunză Iuon, Frunză Andronachi, Frunză Manoli, Grecul Lazar, Grecul Vasile, Grecul Constantin, Grecul Mihalachi, Ghiţescu Iordachi, Grecul Vasile, Grigorce Nicolae, Gheorghian Vasile, Guşă Constantin, Gurgan Constantin, Grirosul Serghi, Galer Sandul, Ghienghe Dumitraş, Goian Mihalachi, Holubei Toader, Holubei Apostol, Holubei Vasile, Holubei Ursul, Ionaş Constantin, Isar Gheorghe, Izăcescu Mihai, Lenţa Nicolai, Laşinschi Timofei, Mătăsar Gheorghe, Mihailiuc Gavril, Mihailiuc Iuon, Marcu Iuon, Marcu Iuon, Morţun Toader, Margină Tănasă, Mâţă Iuoniţă, Malinescu Ştefan, Malinescu Gheorghe, Nepot-Teliman, Onciul Nicolae, Onciul Gavril, Onciul Ilie, Onciul Pentelci, Onciul Ioan, Popescu Vasile, Popovici Antioh, Paladi Constantin, Popovici Anton, Preda Vasile a lui Damian, Reus Toader, Reus Gligoraş, Rîpta Constantin, Rîpta Iuon, Rîpta Petru, Reus Ilie, Rotopan Dumitraş, Rîpta Tanasi, Şahin Constantin, Săvescu Ştefan, Stângaci Gligoraş, Stângaci Dumitraş, Ştirbul Gheorghe, Stângaci Andrei, Stângaci Mihaiu, Sărindar Ştefan, Ştefanovici Iuon, Stângaci Vasile, Samircius Vasile, Tăutul Alexandru. Tăutul Grigoraş, Tăutul Tanase, Tăutul Gligoraş, Tabără Iuoniţă, Tabără Dumitraş, Tabără Manoli, Tăutul Iuon, Tăutul Vasile, Tăutul Toader, Tăutul Toma, Tomorug Niculae, Ţărână Costaşcu, Ţiganiuc Gheorghe, Ţopa Dumitraş, Vlaicu Ilie, Vlaicu Constantin, Volcinschi Ştefan, Vlad Dumitraş, Vlad Iuon-Velicica, Zota Ştefan, Zavialeţ Gligoraş = 115 inşi.

d) **Şleahţiţii:** *(= boerinaşi):*

Braha Lupul, Boşneag Toader, Brânzan Grigoraş, Brânzan Iuoniţă, Bahrim Nicolae, Bocşan Andronachi, Bahrin Agapi, Bahrin Patraş, Barnovschi Iuon, Barvinciuc Iuon, Barvinciuc Alexandru, Barnovschi Toma, Bohatereţ Iuon, Bohatereţ Costaş, Buţură Vasile, Buţură Ursul, Brânzan Luca, Bahrin Grigoraş, Botaş Vasile, Balan Iuon, Balan Ilaş, Braha Andronachi, Cical Vasile, Cernohuz Iuon Cernăuţan Vasile, Ciohodar Nicuţă, Catana Vasile, Cical Gligori, Carage Dumitraş, Cojocar Ştefan, Cantemir Ştefan, Costreş Iuon, Coşan Teodor, Coştiuca Mihai, Cocea Vasile, Criţan Vasile, Cârste Vasile, Căzac Dănilă, Calmuţchi Ioan, Costiniuc Vasile, Coman Vasile, Dombrovschi Mihalachi, Diacon Iuon, Dubeţ Vasile, Făliş Iuoniţă, Fraţian Iuon, Goraş Andreiu, Goraş Gligoraş, Golescu Velicica, Gore Mateiu, Ghienghe Toder, Ghiţescu Grigoraş, Ghienghe Vasile, Golescu Iordachi, Gligorce Gligoraş, Hotincean Petru, Hoidragu Gavril, Ianoş Ilaş, Ianoş Constantin, Iancu Ilie, Istrati Gheorghe, Juravschi Iacob, Juravschi Ilaş, Lastiuca Ştefan, Lenţa Ştefan, Lupulencu Alexă, Lupulencu Iuon, Lincuţă Iuon, Miroş Ioan, Mintici Sandul, Mintici Andreiu, Mintici Teodor, Muntean Teodor, Muntean Iordachi. Muntean Constantin, Muntean Ioan, Muntean Chiriac, Muntean Nicolai, Muntean Mihalachi, Muntean Tanase, Moscal Gavril, Mihovan Manoli, Mihovan Toder, Malai Toder, Malai Sandul, Miros Gheorghe, Marianciuc Ioan, Mintici Axenti, Nalevaico Toder, Negoiţă Iuon, Nogotini (?) Alexandru, Nuţul Grigori, Orză Tanase, Onciul Grigoraş, Onciul Vasile, Petraş Sandul, Pitar Toder, Popescu Gheorghe, Popescu Dumitraş, Panu Miron, Popovici Iuon, Popovici Vasile, Popic Ursu, Păuş Vasile, Păţarină Gligoraş, Păţarină Vasile, Priscornic Toder, Perjul Iuon, Prodan Nicolai, Păuş Lupaşcu, Prodan Ştefan, Pantazi Constantin, Pantazi Dumitru, Rozmaniţă Iuon, Roman Alexandru, Roschip Iuon, Rîpta Gavril, Rotopan Vasile, Rîpta Dumitraş, Rîpta Toder, Stamati Dumitru, Strileţchi Iuon,

Simolinschi Gheorghe, Sastal Atanasie, Săvescu Ştefan, Sorocean Ostafi, Săul Iuon, Săul Toder, Săpun Vasile, Sandulachi Vasile, Tonouţă Constantin, Tonouţă Andrei, Tăutul Toder, Ţînta Gheorghe, Ţopa Iuon, Ţopa Gligoraş. Ţopa Vasile, Ţînta Gheorghe, Ursachi Iuon, Ursulean Gavril, Ungurean Iuon, Ungurean Tanase, Verenca Iuon, Vereş (Verdiş?) Iuon, Zota Iuon, Zota Iftini = 146 inşi.

Au fost deci 377 capi de familii din clasa de frunte [6]) a populaţiei din noua provincie.

---

6) Repartizarea ei în boieri, mazili, ruptaşi şi sleahţiţi s'a făcut de către funcţionarul respectiv în mod de tot arbitrar. Numai boierii, adică deţinătorii celor 12 ranguri de înalte servicii în voevodatul Moldovei au fost corect trecuţi. Repartizarea dreaptă şi exactă a celorlalţi a urmat abia prin patentul Iosefin din 14 Martie 1787, prin care s'a dispus primirea boierilor şi mazililor moldoveni din Bucovina—şi numai a acestora—în sânul aristocraţiei austriace. Dintre toţi boierii şi mazilii a primit unul (Vasile Balş) rangul de «baron» iară ceilalţi titlul de «cavaler de». Certificatele de nobiilitate le primiau dela «Forum nobilium» din Leov în baza documentelor originale, eliberate de către Voevod împreună cu Divanul său din Iaşi, sau şi în baza unor mărturii date în scris de către boieri şi mazili la mâna petiţionarului, cu cari documente se atesta starea aleasă (boierimea sau mazilimea) a respectivului în voevodatul Moldovei.

Drept document pentru procedeul din urmă las să urmeze trei hrisoave ale străbunicului meu Grigoraş Ţopa, ce le am în păstrarea mea.

1. Mărturie: «Noi care mai gios suntem iscăliţi, mărturisim cu această adevărată scrisoare a noastră la mâna D-lor Lor, tot niamul Ţopeni di pi cât arată mai gios ci se află trăitori şi cu şidere pe moşiile veşnice ale sale în satul Nepolocăuţi, în districtul Vijniţii a Bucovinii. Precum Vasile, Alexandru, Nicolai, Dumitraş, ficiorii lui Iuon Ţopa, nipoţi de ficiori lui Sandul Ţopa, şi Vasile Dumitru feciorii lui Sandul Ţopa. Şi Iuon, Gligoraş ficiorii a Ştefan Ţopa, nipoţi de ficiori ot Sandul Ţopa şi acel moş al lor Sandul Ţopa au avut doi fraţi anume Ştefan i Andrieş ficiorii lui Arsenie Ţopa nipoţi di ficior lui Mihai Ţopa postelnic, ce îi arată pe toţi Ţopenii în cărţile lor, ci se trag din postelnicii mari ot ţinutul Tutovii şi la vremi bejeniilor de demult sau înstrăinat Arsenie Ţopa în ţara Leşilor şi la vremi de bătrâneţe şi-au scos ficiorii în Moldova la moşiile sale şi păr acmu nu au fost nici la o rânduealâ necercându-se şi rămăindu săraci au trăit cine unde au putut. Dar acmu văzând luminate porunci că cine se află de neam bun şi mazălesc rămână în stare strămoşească; şi noi am apucat pe strămoşii acestora pi Arsenie cât şi pi Mihai Ţopa mazăl şi la rânduială mazălească şi spre mai mare încredinţare am pus iscăliturile şi peceţile noastre ca să se creadă». D. 9 Octom-

Dacă considerăm, că moşiile episcopiei din Rădăuţi şi ale mânăstirilor se aflau şi se află şi azi în cea mai mare parte în sudul Bucovinei şi că aceste averi imobile

---

vre kal. vechiu 788. Iuon Strâjca vel, cap. Iordaki Perjul mazil, Grigoraş Tăutul mazil din Vilauce, Constantin Pervul cap.

In baza acestei mărturii au căpătat Iuon şi Gligoraş Ţopa dela oficiul ocolului Bucovinean (Bukowinaer k. k. Kreisamt), următorul atestat latin:

2. N-rul 2664. Attestatum. Ad requisitionem Iuon et Grigorasch Zopa (seu Polonica mothodo Copa) fratrum Germanorum hocu Testimonium ab praesenti officio Circulari Bucovinensi eisdem tribuitur. quod ipsi procedant a patre Stephano, sunt vero nepotes Sandul, pronepotes Arsenii, et abnepotes Michaelis Zopa (alias Copa) et quod ipsi ab antiquissimis temporibus pro veris Masillis seu Nobilibus reputabantur, et reputantur, ipsi que eiusdem Nominis et naturales consangvinei sunt horum Nobilium, qui se legitimaverint *in* Excelso Statuum Collegio sub die 9.8 bris 793 ad Nrum 326 atque cum in tota hac Provincia praeter hanc nulla alia detur familia isthoc Cognomine, seu cum Lit: „Sna Z. siva cum C insignita: proinde eadem ipsa Documenta quae circa praeallatum Numerum 326 in actis Excelsi Collegii reperiuntur. Eisdem supl:cantibus Iuon et Grigoraschi Zopa, omnia inservire; cum haec una ea dimque sit familia. In quorum fidem penes appressionem Sigili officiosi praesentibus testatur. Iosephus Vogel m/p Commis: Circularius. E caesario Regio officio circulari Bucovinensi. Czernovitii die 29" Aprilis 803. Basilius Apian m/p, Secret. Circ.

Prezentând Iuon şi Grigoraş Ţopa atestatul acesta comisiunii din Leov, ei au căpătat următorul certificat de nobilitate tot în limba latină:

3. Nos, Collegium Statuum Regnorum Galliciae et Lodomeriae Ducatumque Osyiecimiae et Zatoriae sub Auspiciis Augustissimi Piae memoriae Iosephi II Romanorum Imperatoris benignissime erectum supplici Petito Ioannis et Gregory Copa fratrum Incolarum Circuli Bucovinensis Nobis sub praesent 2 da Mensis et anni curr. suppletorie exhibito, anmendo visis ac lectis authenticis, in Consequentiam attissimarum de incorporatione Nobilitatis Circuli Bucovinensis Litterarum Patentalium dd° 14tu Mensis Marty 1787 emanatarum praecipue § 6 praescriptis Nobis reproductis Documentis notum testatum que facimus, modernos supplicantes, Ioanium et Gregorium Copa seu Zopa Fratres Incolas Circuli Bucovinensis semper pro Masillis seu Nobilibus reputatos fuisse eodemque Titulo Nobilitari legaliter ad praesens gaudere. In quorum omnium majorem Fidem praesentes Litteras manibus propriis subscripsimus et sigilum officiosum Regni apponi jussimus. Dabantur Leopoli die 4to Mensis Augusti 1803tia anno, Iosephus de Urmeny m/p Gubernator Ex Consilio Collegii Statuum Regnorum Galliciae et Ladomeriae, Lucas de Labranic Dambski m p Statuum Gallae Secretarius, ad No. 144. Lectum cum actis per Antonium de Orzolski m/p.

formează peste a treia parte din fosta Bucovină, urmează că din numărul de 377 de boieri, mazili şi boerinaşi cel puţin 150 au fost din regiunea între Prut şi Nistru. Aici cele mai multe moşii au fost stăpânite de persoane particulare. Intre aceşti 150 de moşieri nu este cuprinsă răzăşimea dintre Prut şi Nistru din satele: Piedicăuţi, Nepolocăuţi, cu Ţopeni, Ivancăuţi, Siscăuţi, Babin, Cincău, Culeuţi, Vasilău, Horoşăuţi, Boianceni şi Cuciurul-Mic. Dacă calculăm numai 30 de familii răzeşeşti la fiecare din aceste sate căpătăm numărul de 350. Dacă mai adăugăm apoi preoţimea, puţinii funcţionari, negustorii şi meseriaşii, atunci trebue să socotim numărul tuturor acestora adică a boierilor, răzeşilor, preoţilor, funcţionarilor şi meseriaşilor la cel puţin 600 de familii.

Se va arătà că din restul de 3100 familii mai mult de 2000 familii au fost după origine tot de naţionalitate română.

Partea specială a acestei lucrări va arătà în mod neîndoelnic că între Prut şi Nistru vieţuesc astăzi 12.000 de Români nedesnaţionalizaţi şi 50.000 Români desnaţionaţizaţi după graiu, la un loc 62.000. Dacă împărţim 62.000 suflete prin 5 obţinem 12.400 familii româneşti între Prut şi Nistru pentru ziua de azi. Ele sunt produsul natural al Românilor aflaţi aici la anul 1775. Căci în afară de satul Vadul-Nistrului, înfiinţat la sfârşitul secolului XVIII-lea prin colonizare cu Ardeleni, în regiunea dintre Prut şi Nistru n'au venit Români de nicăeri, să se aşeze aici în timpul stăpânirii austriace.

Dacă admitem că un popor se înmulţeşte pe cale naturală în 150 de ani de 5 ori, atunci cele 12.400 familii româneşti aflătoare şi azi între Prut şi Nistru presupun existenţa a cel puţin 2.500 familii româneşti la anul 1775 adică acum 150 de ani. Aceasta corespunde adevărului istoric. Cu ajutorul registrelor parohiale (ale celor mai vechi începând cu 1783) se lasă constatat că numele româneşti ce se află azi între Prut şi Nistru se găsesc în cea mai mare parte şi între anii 1785 până la 1800. Urmează deci că din restul amintit de 3143 familii ţărăneşti ce-au trăit

la anul 1775 între Prut și Nistru 2480 au fost românești deci 12.400 de suflete. Ar rămânea restul de 663 familii sau 3.315 de suflete. Aceștia au fost străinii, veniți mai curând sau mai târziu aici: Rutenii (mai ales între anii 1760 până la 1770), Evreii, Polonii, Armenii, ș. a. E cu totul greșit a admite un număr mai mare decât cel mult 3000 suflete de Ruteni pentru regiunea aceasta în anul 1775. Aceasta o confirmă și scriitorul german Polek [7]), care zice «că la ocuparea Bucovinei prin Austria elementul românesc a fost răspândit în toată țara afară de munții rusești».

Dară și monumentele istorice arată deplina romanitate a acestei regiuni. Bisericile vechi zidite din material solid, mânăstirile și schiturile de prin satele între Prut și Nistru sunt mărturii puternice și vii ale culturii Moldovenești.

Amintesc numai bisericile din câteva sate: Toporăuți (biserica din 1560, zidită de Miron Movilă), Lujeni (biserică clădită de Arnold Vitold, înrudit cu familii românești din sec. XIV—XV). Șipeniț, Valeva, Crișceatec (biserica din 1775, fostă mânăstire), Vrânceni, Zviniace, Ripujineț ș. a., Mormintele vechi de prin cimitirile acestei regiuni arată acelaș lucru. In slovă moldovenească cu litere cirilice, pietrele mormintelor dau mărturie despre ceice zac sub ele.

De școli nu se vorbește nicăiri; n'avem mărturii despre existența lor în anul 1775 în această regiune, dar nici nu se puteà altfel. Intelectualii își câștigau cultura prin studii particulare. Umblau dascăli ambulanți, dela curte boieriască la curte boieriască, dela sat răzeșesc la sat răzeșesc și așà învățau carte moldoveniască odraslele boierilor, mazililor, răzeșilor, preoților și celor mai înstăriți. [8]) Școli publice s'au înființat în părțile acestea abià între anii 1780—1790.

7) „Vereimgung der Bukovina mit Galizien" (pag. 7).

8) Posed scrisori și autografe dela străbunicii mei Sandul și Ștefan Țopa, cari au trăit în timpul dela 1700—1780 în Moldova cea «necivilizată» și știu de altă parte că bunicii mei Grigoraș și Vasile Țopa, cari au trăit în timpul dela 1750—1876 sub Austria cea «civilizată», nu mai știau de loc carte, devenind deci analfabeți într'un stat ai căror conducători susțineau că răspândesc cultura în aceste regiuni «sălbatice».

Faptul că aceste şcoli publice s'au înfiinţat în timpul acesta ca şcoli «moldoveneşti» (Moldavische Trivialschulen) şi ca centre de cultură pentru întreaga regiune (Cozmeni 1788, Zastavna 1786, Rarancea 1786, Cincău 1793), este dovada cea mai eclatantă pentru romănismul ei. Astfel ni se prezintă din punct de vedere istoric situaţia etnică a regiunii dintre Prut şi Nistru în momentul ocupării Bucovinei de către Austria. Tot pământul între Prut şi Nistru s'a aflat parte în poseșiunea mânăstirilor româneşti şi a episcopiei din Rădăuţi parte ca proprietate a locuitorilor particulari români (boieri, mazili şi răzeşi). Nici un metru pătrat n'a fost în mâna altui cuiva. Prima moşie românească, care s'a înstrăinat, a fost cea din Oreşeni; aceasta s'a vândut de către spătarul Constantin Paladi în anul 1782, neguţitorului armean din Stanislawow, Teodot Bogdanovicz.[9]) Dar şi ceilalţi locuitori ai acestei regiuni adică: preoţii, slujbaşii şi mai toţi ţăranii (clăcaşii) au fost Moldoveni. Imigrările galiţiane în timpul stăpânirii moldoveneşti (1766 şi 1767) în satele: Cadobeşti, Tăuteni (Toutri), Ocna, Pohorlăuţi, Laşchiuca, Clivodin, Slobozia (= Serăuţii) Mitcău, Sişcăuţi, Verbăuţi, Cuciurul-Mic, Sadagura, Mămăieşti, Iurcăuţi, Gavrileşti şi Zastavna, nu alterează întru nimic afirmarea că şi aceste sate au fost locuite în majorităţi covârşitoare de Moldoveni. Satele acestea n'au fost înfiinţate de imigranţii galiţiani, veniţi în anii arătaţi. Ele au existat sute de ani înaintea acestei imigrări.

Imigrările au fost sporadice şi nicidecum numeroase Asta se constată, dacă considerăm pedeoparte numărul familiilor din aceste sate la anul 1774, iar pedealtăparte numele româneşti ale locuitorilor ce le aflăm în registrele parohiale din anii 1783 pânăla 1800 şi mai încoace. Şi se ştie că afară—cum am spus—de Vadul-Nistrului, în care au venit Ardeleni colonişti, alţi Moldoveni n'au venit în această regiune după ocuparea austriacă. Imigrările slave din anii 1766 şi 1767 au putut să fie de cel mult 25—30 de familii de fie-

---

9) Vezi în partea specială, satul Oreşeni.

care sat din cele numite şi atunci se confirmă adevărul că, la ocuparea acestei regiuni în anul 1775 n'a fost mai mare numărul slavilor decât cel mult 2400 de suflete.

Cam atâţia Ruteni au şi fost pe timpul ocupaţiei austriace. Inainte de imigrarea Galiţienilor la 1766 pânăla 1767, regiunea dintre Prut şi Nistru a fost absolut românească.

Soseşte anul 1780. Statistica oficială ne prezintă pentru regiunea dintre Prut şi Nistru 9192 de familii sau înmulţindu-le cu 5 = 45960 de suflete. Vreà să zică: In curs de 5 ani creşte numărul familiilor dela 3743 la 9192, deci cu 5449 de familii mai mult. Cum se explică acest fenomen? In mod firesc nu s'a putut înmulţì populaţia în 5 ani cu 150%.

Iată explicarea acestui fenomen: Dacă scădem dela adausul de 5449 familii 449 familii ca înmulţire naturală pentru numărul de 3000 familii româneşti din anul 1774, atunci constatăm următoarea relaţie pentru anul 1780: 3500 familii româneşti băştinaşe şi aproape 6000 (743 familii din anul 1774, plus 5000 familii din anii 1775—1780) familii imigrate ceeace face 6000 de familii slave. *In 5 ani de stăpânire austriacă 6000 de familii slave intră în ocolul celor 3000 de familii româneşti dintre Prut şi Nistru!* Iată moartea naţională a Moldovenilor care erà decretată chiar în timpul acesta. Puteau ei resistà năvălirii, la început năprasnice, mai târziu lente, a potopului slav ce venià din Galiţia? Procesul firesc trebuia să urmeze.

Moldovenii, având de partea lor stabilitatea şi aşezămintele culturale, au resistat înstrăinării naţionale lung timp, chiar foarte lung timp, dar neavând de nicăiri sprijin (nici moral nici material) au trebuit să jertfească mai întâi graiul moldovenesc apoi treptat şi datinele strămoşeşti, iar la urmă în mare parte şi conştiinţa originii.

In cei dintâi 5 ani ai stăpânirii austriace veniau mii şi mii de ţărani din Galiţia ca să se aşeze în Bucovina, începând cu regiunea dintre Prut şi Nistru.

Imigrarea se făceà din motive oportuniste.

Boerescul în noua provincie austriacă a fost cu mult

mai uşor decât în Galiţia; nu mai puţin atrăgeà şi scutirea de recrutare, de care privilegiu se bucurau bucovinenii la începutul stăpânirii austriace. Faptul, că după alipirea administrativă a Bucovinei la Galiţia (1786) s'a oprit din partea administraţiei galiţiene, emigrarea ţăranilor de acolo în Bucovina, a fost un mare noroc pentru neamul românesc din Bucovina şi l'à scutit de o înstrăinare şi mai mare.

Partea dintre Prut şi Nistru a fost pierdută la anul 1780. Cele 6000 de familii slave din anul 1780 constituiau atunci două treimi ale locuitorilor dintre Prut şi Nistru. Regiunea aceasta devenind teritoriu de trecere pentru puhoiul slav, ce se întindeà ca o lavă vulcanică şi în spre sud (dincoace de Prut) şi Sud-Est (judeţul Hotinului din Basarabia) trebuià ca numărul Rutenilor să tot crească până ce a ajuns azi la 25.000 familii. *Acesta este adevărul istoric.*

Cu toată năvala slavă începută în mod înspăimântător chiar din anul 1775 elementul românesc a rezistat foarte lung timp. Veneticii din Galiţia nu aduceau nimica alta cu dânşii decât braţele lor de lucru. Trebuiau deci să se acomodeze mediului, în care intrau. Primiţi cu bucurie de boierii şi mazilii bucovineni, ca factori excelenţi de muncă fizică, ei se aşezau în bordee şi munceau la lucrul câmpului, mulţumindu-se cu faptul că au scăpat de boierii şi asupritorii lor, cum şi de milităria austriacă. De biserica din Galiţia nu le erà dor. Deşì cei mai mulţi de confesiune unită, ei neaflând aici preoţi uniţi, au primit cu dragoste legea moldovenească [10]) (volosca) şi erau buni, bucuroşi că intrau în relaţiuni confesionale şi familiare cu Moldovenii băştinaşi.

Trecerea la ortodoxie nu le făceà mari mustrări de cuget, căci ritul bisericii unite e aproape acelaş ca şi în biserica ortodoxă şi afară de aceasta mulţi din ei îşi aduceau aminte încă de legea pravoslavnică a părinţilor

---

10) Este fapt incontestabil că din imigrarea Galiţienilor a tras folos (la început) numai biserica ortodoxă din Bucovina, nu însă şi neamul românesc.

lor, căci unirea cu Roma nu era pe atunci un eveniment prea îndepărtat ca timp. Ba mai mult, pe lângă aceşti ţărani uniţi, veniţi din Galiţia sosì tot în timpul acela şi poate şi mai înainte şi un număr considerabil de preoţi ruteni, cari nu voiră unirea cu Roma. Trecând în Moldova, ei au fost plasaţi ca preoţi ortodocşi în satele dintre Prut şi Nistru, primind parohii moldoveneşti dela episcopul Rădăuţilor. Faptul acesta îl vom constatà din tabloul parohiilor şi preoţilor din anul 1786, ce-l public mai jos.

EPOCA INTRE ANII 1780—1918.

Viaţa românească îşi urmează cursul ei, în părţile acestea şi după anul 1780, cu toată năvala slavă. Am văzut că între anii 1780—1790 se înfiinţează în această regiune patru centre culturale *româneşti* şi anume: şcoalele moldoveneşti din Cozmeni, Zastavna, Cincău şi Rarancea; fiecare cu un anumit număr de sate ca circumscripţie şcolară. Ele se prefac apoi pe la mijlocul secolului al XIX-lea în şcoli germane (Cozmeni şi Zastavna), respectiv ruteneşti (Cincău şi Rarancea).

Limba oficială întrebuinţată de către autorităţile centrale în această regiune a fost sau numai românească sau germano-românească.

Ca document dau următoarea scrisoare din anul 1795:

Către cinstit Dumia-lui Sandul Petraşcu, nobel din satul Piedecăuţi la Piedecăuţi.

Cinstit Dumia-ta Sandul!

Fiindcă mărturia Dumitale de Nobelaţie dela Leov astăzi la mine a venit; pentru aceia Dumneata fără întârziere poftesc să vii aice la mine şi să-ţi iei mărturie de Nobelaţie cum şi rămăşiţă de bani să aduci cu sine când vei veni, şi cu aceasta rămân Dumitale de bine voitor.

Renei, actuariul Consistoriului

Cernăuţi 1 Mai 1795.

Actele particulare, precum: contractele de cumpărare şi vânzare, izvoade de zestre, hotarnice şi felurite procese verbale sunt alcătuite în limba românească. Multe din ele se aflâ şi acuma la familiile răzeşeşti din aceste părţi.

Viaţa bisericească are înfăţişare românească.

In acest timp (1783) se introduc registrele parohiale. Ele sunt cu imprimate româneşti şi în regiunea noastră. Totodată se făceau şi înregistrările în româneşte. Precum am amintit mulţi preoţi din 1786 erau acuma de origine slavă. Spre dovadă dau tabloul ce urmează [11]:

Lista parohiilor dintre Prut şi Nistru cu preoţii lor din 1786.

1. Babin:	Ivanovici Alexe.
2. Berhomet pe Prut cu Revacăuţi:	*a)* Simionovici Atanasie.
	b) Grigorovici Mihail.
3. Boian:	*a)* Mihalovici Ostafi.
	b) Danci Andrei.
	c) Pricop Ilie.
4. Boianceni:	*a)* Smericki Vasile.
	b) Iancovici Mihail.
5. Borăuţi:	*a)* Petrovici Ilie.
	b) Ştefanovici Teodor.
6. Buda:	(vezi Mahala).
7. Cadubeşti:	*a)* Pavlovici Daniil.
	b) Grigorovici Niculai.
	c) Grigorovici Mihail.
8. Cernauca:	*a)* Constantinovici Gheorghe.
	b) Codreanul Constantin.
9. Chisălău:	*a)* Gligorievici Teodor.
	b) Eustafievici Timotei.

11) Scos din «Normalien der buk: Diöceze» de arh. Miron Călinescu Cernăuţi (1898) tom. I.

10. Cincău:	*a)* Mihaelovici Ioan.
	b) Mihaelovici Ştefan.
11. Cliveşti cu Gavrileşti:	*a)* Ilievici Vasile.
	b) Vorona Ştefan.
	c) Sarcovschi Iacob.
12. Clivodin:	*a)* Ioanovici Ştefan.
	b) Volcinschi Constantin.
13. Cozmeni:	*a)* Simionovici Dimitrie.
	b) Ivanovici Vasile.
	c) Ştefanovici Vasilie.
14. Cotul-Ostriţei:	(vezi Mahala).
15. Crişclatec:	(vezi Repujineţ).
16. Cuciurul-Mic:	*a)* Paulovici Ioan.
	b) Paulovici Gheorghe.
17. Culeuţi cu Vasilău:	*a)* Vasilievici Mihail.
	b) Alexaivici Iacob.
18. Davideşti:	*a)* Tomaşciuc Iacob.
	b) Tomaşciuc Dimitrie.
19. Dobronăuţi:	*a)* Crinschi Vasile.
	b) Dlucinschi Gheorghe.
20. Doroşăuţi:	*a)* Ştefanovici Ioan.
	b) Grigorovici Dimitrie.
21. Dubăuţi:	*a)* Vasilievici Andrei.
	b) Alexandrovici Ioan.
22. Gavrileşti:	(vezi Cliveşti).
23. Gogolina:	*a)* Galuşcă Petru.
	b) Alexander Simion.
24. Horoşăuţi:	Hobscovici Iacob.
25. Iujineţ:	(vezi Malatineţ).
26. Iurcăuţi:	*a)* Teodorovici Atanasie.
	b) Casilievici Ignatie.
	c) *Gligorievici* Teodor.
27. Jucica:	*a)* Protop. Medvighi Dimitrie.
	b) » Medvighi Ştefan.
	c) Gavrilovici Iacob.
28. Ivancăuţi:	*a)* Groleciuc Simeon.
	b) Gavorschi Andrei.

29. Laşchiuca:	*a)* Simionovici Grigorie.
	b) Grigorievici Vasile.
30. Lehucenii-Tăutului:	(vezi Rarancea).
31. Lenteşti:	Timotievici Simicn.
32. Luca cu Costrijiuca:	(vezi Prelipcea).
33. Lujeni:	*a)* Ivanovici Ştefan.
	b) Ştefanovici Alexandru.
34. Mahala cu Cotul-Ostriţei şi Buda:	*a)* Tarhon Andrei.
	b) Vasilovici Teodor.
35. Malatineţ cu Iujineţul:	*a)* Matievici Teodor.
	b) Masichievici Teodor.
	c) Matiovici Ştefan.
36. Mămăeşti:	*a)* Vasilievici Grigore.
	b) Iacoboci Simion.
	c) Manevici Andrei.
37. Mitcău cu Brodoc (Vadul Nistrului):	*a)* Ivanovici Ştefan.
	b) Tarnavschi Ioan.
38. Mosoriuca (Mosoreni) cu Samuşin:	*a)* Simionovici Ştefan.
	b) Andriovici Anton.
39. Nepolcăuţi cu Piedicăuţi şi Ţopeni:	*a)* Vasilievici Ioan.
	b) Teodorovici Grigore.
40. Ocna:	Daşchevici Teodosie.
41. Onut:	(vezi Pârâul-Negru).
42. Oreşeni:	Vasilievici Gheorghe.
43. Oşehlib:	*a)* Dimitrovici Nicolai.
	b) Andusac Ioan.
	c) Ilesiuc Dimitrie.
44. Parâul-Negru cu Onut:	*a)* Grigorievici Ioan.
	b) Remnacovschi Iacob.
45. Piedecăuţi:	(vezi Nepolocăuţi).
46. Pohorlăuţi:	*a)* Ţurcan Vasile.
	b) Saviţchi Mihail.

47. Prelipce cu Luca şi Costrijiuca:	a) Mihailovici Alexie. b) Ilievici Ioan. c) Ivanovici Timotei.
48. Rarancea cu Lehucenii-Tăutului:	a) Beleţcan Mihail. b) Mitrofanovici Mihai. c) Dani Ilie.
49. Repujineţ cu Crişceatec:	a) Vasilievici Mateiu. b) Ilievici Vasilie. c) Pantelimonovici Ilie.
50. Revacăuţi:	(vezi Berhomet pe Prut).
51. Rohozna:	Vorsa Teodor (Ursu?)
52. Sadagura:	Şerban Ştefan.
53. Samuşin:	(vezi Mosoreni).
54. Slobozia-Rarancea:	Lazăr Iacob.
55. Stăuceni:	a) Nichiforovici Iacob. b) Timotiovici Teodor.
56. Suhoverca:	a) Timotiovici Dimitrie. b) Crilati Miron.
57. Suliţa-Nouă:	(nu se află în lista parohiilor)
58. Şerăuţi cu Slobozia-Şerăuţilor:	a) Vasilovici Ignatie. b) Cozub Ioan.
59. Şipeniţi:	a) Lomicovici Ştefan. b) Lomicovici Mihail.
60. Şişcăuţi:	a) Vasilievici Teodor. b) Diaconovici Andrei.
61. Şubraneţ:	Magal Procopie.
62. Toutri (Tăuteni):	a) Alexievici Dimitrie. b) Vasilievici Ioan. c) Lascavieţchi Vasilie.
63. Toporăuţi:	a) Cobuz Ioan. b) Ignatovici Vasile. c) Beleţcan Ioan. d) Cozub Ştefan.

64. Vadul-Nistrului (Brod):	(vezi Mitcău)
65. Valeva:	a) Ivanovici Ilie.
	b) Umolţchi (=Omelski) Petre.
66. Vasilău:	(vezi Culeuţi).
67. Vaslăuţi:	a) Ştefanovici Gheorghe.
	b) Tarnovschi Mihail.
68. Verbăuţi:	Ioanovschi Vasile.
69. Viteliuca:	Ioachimovici Ştefan.
70. Vrânceni (Verenceanca):	a) Ivanovici Vasile.
	b) Ivanovici Gheorghe.
	c) Ivanovici Anton.
	d) Niculaevici Dimitrie.
71. Zadubriuca:	Aronovici Ioan.
72. Zastavna:	a) Nichiforovici Grigore.
	b) Vasilievici Ioan.
	c) Ieremievici Nichifor.
73. Zvineace:	Moroci Gligori.

Se constată din tabloul acesta, că între preoţii acestei regiuni, cu porecle româneşti şi cu nume patronimice cărora li se adăugau sufixul slav «wicz — vici», cum era datina pe vremea aceea — se aflau şi mulţi de origine slavă. Unii dintre aceştia sunt veniţi, ei sau părinţii lor, încă pe timpul Moldovei, din cauza persecuţiunilor confesionale ce le-au avut să îndure în Polonia, iar alţii mai târziu între anii 1775 şi 1786.

Smeriţchi, Vorona, Sarcovschi, Crinschi, Dlucinschi, Hobocovici, Groleciuc, Gavorschi, Manevici, Ternavschi, Rimnacovschi, Saviţchi, Lumicovici, Lascaveţchi, Umolţchi (Omelschi), Tarnovschi, Iasnovţchi, n'au avut originea lor în Moldova de sus. Dară şi aceştia trebuiau să se acomodeze mediului în care au intrat şi să se razime pe populaţia de baştină. Deaceea şi aceştia au scris registrele în limba moldovenească — fiecare după cum a putut — şi au citit slujba dumnezeiască din cărţile moldove-

neşti. Alte cărţi nici nu se găsesc pe aici şi celelalte hârtii bisericeşti şi parohiale erau redactate în limba românească.

Ca dovadă las să urmeze o copie depe două bilanţe de socoteli pe anii 1796 şi 1802 din cartea despre «veniturile sfintei biserici cu hramul Adormirii din satul Rarancea, depe discusul şi alte venituri», pentru timpul 1793—1820 [12]) Din această carte public bilanţurile următoare:

12) Cartea aceasta ne interesează şi din alt punct de vedere. Inscriindu-se veniturile cu inceputul anului 1793 se numesc şi câţiva martori şi anume creştini luaţi din mijlocul celor adunaţi la biserică. Iată şi câteva nume ale acestor martori: Gavril Cârnas, Ioan Dolhan, Ştefan Coşman, Andrieş Guriş, Ioan Sorocean, Pentelei Trebiş, Vasile Scântei, Ştefan Carci, Gheorghe Moraraş, Tănaşe Caşul, Ioan Prisăcar, Vasile Romanciuc, *Ioan Boico*, Ştefan Caduc, Nichita Puşcaş, Ilaş Sasul, Toader Creţul, Nicolai Bidniac, Nicolai Chirondă, Gheorghe Lupu, ş. a. Cea mai bună dovadă în ce majoritate covârşitoare a fost reprezentată populaţia românească în Rarancea la anul 1793.

I.

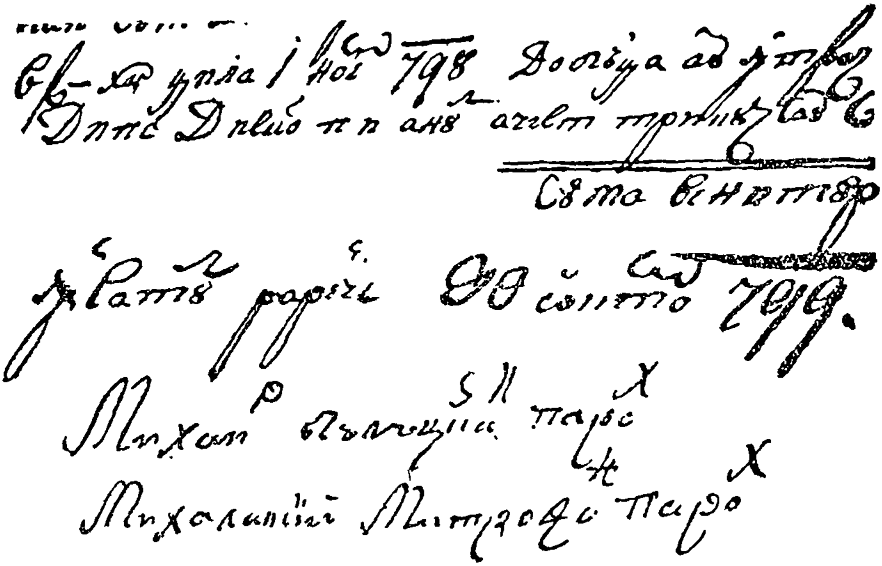
SAMA

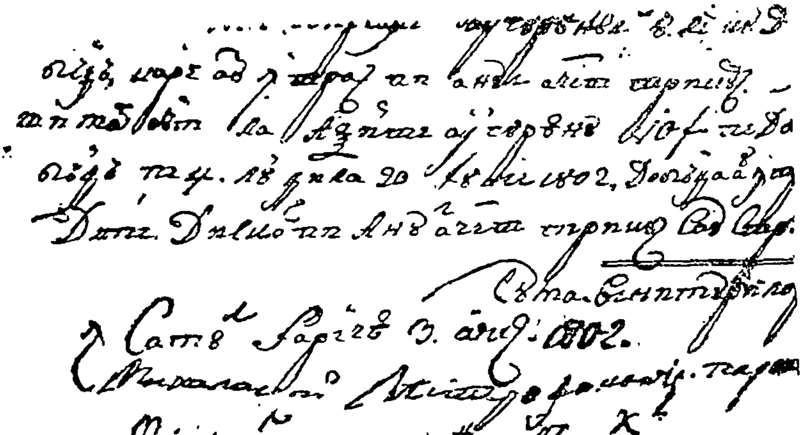
asupra veniturilor și cheltuelilor a bisericii hramul sfintei Adormiri din satul Rarence pe anul 1796.

VENITURILE	Lei	Creițari	CHELTUELILE	Lei	Creițari	Rămășițe	Lei	Creițari
Cu sfârșitul lunii Octomvrie 1795 au rămas bani gata	44	39	Pentru vin spre slujba bisericei s'au dat precum arată cvitul (chitanța sub slova A	2	36			
Dintre acești bani sunt la preotul Mihail Belețcan dela 20 Octombrie 1795 17 Lei pe dobândă câte 10 din sută pe doi ani, adică dobânda pe anul acest au intrat	1	42						
Și mai sunt dați la Nichita Sărman dela 10 Octomvrie 1795 15 lei pe 2 ani, den care dobânda pe anul acesta au intrat	1	30						
De pe discos pe anul trecut s'au strâns	2	42						
Suma veniturilor . . .	49	53	Suma cheltuelilor . . .	2	36			
Scoțându-se cheltuelile dela venitul acestui an trecut au rămas bani gata				—	—	—	47	17
adică bani gata în lădiță . . .				—	—	15 l. 17 cr.		
La dobândă se află dați				—	—	32 „ — „		
Suma de mai sus arătată . . .				—	—	—	47	17

In satul Rarence, 30 Octomvre 1796.
Preutul Mihail Belețcan m/p paroh.
Preutul Mihalaki Mitrofan m/p paroh.

† *Gheorghiță Ungureanu*, epitrop.
Iordachi Ștefanovici m/p potropop i asesor.

II.

SAMA

asupra veniturilor şi cheltuelilor a bisericii hramul sfintei Adormiri din satul Rarence pro Anno 1802.

VENITURILE	Lei	Creițari	CHELTUELILE	Lei	Creițari	Rămășițe	Lei	Creițari
Cu sfârşitul lui Octomvre 1801, au ramas bani gata.	78	11	1) Pentru 3 Mitrice tipărite s'au dat	8	18			
Dintre aceşti bani sunt: la preutul Mihăil Belețcan 20 lei cu dobândă câte 10 din sută, care au intrat dobânda pi anul acest trecut . . .	2	—	2) Pentru un octoih *moldovenesc* s'au plătit precum arată cvitanța B .	1	25			
Mai sunt la Nichita Sărman şi Michită Tulec 15 F. pe dobândă, care au intrat	1	30	A. La vin s'au dat . . .	2	21			
Incă mai sunt la preotul Mihail *Mitrofanovici* 6 lei cu dobândă, care au intrat.	—	3						
Şi mai sunt la Gheorghiță Ungureanul 8 lei cu dobândă, care au intrat pi anul acest trecut . . .	—	48						
Şi mai sunt la Acsinte Ungureanu 10 F. pe dobîndă pe 4 luni dila 30 Iunie 1802. Dobinda au intrat.	—	20						
Din discos pi anul acest trecut s'au strâns . . .	7	87						
Suma veniturilor . . .	90	32	Suma cheltuelilor . . .	11	64			
Scoțând cheltuelile din venituri au rămas bani gata. .				—	—	—	7·	68
Suma de sus arătată. . .				—	—	—	78	68

In satul Răruncea, 3 Octomvre 1802.
Mihalachi Mitrofanovici [13]) m p paroh.
Mihail Belețcan m/p paroh

† *Gheorghe Ungureanu* epitrop.
Iordachi Ştefanovici m/p paroh i Asesor.

13) Mihalachi *Mitrofan* din a. 1796, se iscăleşte la anul 1802 Mihalachi Mitrofanovici, pentrucă pe episcopul din acest timp il chema *Vlahovici*, subt a cărui păstorie s'au adăugat sufixul «vici» celor mai multe nume româneşti. Transformări de acest fel se lasă constatate cu ajutorul registrelor parohiale în număr de multe sutę în dięceza Bucovinei. (Vezi clişeele pe pag. 40).

Asemenea documente s'au aflat pânăla anii 1860-1870 mai prin toate parohiile din această regiune. Mai târziu au dispărut fie din neglijenţă fie că au fost distruse intenţionat de către preoţii ucrainieni fanatizaţi, pentru a nu puteà servì drept mărturii ale romanităţii acestor regiuni.

Dar şi numirea «woloska cerkov» (volosca ţercov, biserica românească) pentru biserica ortodoxă din aceste regiuni, întrebuinţată chiar şi azi din partea conlocuitorilor slavi — fie ortodocşi, fie uniţi — dovedeşte incontestabil folosirea limbii româneşti până nu de mult în biserica ortodoxă a Moldovenilor de aici. Astfel numeşte şi poporul român biserica unită din Bucovina «biserica rusească» numai din cauză că în ea — fiind majoritatea covârşitoare a credincioşilor ei, Ruşi — se întrebuinţează limba slavă.

Nu e deci nicio îndoială că limba întrebuinţată în biserica ortodoxă dintre Prut şi Nistru a fost exclusiv cea românească.

Din cele constatate până acuma reiese cu evidenţă, că în anul 1775 regiunea dintre Prut şi Nistru a fost tot aşà de moldovenească ca şi partea de miazăzi a Bucovinei, apoi în cursul câtorva ani (1775—1780) au năvălit Galiţienii în număr de tot mare, aşà de mare că au majorizat populaţia băştinaşă.

Cu toate acestea românismul având de partea sa cultura şi stabilitatea, s'a menţinut încă lung timp şi a trebuit să treacă peste 100 de ani, până ce repausata Austrie a putut spune: «Mi-am ajuns scopul peste Prut» unde exceptând 4—6 sate, nu se mai auzia graiul românesc.

Românismul a rezistat eroic loviturilor date de venitici, mai ales în satele răzeşeşti. Conservatismul — propriu Românului — a ferit pătura aceasta (răzeşimea) lung timp de desnaţionalizare complectă. Când mai târziu sub stăpânirea străină nu mai răsunà graiul românesc, prin satele răzeşeşti trăià şi trăieşte totuşi încă sufletul românesc, manifestându-se în obiceiurile răzeşilor, cântecele lor (hora şi doina) şi terminologia familiară. Răzeşul înstrăinat,

slavizat, în a treia sau chiar a patra generaţie, întrebuinţează şi astăzi următorii termeni la numirea rubedeniilor: tata, mama, moşul, bunicul, buna sau bunica, uncheş, mătuşa, cumnat, nepot etc. şi niciodată numirile slave: nenia, ghieghio (— tată), nenica (= mama), ghid (= moş, bunic), baba (= bunica), vuico (= uncheş), chitca (= mătuşă), şureneţ (= cumnat), vnuc (= nepot) etc.....

Faptul că Bucovina aparţinea din punct de vedere administrativ regatului galiţian în prima jumătate a secolului al XIX-lea, a făcut ca imigrarea galiţiană să nu înceteze ci dimpotrivă după săturarea cu populaţie venetică a regiunilor dintre Prut şi Nistru, aceşti imigranţi îşi îndreptau calea înspre regiunile dintre Prut şi Siret pe deoparte şi înspre judeţul Hotinului pe dealtăparte. Pelângă motivele de natură economică şi socială, cari au produs imigrarea Galiţienilor între Prut şi Nistru şi în consecinţă slavizarea populaţiei băştinaşe, au mai fost şi alte momente cari au intensificat imigrarea şi în consecinţă desnaţionalizarea din urmă. *Austria urmărià în Bucovina două scopuri: 1) Slavizarea ei, şi 2) Convertirea populaţiei slavizate la confesiunea unită.*

Scopul întâilea erà îndreptat în contra României, al doilea în contra Rusiei. Mai întâi creiarea ucrainismului apoi a uniei şi graniţa erà atât din punct de vedere etnic cât şi confesional asigurată contra celor două state învecinate.

Tendinţa aceasta se lasă constatată dacă urmărim desvoltarea etnică şi confesională din regiunea dintre Prut şi Nistru. Slavizarea a fost nu numai promovată, dar mai târziu — când cu introducerea şcoalelor primare — şi forţată. Consecinţele le vedem cu ochii.

Dar şi pe terenul confesional stăpânirea şi-a concentrat toată grija şi influenţa mai ales asupra satelor dela graniţa cu Rusia. Graţie acestei sforţări oficiale au trecut frânturi însemnate ale populaţiei ortodoxe din Pohorlăuţi (1830), Boian (1860—70), Rarancea (1890) la biserica unită. Acelaş lucru s'a încercat în satele Toporăuţi, Mahala, Dobronăuţi şi altele (1890—1900). Toate aceste sate sunt si-

tuate la granița Basarabiei (Rusiei)[14]. Planul desnaționalizării și convertirii confesionale a fost pus la cale până în amănuntele cele mai subtile. Realizarea sa se făcù cu multă răbdare și chibzuință. S'a așteptat până ce imigrația din Galiția și-a ajuns scopul. S'a știut că resistența populației băștinașe nu poate durà lung, că ea prin proces natural va fi doborâtă din punct de vedere etnic.

Stăpânirea a așteptat până ce mai toate satele dintre Prut și Nistru au fost pregătite pentru ultimul asalt. *Acesta a urmat prin școala ucraineană.* Până la anul 1850 guvernul a lucrat la desnaționalizarea Românilor prin massele inconștiente dară numeroase din Galiția, îndreptându-le unde-i conveniă. *Până la acest timp 1848—1850 nu îndrăzneau Rușii (Ucrainenii) — deși acu în majoritate prin aceste părți să se afirme ca naționalitate* Dela anul 1848 începe lupta deschisă contra Moldovenilor. Scăpați de clacă boierească și împroprietăriți cu loturile luate din moșiile Episcopiei Rădăuțene, ale mânăstirilor, ale boierilor și mazililor moldoveni, oaspeții veniți din Galiția încep a se simțì ca stăpâni și a se manifestà ca slavi. Intre delegații țărani cari se trimet din Bucovina în primul parlament din Viena figurează acuma 2 Ruteni: (Turețchi de pe Nistru și Kobelița dintre Huțani). Influența slavă începe a se manifestà din ce în ce tot mai mult.

Cu toate acestea elementele slave așezate între populația moldovenească, primind datinile și legea (credința) acesteia nu manifestau nici o ostilitate față de ea. Abia când s'a început a se aduce de către stăpânire, intelectuali ruteni din Galiția și a se așezà ca funcționari și mai ales ca învățători prin satele acum slavizate, aceștia au început a deșteptà conștiința națională-slavă nu numai la frații lor veniți aici mai înainte ci a infiltrà conștiința aceasta și Moldovenilor cari pierduseră graiul românesc. Pe la anul 1850 încep Moldovenii crescuți sub influența acestor

14) Vezi scrierile apologetice ale mitropolitului Silvestru Morariu, 1890

venitici şi luminaţi de razele culturei slave a-şi uità obârşia şi a se face renegaţi.

Primul dintre aceştia a fost protopresbiterul catedral din Cernăuţi şi sfetnicul intim al episcopului Hacman, Vasile Prodan [15]). Acesta a înfiinţat prima societate ruteană cu caracter cultural, (Rusca Rada pe la 1860) punând bază pentru deznaţionalizarea tineretului Răzeşimei dintre Prut şi Nistru ce venià să înveţe la Cernăuţi.

Trebuie ştiut că generaţia răzeşească din această regiune erà pe timpul acesta (1850—1870) încă conştientă de originea ei moldovenească, cu toate că în multe case răzeşeşti nu se mai întrebuinţà graiul românesc. Bătrânii au ţinut însă şi la graiul lor. La Rarancea episcopul Hacman — fiu de gospodar rutean din Văslăuţi — localitate dintre [16]) Prut şi Nistru — liturghisind la 1859 în biserica de aici, a predicat în limba moldovenească [17]) căci altfel n'ar fi fost înţeles. Până'n timpurile acestea nu se găsìa răzeş sau mazil, care să zică că e rutean, deşì, cum au zis unii din trânşii, nu mai grăiau româneşte.

Terenul fiind pregătit, slavizarea conştientă şi metodică s'a început cu tineretul. Am spus mai înainte, că ultimul asalt pentru nimicirea românismului între Prut şi Nistru s'a dat prin şcoala ruteană. Pânăla mijlocul secolului XIX au existat numai puţine şcoli primare prin aceste locuri; şi cele ce existau au fost româneşti. Ele se prefac pe 'ncet în şcoli româneşti-nemţeşti, apoi (1840—1860) în nemţeşti-ruseşti şi apoi în curat ruseşti (1870--1880). Aşà s'a întâmplat cu şcoalele din Zastavna, Coţmani, Culeuţi, Rarance, Ivancăuţi ş. a. Metamorfozele s'au făcut sub pre-

15) Prodanenii sunt o veche familie boerească din aceste ţinuturi. Ii aflăm în anul 1780 în satul Nepolocăuţi, unde căsătorindu-se un Prodan cu o fiică a moşierului Tăutu de acolo, a căpătat ca zestre a treia parte din moşie.

16) Vezi monografia Bucovinei de Fischer.

17) In acest sat am petrecut de 2 ori prin mai multă vreme. odată ca copil (1872 — 1874) şi a doua oară ca preot nou hirotonit 1889 — 1898) La întâia mea petrecere în sat se vorbea cel puţin pe jumătate româneşte; a doua oară am aflat satul complect slavizat. Numai bătrânii ştiau încă graiul românesc.

text că populaţia e slavă, adică mai corect zis acù slavizată. Dar n'a fost aşà. Răzeşimea şi în mare parte şi ţărănimea băştinaşă fostă moldovenească deşì acù slavizată după graiu a protestat în contra introducerii exclusive a limbei rutene în şcolile primare, cerând şi menţinerea sau introducerea şi a limbei româneşti. Dosarele de sistemizare şi activare ale şcoalelor primare rutene de prin satele între Prut şi Nistru; Piedecăuţi, Nepolocăuţi, Ivancăuţi, Şişcăuţi, Babin, Culeuţi, Vasilău, Horoşăuţi, Boianceni, Cuciurul-Mic, Valeva, Repujineţ, Rarancea, Jucica, Lenteşti, Şipeniţi şi altele conţin cererile comitetelor comunale din aceste sate [18]) pentru menţinerea sau introducerea limbei româneşti. In cele mai multe cazuri populaţia cerea introducerea amândurora limbilor (celei ruseşti şi a celei româneşti). Nu li s'a împlinit însă nici într'un caz cererea. Odată populaţia slavizată, stăpânirea răspundea, că cererea pentru introducerea limbei româneşti e urmarea agitaţiei şoviniste din partea unor elemente româneşti fanatice din aceste părţi. Cu înfiinţarea şcoalelor ucrainiene prin satele dintre Prut şi Nistru s'a dat cea mai grea lovitură românismului din această regiune. Populaţia băştinaşă (Moldoveni slavizaţi şi Ruşii veniţi îndată după răpire) nu produsese încă atâtea puteri didactice, ca ele să ajungă pentru ocuparea tuturor posturilor de învăţători. S'a recurs deci din partea guvernului austriac la introducerea în massă a puterilor didactice din învecinata Galiţie. Anuarele şcolare din timpul acesta (1860—1880) arată că două treimi din învăţătorii şcoalelor primare între Prut şi Nistru provin din Galiţia. Aceştia au fost primii deşteptători ai conştiinţei naţionale la Slavii aşezaţi între Prut şi Nistru dela 1776 încoace. Prin toate satele aceşti apostoli ai slavismului nu s'au mulţămit numai cu trezirea conaţionalilor lor, ci băgând de seamă că Moldovenii după origine şi-au pierdut graiul românesc, s'au apucat şi de aceştia ca să le infiltreze ideia slavismului. Cu Moldovenii cei bătrâni nu le-a succes.

18) Vezi dosarele din arhiva fostului consiliu şcolar al ţării.

Dar au găsit în schimb recoltă bună între copiii acestora. Prin şcoală li s'a introdus copiilor de mazili, răzeşi şi ţărani moldoveni ideia slavismului, făcându-i să se înstrăineze de originea şi trecutul lor.

Copiii aceştia trimişi apoi pela şcoalele secundare din Cernăuţi şi susţinuţi sau prin internate ruseşti (rutene) sau pela gazde tot ruseşti, erau cultivaţi şi prin şcoli în vederile culturale slave.

Aici li se ziceà, că şi ei sunt Ruteni adevăraţi de oarece ei şi părinţii lor vorbesc ruseşte.

Numai puţini copii de răzeşi şi-au păstrat şi la şcoală conştiinţa naţională şi anume aceia cari prin împrejurările mai favorabile şi la insistenţa părinţilor cu conştiinţă moldovenească au avut norocul să dea de gazde sau internate româneşti. Ceilalţi crescuţi într'un mediu străin s'au pierdut pentru românism. Dorinţa părinţilor lor de a-i creşte româneşte, în multe cazuri nu se puteà împlinì din lipsa de gazde româneşti, apoi prin propagarea şi influenţarea institutelor culturale ruseşti şi nu puţin prin atitudinea necugetată a unor institutori şi profesori români faţă de aceşti înstrăinaţi.[19]) Astfel au fost crescuţi o pleiadă de renegaţi, pioneri-ianiceri slavi, cari ocupând apoi posturi publice, nu numai că nu mai ţineau la obârşia şi trecutul lor, ci făceau pe cei mai aprigi şi fanatici propagatori ai ideii slave. In fruntea lor stăteau învăţătorii. Fanatizaţi de crescătorii lor, veniţi în cea mai mare parte din Galiţia, absolvenţii şcolii normale ruseşti se întorceau cu instrucţiuni bine definite pela satele dinainte slavizate şi desvoltau aici activitatea lor erostratică într'o măsură, care ar fi fost demnă pentru un lucru mai bun. Este apoi de reţinut că răzeşimea dintre Prut şi Nistru, pierzându-şi averile prin

19) La şcoala normală din Cernăuţi de exemplu a funcţionat prin lung timp (1885—1905) profesorul de limba română Ilie Luţia. Acesta găsind la începutul fiecărui an şcolar în clasa sa copii de răzeşi dintre Prut şi Nistru şi constatând că aceşti copii nu ştiu bine româneşte, în loc să-i îndemne la dragostea şi învăţarea cărţii româneşti îi alunga în secţia rusească, unde au fost primiţi cu braţele deschise,

fărâmiţare, şi din alte motive, văzându-se ajunsă la sapă de lemn, se îndreaptă înspre oraşe spre a-şi câştigà pâinea altfel.

Sute de răzeşi şi-au vândut casa şi ultima prăjină de pământ deplasându-se pe la Cernăuţi ca sergenţi de poliţie, servitori, ş. a., numai ca să-şi crească copiii pe la şcoli. [20])

Aceasta se adevereşte prin faptul că la unirea Bucovinei cu patria mumă, dintre toţi intelectualii de obârşie bucovineană şi de confesiune ortodoxă se recrutau la Români, a treia parte iar la Ruteni peste jumătate, din răzeşimea dintre Prut şi Nistru. Ultimul fapt ne surprinde de durere căci el ne arată răsvădit cum mulţi din Mazili şi Răzeşi s'au pus azi în slujba unei cauze străine. Iată câteva nume de intelectuali ucraineni ai zilelor noastre:

Brânzan, Buţură, Cical, Draghinici, Draghindă, Diacon, Frunză, Fraţian, Grecu, Goian, Hotincean, Ianoş, Cracalia, Carage, Cantemir, Costrij, Cocea, Cocorean, Frunză, Lazăr, Lupulencu, Miroş, Mintici, Muntean, Mihovan, Moţoc, Negoiţă, Onciul, Paladi, Poclitar, Ponici, Păuş, Prodan, Rotopan, Rîpta, Semaca, Strâjca, Spânul, Sprâncenat, Sorocean, Sava, Tăutul, Tomorug, Ţopa, Totoescu, Vlad, Vitan, Zota, şi altele nu mai puţin româneşti.

Invăţători cu nume suscitate au fost apoi aplicaţi mai ales prin sate răzeşeşti cu scopul să distrugă la rudele şi cunoscuţii lor rămaşi fără carte dar credincioşi încă tradiţiei româneşti, ultimile opintiri de rezistenţă împotriva înstrăinării.

Cu timpul li-a şi succes aceasta, ajutaţi fiind direct de către autorităţile şi diregătoriile statului, pentru ale căruia interese lucrau. Se poate zice, că la sfârşitul secolului XIX-lea slavizarea regiunii între Prut şi Nistru era

---

20) Sunt sate răzeşti (Piedecăuţi, Nepolocăuţi, Cuciurul-Mic, Ivancăuţi, Siscăuţi, etc.) cari au dat 50—100 de intelectuali. Răzeşul repauzat Voloşencu din Nepolocăuţi cu 5—7 hectare de pământ a purtat până pe la şcoalele cele mai înalte 6 feciori (3 preoţi şi 3 ingineri) dintre aceştia din urmă unul a murit. Toţi sunt români buni.

adusă la rezultatul dorit de stăpânirea austriacă. Din Moldoveni, ce au fost pe aici, s'au făcut întâi Ruşi apoi Ruteni (Rusini) şi la urmă Ucraineni. Numele din urmă nu mai aducea aminte de nimica ce ar fi fost comun cu România sau Rusia. Bieţii Moldoveni căzuţi în ghiarele slavizmului cutropitor, îndopaţi de proprii lor fii cu cultura slavă, nu mai ştiau ce să răspundă când îi întrebai de naţionalitate. Mai ales răzeşii bătrâni, deşi nu mai grăiau româneşte erau nedumeriţi şi adânc mâhniţi de ţinuta copiilor lor rătăciţi [21]).

Indrăzneala mergea până'ntracolo, că li se spunea că şi voevozii şi toţi boerii, mazilii şi răzeşii ar fi fost Ruteni [22]).

---

21) Ca dovadă las să urmeze un episod din anul 1889 întâmplat în casa unui răzeş bătrân din satul Ivancăuţi. In vacanţele anului amintit, după absolvirea studiilor teologice făcui în societatea unui coleg rutean o călătorie spre Nistru. Itinerarul nostru ne ducea prin satul Ivancăuţi. Aici intrarăm la un coleg de studii care-şi petrecea vacanţele la vatra părintească. El şi eu am fost fii de răzeşi, al treilea student era de naţionalitate ruteană. Eu ziceam că-s Român, celălalt răzeş împreună cu fiul de ţăran ziceau că-s ruteni. Am început a discuta pe chestia naţionalităţii şi a slavizării răzeşilor. Tatăl studentului răzeş asculta în tăcere discuţia noastră. Polemica deveni din ce în ce mai aprinsă şi vehementă. Ei erau doi, eu unul. Când studentul de teologie din casă în supremul afect, a sărit la mine şi a zis că numai oamenii proşti şi ticăloşi pot afirma că răzeşimea dintre Prut şi Nistru ar fi românească, fiindcă ea în majoritate covârşitoare vorbeşte şi simte ruseşte, atunci bătrânul răzeş, tatăl studentului, se sculă domol de pe scaun şi fixându-l pe fiul său lung timp, rosti următoarele cuvinte, ce nu le voiu uita nici odată: «Dragă Ionică, credeam că tu vorbind în felul cum te-am auzit despre Moldoveni, de cari ne ţinem eu şi mama ta, faci glumă cu d-l Ţopa şi că mai voeşti să placi d-lui . . . uc, care evident e rutean. Dară eu văd acuma că tu o iai în serios. Dacă-i aşa atunci îţi zic: «*Mai bine te vedeam mort ca copil, întins pe laiţă, decât să vorbeşti acuma ca bărbat în felul cum ai făcut-o*». Eu i am sărutat mâna bătrânului şi ieşind afară am plâns de emoţie. Studentul răzeş atunci ultrarutean, e azi preot ortodox şi se dă drept român încă de pe timpurile austriace. E om foarte cinstit, blând şi umil. A plătit însă scump greşala tinereţelor. Singurul său fiu a fost împuşcat ca ofiţer austriac de nişte ruteni într'un sat din Ucraina.

22) Fostul profesor pentru limba ruteană la universitatea din Cernăuţi, de prezent la Praga (Smal-Stocki) a rostit în anul 1905 în satul răzeşesc Carapciu pe Ceremuş, aceste cuvinte: «Voi răzeşilor sunteţi urmaşii arcaşilor

Sat după sat se slavizară între Prut şi Nistru, graiul românesc se auzeà tot mai puţin. La anul 1880 numai bătrânii mai vorbeau şi înţelegeau graiul moldovenesc. In privinţa aceasta răzeşimea care nu umblase la şcoli erà mai rezistentă [23]). In multe case răzeşeşti se ţineà mult la graiul moldovenesc, în foarte multe case rămaseră ca moştenire din graiul românesc numai rugăciunile moldoveneşti. Intre Prut şi Nistru numai câteva sate şi anume: Boian, Buda (numai în parte), Cotul-Ostriţei, Gogolina (numai în parte), Lehucenii Tăutului (numai în parte), Mahala şi Noua-Suliţă păstrară încă graiul românesc. Şi aici erà chestie de timp. Slavismul pătrundeà din Nord din ce în ce tot mai tare. Regiunea între Prut şi Nistru erà pierdută. Dar slavizarea nu s'a oprit la Prut. Cu puterea unei avalanşe puhoiul slav se întindeà în spre Sudul Bucovinei.

Afluenţa din Galiţia nu încetà. In fiecare an veneau pe timpul secerişului mii de lucrători (mulţi cu familiile lor) lucrând pe lanurile moşierilor din satele Bucovinei. Din ei rămâneau în fiecare an câteva sute în Bucovina.

Alţi galiţieni se aşezau aici ca lucrători de fabrici.

---

lui Ştefan-Vodă. Ei şi Voda lor au fost ruteni, cum dovedesc toate hrisoavele din acele timpuri. Voi n'aveţi nimică comun cu Românii de azi.

Aceştia sunt o amestecătură de felurite popoare mai ales de ţigani.

23) Petrecând vacanţele mari ale anului 1880 în casa părintească din Nepolocăuţi, am fost martor ocular la următoarea scenă. Populaţia satului s'a adunat în Iulie la primărie ca să fie trecută în listele de recensământ ce se făcea în Austria tot după 10 ani. Inainte de a se începe recensământul, primarul satului bunul român mazilul Vasile Tăutul, luând pe răzeşii satului (circa 50 capi de familie) la o parte le spuse: «fraţilor, noi deşi vorbim cu oamenii din sat şi unii din noi chiar şi în familie limba ruteană, totuşi să nu ne înscriem în listă ca Ruteni, căci nu suntem Ruteni ci Români (Moldoveni). Pe noi ne-a aşezat aici Voevodul Moldovei Ştefan cel Mare. Cuvântul primarului a fost sfânt pentru răzeşime. Toţi — afară de unul licenţiat în teologie şi cu nume istoric românesc — s'au înscris ca Moldoveni (circa 200 suflete).

Listele însă au fost înapoiate peste câteva săptămâni de către prefectura din Coţmani cu ordinul, să fie trecuţi toţi răzeşii ca Ruteni, pretinzând că limba lor de conversaţie e cea ruteană. Ordinul prefecturii trebuia să se execute cu toate că în multe familii (cel puţin 10 din sat) se întrebuinţa încă graiul românesc.

Aşa se explică că aceşti Galiţieni pătrunseră cu timpul până'n centrul Românismului din Bucovina. Până şi în Câmpulung şi în Dorna puteai să întâlneşti pe aceşti venetici poftiţi şi nepoftiţi. Ajutaţi de guvernul austriac ei se obrăzniceau din ce în ce tot mai mult, cerând biserici unite şi şcoli ruteneşti. Cu paşi repezi se lucrà în timpul din urmă pentru totala slavizare a Bucovinei [24]). Românii erau aduşi la desperare [25]).

Revenim la regiunea dintre Prut şi Nistru.

Am văzut, că această parte a Bucovinei s'a slavizat mai întâiu şi mai complect. La sfârşitul secolului XIX-lea opera austriacă erà încoronată de succes. Şi cu toate acestea urmele românismului au rămas până în prezent. In monumente culturale, documente, numiri, obiceiuri şi graiu. Despre monumente şi documente s'a vorbit acuma în genere. In partea specială se va mai vorbì despre ele.

Să vedem acuma ce nume de botez obicinuite numai

---

24) Pe la anul 1910 s'a fost exprimat căpitanul (prefectul) Cernăuţilor Dr. Würfel înaintea martorilor: «In timp de 135 ani am slavizat 2/3 din Bucovina; nu vor trece de amu 50 de ani şi nu va fi nici urmă de Român in Bucovina .

25) Citim următoarele în unul din foiletoanele repausatului publicist Mihai Teliman (editate de «Junimea» în Suceava 1906): «Despre confraţii din România n'oiu vorbi mult. Sunt singura aparinţă independentă. Dar sufăr şi ei. Nu sufăr prigoniri streine—aceste numai oţeli-Te pot—dar se nimicesc en famille». Noi privim cu dureri. Oare când va fi România o Spanie, una in trup şi gândire. A treia verigă in lanţul suferinţelor noastre o formează Bucovinenii. Sunt şi ei martiri, martiri pentru care mă doare inima mai mult decât pentru toţi ceilalţi. Dacă Românii din Regat imitează pe Poloni, mă doare însă cred, că o vindecare nu este încă prea târzie, dacă Ardelenii sunt persecutaţi, ce îngrijire să mă cuprindă? Ei au mulţimea pentru sine, ei sunt milioane oţelite şi oţărite. Ardealul până la Tisa e romănesc. Cinci feciori se întemniţează şi şaptezeci se nasc. Aú drept Ungurii să se teamă de aceşti Valahi. Alta e cu noi. Avizaţi la propriile puteri, nedispunând de masse, inundaţi de vecinic crescânda influenţă a Galiţiei răsăritene, viitorul nostru e mai mult decât problematic. La noi vin în sate curat româneşti câte 30—40 familii ruseşti pe an. Asimilăm ce putem, însă în fine murim de prea multă mâncare». (Veacuri de dureri, pg. 153). In aceste cuvinte ale lui M. Teliman zace un mare adevăr istoric! Incă 50—100 ani de stăpânire austriacă şi nu era urmă de Români în Bucovina. Bunul Dumnezeu a voit însă altfel.

la Români se întrebuinţează şi în satele acestea. Amintesc numai cele ce urmează: Achelina, Angheluşa, Andriaş, Aniţa (se pronunţă Aneţa), Acsente, Balaşa (la răzeşi), Dumitraş, Dumitrache, Matache (la răzeşi), Costaş, Costache, Costică, Domna, Domnica, Catincă (Catrina), Ilincă (se pronunţă Elencă), Elenuţa (la răzeşi), Saftă (Elisaveta), Manoli (Emanuil), Chiţă, Dochiţă (Eudochia), Docsuţă (Eudoxiu, la răzeşi), Frozină, Frozinca, Eughenuţa, Gavrilaş, Iordache, Gheorghe, Goraş, Goruţă, Goară, Grigoraş, Ghiţă, Gheorghiţă, Iuonică, Ionică, Iancu (la răzeşi), Ilaş, Iluţă, Leontieş, Luţă (la răzeşi), Mariucă, Mariţa, Matiaş, Mihaiu, Mihalache (la răzeşi), Onufraş, Pachiţă (Paraschiva), Petraş, Ptaş, Petrache, Petruşcă (la răzeşi), Sandul, Ştefănuţă, Fancu, Toderică, Toderaş, Toderache (la răzeşi), Tomaş, Zahariuţă şi altele. Celelalte nume de botez se pronunţă după cum sunt induse în Sinaxar d. ex. Andrei, Anton, Ioan, Maria, Moisi, Grigori, Toder, Iosif, Ştefan, ş. a. Abia când Galiţienii au majorizat populaţia şi când intelectualii ruteni au fost instalaţi ca preoţi prin satele dintre Prut şi Nistru, s'au început a se întrebuinţa şi nume de botez obicinuite în Galiţia d. ex. Fedor, Metro, Fedico, Hreţin, Costi, Tănasco, Havrilo, Danilo, Ştepan, Osip, etc.

Din aceste nume de botez româneşti, adăogându-li-se de cei veniţi sufixele slave «-ciuc» şi «wicz» [29]) s'au format apoi sute de nume de familie (nume patronimice) de exemplu: Andriaş-ciuc, Dumitraş-ciuc, Costaş-uc, Costaş-ciuc, Grigoraş-ciuc, Goraş-ciuc, Ilaş-ciuc, Matiaş-ciuc, Mihai-ciuc, Onufraş-ciuc, Petraş-ciuc sau Ptaş = Taş = ciuc, Toderaş-ciuc, Tomaş-ciuc. Aceste nume sunt evident de obârşie românească. Dar şi celelalte nume patronimice pe «ciuc» şi «vici» s'au format din nume de botez româneşti (deci li

29) La Slavi (ca şi la Români) e obiceiul de a adăuga la numele de botez al unei persoane şi numele de botez al părintelui ei, de ex: Toader a Ioan... Slavul (mai ales Rusul) o face în acest fel: Toader Ioanovici. Acest «wicz (vici) s'a adăugat apoi simplu numelui de botez al părintelui şi porecla pentru fiu era gata. Aceasta se făcea mai ales de când cu venirea episcopului Daniil Vlahovici (1800).

s'au impus Românilor) d. ex.: Andriiciuc; (dacă s'ar fi luat din numele de botez slav «Andrei» ar fi sunat Andreiciuc), Grigorovici (din Grigori şi vici), la Ruteni Grigori se chiamă «Hreţi» deci ar suna Hreţiuc, Hreţeşen cum şi sunt de fapt aceste nume la ei, Toderiuc, Toderciuc şi Toderovici din Toader. La Ruteni se numeşte Toader=Fedor ar fi deci Fedoriuc, Fedorciuc şi Fedorovici cum într'adevăr ele se şi găsesc în număr mare; Iosifovici (la Ruteni Osip = Iosif) deci ar fi Osipovici; Sandul-ovici (dela Alexandru-Sandul) la Ruteni ar fi Alexandrovici, cum se şi află; Paulovici, Pauliuc; la Ruteni Pavel = Paul, deci ar fi Pavlovici Pavliuc; Filipovici, Filipiuc (la Ruteni Pelip=Filip, deci ar fi Pelipovici, Pelipiuc, Ştefanovici, Ştefaniuc (la Ruteni Ştepan=Ştefan) deci ar fi Ştepanovici, Stepaniuc; Dimitrovici, Dimitriuc (dela Dimitrie) la Ruteni Metriuc, Dumetriuc; Vasilenciuc (la Ruteni ar fi Vaselenciuc) şi alte zeci de aceste nume. Aici avem de a face cu nume de obârşie românească. Dar şi graiul românesc a lăsat o mulţime de urme în regiunea aceasta. Limba ruteană întrebuinţată aici, posedă un număr însemnat de cuvinte româneşti.

Iată numai o mică parte din ele:

Cuvinte româneşti între Prut şi Nistru: [27])

Antal (măsură veche = vas mare, cuvânt întrebuinţat la răzeşi), amar (amarnic = sărăcăcios), aleo (se pronunţă vailo), alioancă (la răzeşi), armăsar (se pronunţă harmasar), arţag (se pronunţă harţag), arvună, bădiţă, bade, buhaiu, bucată, bucătar, bucluc, buclucar, bursuc, bordeiu, bondiţă, baer (în limba ruteană, baiuroc, plural baiurche), bumbac, batjocură, brânză, berbinţă (se pronunţă berbeneţă), culeşa pentru mămăligă, culeşer, clacă, căpăstru (se pronunţă capeistra), ciobotă, cioban, ciolan, cir, un fel de zeamă ciorbă, cerdac (origine slavă, se întrebuinţează numai la răzeşi), confituri (dulceţi, la razeşi), cimercă

27) Cuvintele aceste sunt înşirate din memorie, de aceea nu poate să fie vorba de întregimea lor.

(haină la răzeşi), cheptar (pieptar), cuşmă (se întrebuinţează şi cuvântul slav: şapca), colivă, cergă, cătrinţă, cântar, cârtiţă, cucoană (la răzeşi), caş, cătran (petec), coş, coşarcă (de origine slavă), dăjdie (se pronunţă dajda), dijmă (se pronunţă dejma), dulceaţă (la răzeşi), dărab (se pronunţă daraba), delicat, divan (la răzeşi), dobă, dobaş, drâmbă, droaie, drugă (se întrebuinţează verbul drugate: a suci), dascăl, econom, extra, execuţie, familie (mai ales la răzeşi), falce, fel (=soiu), farfurie, farfurcă, frunte, de frunte (frontovei) (la răzeşi), fortună, fotă, flăcău, fleac, folos, folosì, faţă, gireadă (de origine slavă), gaură, gherlă, ghizdan, gâlcă, hambar, horbotă (se pronunţă horbotcă), horn, hornar, hotar, hărdău (se pronunţă hărgheu = vas de făcut mămăligă), imbricioc (imbric, întrebuinţat la răzeşi), imaş, isvor, jitărie, jitar (de origine slavă), jurat, javră, jintiţă, jugan, leliţă (la răzeşi), liliac, ladă, loc, laiţă, livadă, lozniţă, lanţ, leafă, labă, labuş (albuş) numire pentru câine alb, mai (particulă pentru comparativul adjectivelor d. ex.: mai dobrei = mai bun), mămăligă, mălaiu, mintean (o haină), mocan, matcă (în senz de albie; cuvântul slav matka, înseamnă mamucă şi regina albinelor), macat (numai la răzeşi), nadă, naibă, nănaş, nărăvos (de origine slavă; se pronunţă norov, norovestei), nepot, netrebnic, oca, ocară, ocărete (a ocărî), oţât, poartă, pomană (de origine slavă), prăşi (se pronunţă praşuvate), preţ, proţap, plută, plutaş, prispă, prăjină, pagubă, pivniţă (de origine slavă), parte, prajete (a prăjì), putină, pază, a păzì, pălimar, plavan (bou plavan), războiu (aparat de ţesut), rapăn (se pronunţă reapavei), sapă (se pronunţă sapăte), suci (se pronunţă sucate), stodolă, şip, în înţeles de sticlă (în limba slavă şip înseamnă ghimp), şişcă, statornic (se pronunţă statnei), scutelnic, tăpcean, toloacă, traistă, testemel (la răzeşi), tarniţă, ţelina, ţarină, tarlă, tavă, (la răzeşi), termen (în senz de vedea), trifoiu, ură, urdă, urmă, vatră, vătrar, vătaf, velniţă, veveriţă, vornic (de origine slavă, în Galiţia însă se spune voit şi nacialnic) vadră, vamă, zestre, zădări, zamă, zarzăr, zgardă, zingăni, zobon (la răzeşi).

Incă multă vreme după slavizare populaţia dintre

Prut şi Nistru recunoştea preponderenţa Românismului, ce priveşte tradiţia şi superioritatea culturală. Biserica românească pe care o numesc şi azi «Volasca Ţercov», moşierii dearândul Români, obiceiurile la naştere, cununie şi înmormântare ca la Români, felul traiului ca la Români, toate acestea făceau ca populaţia să resimtă viaţa românească.

Regiunea aceasta a fost multă vreme reprezentată în parlamentul din Viena cât şi în Dieta Bucovinei prin deputaţi români (Hormuzachi, Dr. Iancu Zota). Abia la începutul secolului al XX-lea au început să intre în corpurile legiuitoare şi Ruteni. Cu ocazia formării circumscripţiilor electorale nu numai pe baza teritorială ci şi cea naţională s'a ivit un fapt semnificativ. Dând adică stăpânirea austriacă la compunerea catastrelor naţionale fiecărui cetăţean libertatea de a-şi alege catastrul naţional, în care să se înscrie, o mulţime de gospodari şi mai ales cei din satele răzeşeşti dintre Prut şi Nistru au cerut să fie trecuţi în catastrul românesc. Şi atunci s'a văzut că numărul Rutenilor nu-i aşa de mare cum o pretindeau ei şi cum o arăta statistica oficială austriacă.

O mărturie pentru îndelungata stăpânire românească a acestui ţinut o dau şi plutaşii huţani. Aceştia venind cu plutele lor din Carpaţii ruteneşti ai regiunii Haliciului, şi ajungând pe apele Nistrului între Bucovina şi Galiţia, dau plutelor conduse de ei direcţia cu următoarele cuvinte: «Bei na leaţchei bic — bei na voloschei bic!». Бий на лацкій бік—бий на волоскій бік adică: Bate (cu cârma) spre partea leşească — bate spre partea românească!

Aceste cuvinte se auziau zilnic pe malurile Nistrului, încă sub stăpânirea austriacă, atunci când nu mai exista nici Polonia pe malul stâng al Nistrului, nici Moldova pe malul drept al acestuia.

Nu mai puţin puternice sunt dovezile de romanitate a acestor regiuni ce se constată din portul, construcţia locuinţelor şi datinile ce se află la locuitorii între Prut şi Nistru. E adevărat că mazilimea şi răzeşimea şi-a pierdut

vechiul port [28]) înlocuindu-l cu cel nemţesc din oraş. A rămas însă la ei celelalte obiceiuri şi datine româneşti. Casă răzeşească *fără cerdac nu vei afla.* Nuntă fără horă românească nu s'a făcut nici odată. Dar şi ţăranii înstrăinaţi şi cei de origine slavă, au port românesc [29]), cusături româneşti.

Şi datinile la botez, nuntă, înmormântare, parastas, Paşte, Crăciun, sunt tot româneşti.

---

28) In biserica de piatră din Răpujineţ zidită în anul 1789 de către boierul de acolo Vasile Marcu cu soţia sa Maria, se află chipurile lor îmbrăcate în costume de atunci (zobon, antereu, tulpan) foarte bine păstrate pe peretele Pronaósului în pictură de fresco.

29) Rutenii de peste Nistru au port care se deosebeşte de portul Rutenilor noştri. Ei poartă de ex. cojocul cu un guler lat la grumaz pe care (guler) ţăranii ruteni din Bucovina l'au poreclit în batjocură «bogorodeţa» şi dacă vorbeşc de un ţăran de peste Nistru îi zic: «cel cu bogorodeţa».

PARTEA SPECIALĂ

PARTEA SPECIALA

Izvoare folosite:

1. Dosarele Comisiunii pentru constatarea proprietăţilor şi determinarea hotarelor moşiilor din Bucovina. Erhebungs — Protokolle der Bukovinaer Begehungs — Kommission—Acta granicialia din anul 1782. 12 tomuri. *)
2. Topographie der Bukowina zur Zeit der Erwerbung durch Österreich, von Prof. Dr. Daniil Werenka.
3. Normalien der Bukowinaer Diözese von M. Călinescu: Normaliile arhidiezei Bucovinei de Arhim. M. Călinescu: Cernăuţi 1898.
4. Anuarul Arhidiezei ortodoxe a Bucovinei pe anul 1926.
5. Condicele mitricale şi conscripţiile parohiale din comunele între Prut şi Nistru dela introducerea lor: 1783 până'n prezent.

*) Ele se află la «Tabula Ţării» din Palatul Justiţiei; pe timpul invaziunilor ruseşti s'au pierdut 3 tomuri: III, V, şi XII.

1. **Babin** (jud. Cernăuţi) plasa Colacinului.

Sat situat pe malul Nistrului în colţul nord-vestic al Ţării către Polonia.

La anul 1782 aflăm ca proprietari (moşieri) ai satului: Ioan Mitescu ($^1/_4$), Constantin Drăghinici ($^1/_4$), Vasile Semaca ($^1/_4$), Dumitraş Gafencu şi Mihaiu Vlaicu ($^1/_4$).

Numărul familiilor în a.	1774	62
» » » »	1780	137
» » » »	1786	136
» » » »	1926	398

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în timpul de faţă:

1. Balan	1	10. Gorghiţă	2
2. Băleanu	14	11. Galuşcă	7
3. Barabaş	1	12. Hatală	2
4. Boţ	2	13. Lipcă	3
5. Buric	1	14. Lunic	1
6. Carp	4	15. Ptaşnic	4
7. Chitic	23	16. Sandul	2
8. Cep	11	17. Sermaca (mazili)	2
9. Costrîj (mazili)	2	La un loc 82 familii.	

Immulţind 82 f. cu 5 (cinci suflete pe 1 familie) = 410 sufl. Dela a. 1800 încoace au dispărut (s'au stins) următoarele familii româneşti: Arnăut, Căzan, Colindă, Costiş, Grigoriţă, Hulcin, Vacar, ş. a.

Slavizându-se satul prin imigrarea rapidă (1774—1780) a galiţienilor, Moldovenii şi-au pierdut graiul (complect pe la a. 1870), iar numele lor au fost schimonosite de conlocuitorii slavi conform idiomului acestora. De pildă: din Băleanu s'a format Balion, Buric = Burec, Carp = Carpeac, Chitic = Chetec, Cep = Cepiuc, Galuşcă = Haluşceac, Lipcă = Lepca ş. a. Schimonosirile acestea se lasă constatate prin comparaţiunea mitricelor (condicelor) vechi cu cele de azi.

2. **Berhomet** [1]) pe Prut (jud. Cernăuţi) plasa Şipeniţului

E situat pe malul stâng al Prutului în apropierea graniţei cu Polonia. Satul a fost până la a. 1741 moşia Voevodului Grigori Ghica, căpătată în dar dela Gheorghe Ursachi. La a. 1741 Ghica dărueşte această moşie mânăstirii Barnovschi. Proprietarul moşiei la a. 1782, Constantin Ruset (Rozetti) Logof.

Numărul familiilor	în a.	1774	49	
» »	» »	1780	90	
» »	» »	1786	158	(cu Revacăuţi)
» »	» »	1926	229	

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în timpul de faţă:

1. Andriaş	6	6. Mândric	8
2. Găuriş	1	7. Mironeţ	5
3. Luchian	7	8. Şcraba	1
4. Lupul	5	9. Sidor	15
5. Magearu	13	10. Zaharia	12

Suma 63 familii.

63 f. × 5 sf. = 315 sufl.

S'au stins familiile româneşti: Roşca şi Vizir. Schimonosiri de nume: Andriaş = Andriaşciuc, Găuris = Haureş, Zaharia = Zahariuc.

Schimonosirile se constată din condicile mitricole. Satul e azi complect slavizat.

1) Cuvânt slav. Bereg = mal, metati = a arunca, a forma; Berhomet = Mal format.

3. **Boian** (jud. Cernăuţi) plasa Prutului

Târguşor pe malul Prutului în apropierea fostei graniţe a Basarabiei. Sediul unei judecătorii de ocol. Numele Boian se aminteşte cu ocazia evenimentelor războinice la a. 1673 şi 1739. Şi în războiul mondial s'au dat în apropierea acestui loc (păduricea Stojoc) cele mai crâncene lupte între Austriaci şi Ruşi (Boboteaza la 1915). Invadând Ruşii pentru a 3-a oară în Bucovina, Boianul a fost evacuat şi populaţia dusă în toate părţile Rusiei.

Mulţi din locuitori încă nu s'au întors nici până'n ziua de azi. Numărul familiilor (1000) e luat din a. 1914. E una din puţinele comune de peste Prut, care a rămas românească până'n timpul de faţă.

Proprietarul moşiei la a. 1782: Stolnicul Vasile Niculce.

Numărul	familiilor	în	a.	1774	198
»	»	»	»	1780	492
»	»	»	»	1786	429
»	»	»	»	1926	1015

I. Lista locuitorilor români cu nume româneşti:

1. Ababei
2. Alexă
3. Anţcal
4. Arici
5. Anton
6. Bădicel
7. Basarab
8. Bodă
9. Brăescu
10. Bosul
11. Burlă
12. Buşilă
13. Bandur
14. Bodnar
15. Boboc
16. Ciobotar
17. Costel
18. Chimin
19. Calancea
20. Cârnaţ
21. Cozub

22. Ceahlic
23. Cocurean
24. Codrean
25. Cojocar
26. Cozma
27. Caba
28. Chebe
29. Cercel
30. Chibac
31. Cârste
32. Cobzar
33. Cherar (ferar)
34. Chiper
35. Dămian
36. Dârda
37. Dorăş
38. Danilă
39. Dascal-Cuciurean
40. Dumitraş
41. Dumitraşcuţă
42. Duncă
43. Davidă
44. Fiică
45. Focă
46. Falcă
47. Gherasim
48. Gordă
49. Gâză
50. Griga
51. Grosul
52. Grumază
53. Gavrilă
54. Giumigă
55. Grigorcă
56. Gavrilcă
57. Galucă
58. Huţcal
59. Hostiuc
60. Hunciu
61. Harabagiu
62. Hunceac
63. Hârcă!
64. Ignatii
65. Iacoban
66. Iorgu
67. Iacob
68. Iftimii
69. Isac
70. Jalobă
71. Jug
72. Lazăr
73. Lungul
74. Lupaş
75. Lupul
76. Lăcustă
77. Mălin
78. Mihalcean
79. Morgoci
80. Mihaluţ
81. Mamâlcă
82. Mariuţă
83. Morar
84. Mateiu
85. Moldovan
86. Nichifor
87. Nicoară
88. Onciul
89. Pavel
90. Pihul
91. Prescure
92. Poclitar
93. Puţuntelic
94. Pendescu
95. Presecarean
96. Petranici
97. Pascar
98. Robul
99. Rusoiu
100. Rusu
101. Sprid (Spridon)
102. Scridon (Spiridon)
103. Suprovici
104. Sveclă
105. Sârbu
106. Ştefaneţ
107. Şurubar
108. Simeon
109. Spătar
110. Şuhan
111. Sacal
112. Tarod
113. Toma
114. Tocar
115. Todosă
116. Tehulici
117. Tihuleţ
118. Talpalar
119. Ursachi
120. Ursuleac
121. Vacar
122. Vaspan
123. Vicsici
124. Viziteu
125. Zelca
126. Zoria
127. Zvarici

II. Lista locuitorilor romanizaţi cu nume slave:

1. Bescorovanei
2. Boiciuc
3. Bzovei
4. Blaşciuc
5. Bosovici
6. Biduliac
7. Ghigliuc
8. Gorenco
9. Hauca
10. Horodinski
11. Hreniuc
12. Hudema
13. Iurco
14. Caprec
15. Craveţchi
16. Mareniuc
17. Moroz
18. Moscaliuc
19. Melnec
20. Novacovschi
21. Porăjnei
22. Rodeiciuc
23. Rauliuc
24. Semeniuc
25. Semenovici
26. Strienco
27. Scalco
28. Tesliuc
29. *Tovmaţchi*
30. Zboronski.

4. **Boianceni** (jud. Cernăuţi) plasa Nistrului.

Sat între Prut şi Nistru aproape de graniţa Basarabiei.

E locuit de răzeşi şi ţărani, azi complect slavizaţi.

Numele satului îl întâlnim pentru prima dată într'un uric din a. 1581, în care sunt amintiţi ca proprietarii satului: Lenţa, Tăutu şi Stângaci. Cel dintâi (Lenţa) mai posedă şi o parte a satului Lenteşti (de sus) în apropierea oraşului Cernăuţi. Proprietarii moşiei în a. 1782: Lenţa Nicolai, Tăutu Gligoraş şi Stângaci (1/3); Lenţa Nicolai şi Vlaicu Ilie (1/3); Ştirbul Gheorghe, Turcul Simeon şi Tadeu (1/3).

Numărul familiilor în a. 1774	32
» » » » 1780	125
» » » » 1786	124
» » » » 1926	411

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în timpul de faţă (prezent):

1. Balasinovici (mazili)	2	10. Coiţan	1
2. Baier	2	11. Dirda	1
3. Bandură	3	12. Diacon (răzeşi)	4
4. Boclă	5	13. Friptul	10
5. Bot	8	14. Greul	3
6. Burlac	2	15. Lupaşcu (răzeşi)	11
7. Capstii	2	16. Luţia	3
8. Coceală	2	17. Malofit	5
9. Cosovan	7	18. Mânec(ă)	9

19. Mihai	4	25. Purice	2
20. Moţoc (mazili)	1	26. Sorocean (răzeşi)	1
21. Pădure	6	27. Şoarec	2
22. Peţarină (Paţarină)	5	28. Temere	31
23. Prodan (răzeşi)	1	29. Ungurean	2
24. Perjan	2		

Suma: 136 familii.
136 f. × 5 sufl. = 680 sufl.

Au dispărut: Bănar, Ciucurdă, Covaci, Finaş, Gavriliţă, Josu ş. a.

Schimonosiri de nume: Baer=Baiar, Bot=Bot*iuc*, Diacon=Diacon*ovici*, Luţa=Luţa*c*, Şoarec=Şiarac, Temere =Temeri*wski*.

5. **Borăuţi** (jud. Cernăuţi) plasa Colacinului.

Situat la N.W. aproape de graniţa Poloniei. Odata proprietatea mănăstirii Barnoschi.

Proprietarul satului în 1776: Mănăstirea Formos (Frumos).

Numărul	familiilor	în	a.	1776	53
»	»	»	»	1780	137
»	»	»	»	1786	136
»	»	»	»	1926	503

Satul slavizat în prima jumătate a secolului XIX, cuprinde următoarele familii slavizate cu nume româneşti:

1. Ataman 5	9. Greul 3
2. Bălean 3	10. Greuleţ 2
3. Bodnar 2	11. Lipcă 1
4. Buiac 15	12. Lunic 2
5. Căţea 2	13. Reus (răzeşi) 5
6. Cupină 10	14. Scheul 2
7. Froescu (Florescu) . . 2	15. Solonar 2
8. Grecu 2	16. Ursuleac 2

Suma: 60 familii.

60 f. × 5 sf. = 300 sufl.

Au dispărut familiile: Andriaş, Buză, Patraş, Ungurean.

Schimonosiri de nume: Ataman=Atamanino=Vatamaniuc, Bălean=Balion, Grecu=Grece*ac*, Căţea=Cheţa.

6. **Buda** (jud. Cernăuţi) plasa Prutului.

Vezi: No. 34 Mahala (pag. 109).

7. **Cadobeşti** (jud. Cernăuţi) plasa Colacinului.

Sat situat în regiunea nord-vestică, lânga şleahul ce duce prin Coţmani spre Zvineace pe Nistru.

Curând slavizat prin imigrarea extraordinară a Galiţienilor între anii 1774—1780.

Proprietarul moşiei la a. 1776 Iordachi (Todorachi) Balş.

Numărul familiilor		în	a.	1774	49
»	»	»	»	1780	214 (!)
»	»		»	1786	214
»	»		»	1926	698

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în timpul de faţă:

1. Bodnar	3	12. Lunic	13
2. Bojescu	3	13. Păuş	1
3. Bursuc	5	14. Răzmiriţă	2
4. Cârcea	2	15. Slobodian	5
5. Ciocan	7	16. Sorohan	15
6. Carmazan	15	17. Străguşă	4
7. Chindrat	2	18. Tomorug	1
8. Chiţan	4	19. Vacar	4
9. Cozmici	8	20. Veghere	11
10. Gulin	1	21. Vitreguş	1
11. Huleiu	2	Suma: 109 familii.	

109 f. × 5 sf. = 545 sufl.

Au dispărut numele Guzuman şi Tocan pe cari le întâlnim în condicele parohiale foarte des între anii 1800—1830.

Schimonosiri de nume; Vacar=Vacar*iuc*, Veghere=Vegher*iuc* ş. a.

8. **Cernauca** (jud. Cernăuţi) plasa Prutului.

Frumos situat între pădurile ce împreună Bucovina cu Basarabia. Veche moşie a renumitei familii româneşti Hurmuzachi. Aici a fost locul de întâlnire a elitei româneşti, refugiată în urma evenimentelor din 1848 din Ardeal şi Moldova, unde s'a pus la cale de către V. Alexandri, Costache Negri, ş. a. unirea principatelor. Numele satului poate să provină dela uumele locuitorilor cu acelaş nume.

Satul nu e complect slavizat; bătrânii mai vorbesc româneşte. Proprietarul satului în a. 1776, Mateiu Hurmuzachi.

Numărul	familiilor	în	a.	1774	56
»	»	»	»	1780	153
»	»	»	»	1786	152
»	»	»	»	1926	594

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în timpul de faţă:

1. Andronic	40	10. Creţu	4
2. Barabaş	1	11. Cernauca	3
3. Bodnar	18	12. Ciobotar	4
4. Bunăziua	9	13. Cioban	8
5. Căutiş	3	14. Darie	4
6. Comendat	1	15. Foca	3
7. Corbul	1	16. Frunceac	2
8. Cormita	1	17. Grigorcea(c)	1
9. Cătălin	2	18. Gherasim	2

19. Iftodi 14
20. Cîrste 1
21. Mândric. 1
22. Manoli(ac). 8
23. Moldovan 1
24. Mihalescu 1
25. Moţoc 8
26. Muntean 10
27. Pascal 25
28. Pascal-Josul. 7
29. Pascal-Ciocoi 1
30. Pascal-Ulani. 6
31. Poburcan 7
32. Petraş(ciuc) 2
33. Pitei 2
34. Pleşca. 7
35. Robul(eac) 5
36. Şcraba 35
37. Slobodean. 1
38. Solovan. 2
39. Strungar 1
40. Strati (Istrati). . . . 1
41. Scutelnic 1
42. Ţurcan 1
43. Ungurean. 1

Suma: 256 familii.

256 f. × 5 sfl. = 1280 suflete.

La atâtea familii româneşti te uimeşte pierderea graiului; numai favorizarea de către stăpânirea austriacă a elementului slav (mai ales prin şcoală) poate explica acest fenomen.

9. **Chisălău** (jud. Cernăuţi) plasa Colacinului.

La Nord Vest de târguşorul Zastavna aproape de graniţa Poloniei. Sat curând slavizat, scurgându-se pe aici multe cete de slavi imigranţi în Moldova de sus.

Proprietarul satului în a. 1766 Ienachi Doni.

Numărul familiilor	în	a.	1774	52
»	»	»	» 1780	126
»	»	»	» 1786	125
»	»	»	» 1926	683

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Andrieţ	29	8. Mocan	3
2. Bilan	7	9. Prihană	3
3. Buhaiu	2	10. Slobodean	11
4. Buiac	7	11. Solonar	16
5. Călin	13	12. Tarangul	5
6. Dulghier	5	13. Tomiug	8
7. Greul	7	14. Zaharia	3

Suma: 119 familii.

119 f. × 5 sfl. = 595 suflete.

Şi aici schimonosiri de nume conform idiomului slav; Călin=Calinciuc, Prihană=Prihanovici, etc.

10. **Cincău** (jud. Cernăuţi) plasa Colacinului.

In apropierea Nistrului, la mijloc în regiunea de nord a fostei Bucovina. Aici s'a înfiinţat la anul 1790 o şcoală cu limba de predare moldovenească (Moldavische Trivial-Schule).

Propriotarii satului în a. 1776: Iuoniţă Valcinschi, Manoli Tabora (Tabără) şi Mihalache Giurgiuvan.

Numărul	familiilor	în	a.	1774	61
»	»	»	»	1780	132
»	»	»	»	1786	131
»	»	»	»	1926	392

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în timpul de faţă:

1. Babici	46	7. Mânzac	7
2. Barabaş	1	8. Marian	18
3. Cozma.	2	9. Prodan	5
4. Filip(iuc)	40	10. Toma (Tomiuc) . . .	4
5. Gulcă	3	11. Vacar(iuc)	1
6. Mânecă	15	Suma: 142 familii.	

142 f. × 5 sfl. = 710 sufl.

Au dispărut familiile româneşti: Călin, Dumitrac, Solomon, Şerban, Şorodan, ş. a.

Schimonosiri: Filip = Filipiuc, Mânecă = Manec, Mânzac = Menziac, Prodan = Prodaniuc.

11. **Clivești** (jud. Cernăuți) plasa Colacinului.

La mijloc între Prut și Nistru lângă granița Poloniei (Galiției). Din uricul lui Ștefan cel Mare din anul 1503 rezultă, că satul acesta, proprietatea episcopului Rădăuților, și-a luat ființă pe la anul 1500.

Proprietarul satului în anul 1782: Episcopia Rădăuților.

Numărul familiilor	în	a.	1774	24
»	»	»	1780	62
»	»	»	1786	121 (cu Gavrilești)
»	»	»	1926	392

Lista familiilor cu nume românești și numărul lor de acuma:

1. Andrii(ciuc)	15	9. Manoilă	11
2. Balan(iuc)	1	10. Pază(iuc)	1
3. Cantemir	5	11. Petrușcă [1])	2
4. Capșa	2	12. Prodan(iuc)	8
5. Chihai	1	13. Poștar	16
6. Curelici	3	14. Roman	18
7. Cutaș	1	15. Sandul(iac)	5
8. Hibă	8	16. Serbin	3

1) Deminutivul dela Petru. Ar puteà să fie și slav; în limba aceasta ar însemna pătrunjel.

17. Sămeargă 1	19. Ursu(leac) 1
18. Stefă(niuc) 35	20. Veghere. 2

Suma: 139 familii.
139 f. × 5 sf. = 695 suflete.

Intre anii 1880—1850 a fost foarte răspândit numele «Păsoar» care a dispărut pe urmă.

Schimonosiri: Hibă = Gheba, Pază = Paziuc, Sandul = Sanduliac, Sămeargă = Semerga ş. a.

12. **Clivodin** (jud. Cernăuţi) plasa Colacinului.

La nord de orăşelul Cozmeni. Uricul lui Ştefan cel Mare arată, că satul a fost înfiinţat pe teritoriul Cozmenilor, proprietatea episcopiei Rădăuţilor. Mai târziu a fost distrus prin războaie, apoi iarăşi refăcut. Afirmarea profesorului Dr. Verenca, că reînfiinţarea ar fi urmat în anii 1766 şi 1767 prin imigranţii din Galiţia nu este exactă, căci numele româneşti ale familiilor din anul 1800 în număr de 15 (nume româneşti) arată, că cele 38 de familii din 1774 au fost exclusiv româneşti. Slavii au imigrat abià între anii 1774—1780.

Proprietarul satului în anul 1782: Episcopia Rădăuţilor.

Numărul	familiilor	în	a.	1774	38
»	»	»	»	1780	96 (!)
»	»	»	»	1786	95
»	»	»	»	1926	527

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în timpul prezent:

1. Andronic	1	8. Culeg	4
2. Andraş(ciuc)	1	9. Damian(ciuc)	2
3. Aron(ovici)	2	10. Dutcă	2
4. Băetul	1	11. Genecai	6
5. Bejan	9	12. Grigoţă	11
6. Bernic	8	13. Gogoman	3
7. Colţun	1	14. Hamal (ciuc)	1

15. Ieremie	4	22. Racoviţă	14
16. Jucican	2	23. Tatulici	6
17. Lacustă	1	24. Tomaş	1
18. Machedon	2	25. Vacar(ciuc)	7
19. Matei(ciuc)	4	26. Vârstă	13
20. Mihai(liuc)	7	27. Vodian(ciuc)	1
21. Petracă(ovici)	5	28. Zaharie	15

Suma 134 familii.
134 f. × 5 sfl. = 670 suflete.

Schimonosiri: Andraş = Andraşciuc, Aron = Aronovici, Damian = Damianciuc, Hamal = Hamaliuc, Vacar = Vacarciuc. Numele «Epure», care se află între anii 1800—1850 s'a prefăcut de aici înainte în Zaeţ; (Zaeţ în limba slavă = epure). Azi a dispărut acest nume.

13. **Cotul Ostriţei** (judeţul Cernăuţi) plasa Prutului. Vezi N-rul 34 Mahala (pag. 109).

14. **Cozmeni** (jud. Cernăuților) plasa Șipenițului.

Oraș situat la vr'o 12 km. dela Prut, în partea apuseană a Bucovinei. A fost capitală de județ. Azi e sediul preturei Șipenițului și judecătoriei de ocol. Școala moldovenească (Moldavische Trivial-Schule) înființată în anul 1780, s'a prefăcut cu timpul (1850—1860) în una germană-ruteană apoi curat ruteană. Mai târziu (1900) se înființă și un liceu rutean. Uricul lui Ștefan cel Mare arată că teritoriul Cozmenilor a fost proprietatea Episcopiei Rădăuților încă depe timpul lui Alexandru cel bun. Acest uric s'a prezentat în original în anul 1782. Comisiunii pentru constatarea proprietăților din Bucovina (Acta granicialia tom. VI)

Proprietarul moșiei în anul 1872. Episcopia Rădăuților.

Numărul	familiilor	în	anul	1774. . . .	81
»	»	»	»	1780. . . .	190
»	»	»	»	1786. . . .	188
»	»	»	»	1926. . . .	1014

Lista familiilor cu nume românești și numărul lor în timpul de față:

1. Andrii(ciuc) 13
2. Apostol(iuc) 13
3. Baetul. 2
4. Banul. 1
5. Bejan 17
6. Buliga 10
7. Cantemir 18
8. Cotârla 1
9. Crețul. 12
10. Cardinal 2
11. Cuptior 2
12. Cocea. 1

13. Dumitraş(ciuc) . . .	6	26. Pleşcan(iuc).	2
14. Focos.	2	27. Poclitar (răzeşi). . .	14
15. Gavril(iuc)	10	28. Sandul(ovici)	2
16. Grigoţă	13	29. Severin	4
17. Gură	10	30. Scutelnic	1
18. Iaţura.	5	31. Taşula	1
19. Jucican.	15	32. Tatulici	3
20. Litvin(ciuc)	28	33. Ţurcan	2
21. Machedon.	12	34. Văcar(iuc).	1
22. Nicul(iac)	7	35. Veghere(iuc)	6
23. Prisăcar.	2	36. Zaharie.	2
24. Pihul(iac)	11	37. Zăvada	2
25. Pivtaran	22	Suma: 307 familii.	

307 f. × 5 sufl. = 1535 suflete.

Schimonosiri: Andri=Andriiciuc, Apostol=Apostoliuc, Bejan=Bajan, Buliga = Bulega, Dumitraş = Dumitraşciuc, Gavril=Gavriliuc, Pipul=Pihuleac, Vacar=Vacariuc, Veghere = Vegheriuc şi a. Au dispărut familiile: Diacon, Scraba, Tomiug ş. a.

In oraşul Cozmeni trăesc şi mulţi Evrei, Poloni, şi Germani la un loc circa 2000 suflete.

15. **Crişciatic** (jud. Cernăuţi) plasa Colacinului.

Sat situat pe malul Nistrului în faţa oraşului galiţian Zaleszczyki (Zaleşcechi). Teritoriul satului aparţinea odata comunei megieşe Repujineţ. Malul Nistrului e format aici din stânci înalte. Pe una din aceste stânci a stat în timpurile vechi o mănăstire, care s'a surpat apoi. Pe acelaş loc a zidit la anul 1768 negustorul Toader Hagiu o mânăstire nouă de piatră, dotându-o cu jumătatea din moşia Zvineace, pe care o cumpărase dela mazilii acestui sat cu 1000 florini. La sud de această mânăstire s'a format apoi comuna Crişceatic, locuită la început de clăcaşi români, precum se vede această din cele câteva nume româneşti rămase până azi.

Proprietarul satului la a. 1776. Mânăstirea satului cu mai mulţi mazili din Repujineţ.

Numărul familiilor la a. 1774	2	
» » » » 1780	30	
» » » » 1786	—	(vezi Repujineţ)
» » » » 1926	376	

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul de azi:

1. Blăuş	9	7. Golianici	6
2. Bodnar	3	8. Lucic	9
3. Bortnic	2	9. Marinici	3
4. Călin(iuc)	11	10. Miroş	5
5. Cerlincă	2	11. Slobodian	3
6. Ciobotă(nic)	5	Suma: 58 familii.	

58 f. × 5 sufl. = 290 suflete.

16. **Cuciurul-Mic** (jud. Cernăuţi) plasa Nistrului.

Sat la Sud-Est de orăşelul Zastavna pe şleahul ce duce dela Cernăuţi spre Nistru. Răzeşimea formează o mare parte a populaţiei. Numele satului se află în uricele din anul 1602, 1637 şi 1646. Aceste trei urice au fost prezentate în original «Comisiunii pentru constatarea proprietăţilor din Bucovina» la a. 1782. In anii 1766 şi 1767 s'a aşezat aici un grup de imigranţi galiţieni. Răzeşii boicotându-i, şi-au zidit la anul 1822 o biserică separată numită şi azi «răzăşească». Cu toate acestea slavizarea a devenit pe la anul 1870--1880 complectă.

Proprietarii satului la a. 1782: Dumitraş Sturza ($^2/_4$), Teodor Coşan ($^1/_4$), Ştefan Săvescu ($^1/_4$).

Numărul	familiilor	în	a.	1774	64
»	»	»	»	1780	153
»	»	»	»	1786	152
»	»	»	»	1926	729

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Braha (mazili). . .	2	8. Cocorean (răzeşi) . .	3
2. Brânzan » . .	1	9. Coşman.	1
3. Buzac.	9	10. Costreş (mazil) . . .	2
4. Calance.	14	11. Draghindă	2
5. Castelan	8	12. Dupeşcă	19
6. Catană	5	13. Fabian	3
7. Chitar (Pitar). . . .	4	14. Frunzei.	2

15. Fudulă	6	30. Serban	3
16. Greul	2	31. Slobodean	13
17. Goraş(ciuc)	2	32. Sobol (răzeşi)	2
18. Holubaş	1	33. Soltiş	2
19. Macoveiu	8	34. Sorocan	2
20. Morar	13	35. Spânul	2
21. Negrici (răzeşi)	37	36. Ştehan (mazil)	2
22. Onciul	2	37. Struţ	1
23. Pădure	2	38. Tomiuc (mazil)	4
24. Paladi	5	39. Tomorug »	2
25. Petec	6	40. Ţopa »	5
26. Poclitar (răzeşi)	5	41. Vlaicu »	3
27. Prodan	8	42. Zaharia	2
28. Răilean	7	43. Ziola	2
29. Scripcar	4	44. Zota	1

Suma: 229 familii.
229 f. × 5 sufl. = 1145 suflete.

S'au stins familiile răzăşeşti: Albotă, Borcea, Corjan, Perjul, Tăutul ş. a.

17. **Culeuți** (jud. Cernăuți) plasa Colacinului.

Pe malul Nistrului între Vasilău și Repujineț. Sat slavizat la sfârșitul veacului XVIII. Multe familii răzeseşti aşezate în secolul XV.

Proprietarul satului în a. 1776: Iuoniță Moțoc cu mai mulți mazili și răzeși.

Numărul	familiilor	în	a.	1774	26
»	»	»	»	1780	50
»	»	»	»	1786	167 (cu Vasilău)
»	»	»	»	1926	180

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Balasinovici (mazili) .	1	9. Moțoc (mazili) . . .	8
2. Bacinschi (preot răzeș).	1	10. Portei.	1
3. Căutiș (răzeși)	9	11. Sincovan	1
4. Crăciun	7	12. Sobol	16
5. Colenzian	11	13. Ungurean.	7
6. Greul	3	14. Şerban(ovici)	1
7. Harcotă	8	15. Totoescu	1
8. Lei.	3	Suma: 78 familii.	

78 f. × 5 sf. = 390 suflete.

Familii dispărute: Caltaş, Lae şi Svirid.

18. **Davideşti** (jud. Cernăuţi) plasa Colacinului.

Sat la Nord-Vest de Cozmeni. Proprietatea veche a episcopiei Rădăuţilor, precum arată uricul lui Bogdan Orbul dela anul 1519. Numele satului se găseşte pentru întâia dată într'un document din anul 1451.

Proprietarul satului în a. 1782; Episcopia Rădăuţilor.

Numărul familiilor în a. 1774	47
» » » » 1780	90
» » » » 1786	89
» » » » 1926	404

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Andruş(ciuc)	23	8. Pilat	27
2. Banul	8	9. Pită(c)	2
3. Băut	43	10. Prună	4
4. Coşman	16	11. Tomaş(ciuc)	3
5. Cozma	6	12. Vacar(ciuc)	12
6. Cot	1	13. Vatrici	2
7. Greu	1	14. Vicsici	24

Suma: 162 familii.

162 f. × 5 sfl. = 810 sufete.

familii dispărute: Genecai, Slobodian, Volintir, Zaharie ş. a.

Schimonosiri: Andruş = Andruşciuc, Cot = Cotec, Pită = Pitac, Tomaş = Tomaşciuc, Vacar = Vacarciuc.

19. **Dobronăuţi** (jud. Cernăuţi) plasa Nistrului.

La graniţa Basarabiei la mijloc între Prut şi Nistru. A fost curând slavizat prin invaziune galiţiană.

Proprietarul satului în anul 1782 Iuoniţa Cuza (Spătarul).

Numărul	familiilor	în	anul	1774	36
»	»	»	»	1780	132 (!)
»	»	»	»	1786	131
»	»	»	»	1926	500

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Balan 3	11. Mihalescu 9
2. Bodnar 1	12. Moldovan 15
3. Ciobotar 3	13. Strungar 5
4. Darie 51	14. Şerban 3
5. Fuştei. 2	15. Tomiug 7
6. Gural 3	16. Ţurcan 3
7. Laurin 11	17. Vacar 3
8. Lifterie 3	18. Vârstă 4
9. Lungul 10	19. Vlaicu 2
10. Litvă 8	Suma: 146 familii.

146 f. × 5 sufl. = 730 suflete.

S'au stins familiile româneşti: Bortnic, Perjan, Stâncă, Tocar.

Schimonosiri: Bodnar = Bodnariuc, Darii = Dariiciuc, Litvă = Letvă, Şerban = Şerbaniuc.

20. **Doroşăuţi**[1]) (jud. Cernăuţilor) plasa Nistrului.

Situat la mijloc, pe malul Nistrului bucovinean. Năvala galiţiană, mai ales între anii 1774—1780. Slavizarea a urmat deci curând. Cu toate acestea am mai aflat între anii 1880—1885 în sat, oameni bătrâni, cari vorbeau româneşte.

Proprietarii satului în anul 1782: Toma Iamandi ($^1/_2$) şi Vasile Iamandi ($^1/_2$),

Numărul	familiilor	în	anul	1774.	10 (?)
»	»	»	»	1780.	170
»	»	»	»	1786.	169
»	»	»	»	1926.	640

I. Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Anacă.	26	10. Gabor.	4
2. Ataman	11	11. Gheorghiţă	2
3. Batală.	10	12. Gherman	7
4. Butuc.	11	13. Halus.	4
5. Carmazan.	2	14. Hoţoman	1
6. Comanită	3	15. Iancu.	2
7. Croitor	6	16. Iancuş	17
8. Curele	18	17. Ilău.	2
9. Fostei.	4	18. Malic	16

---

1) Unul din cele trei sate la care trec pe lângă familiile cu nume româneşti şi cele cu nume străine (slave), spre a arătă relaţia numărului lor.

19. Mânecă	4	25. Parnetă	3
20. Mihai(ciuc)	14	26. Perjan	2
21. Monici	1	27. Piţulă	1
22. Maţcul(eac)	2	28. Tomcă	12
23. Muntean	2	29. Ţap	7
24. Nuţul(eac)	17	30. Vihnean	26

Suma: 236 familii.

236 f. × 5 sufl. = 1180 suflete.

Schimonosiri de nume româneşti: Ataman = Vataman Vatamaniuc, Carmazan = Carmazaniuc, Iancuş = Iancuşec, Nuţul = Nutuleac. Veghere = Vegheriuc.

II. Lista familiilor cu nume străine (slave) şi numărul lor în prezent:

1. Antoniuc	4	24. Grigorovici	12
2. Axentiiciuc	1	25. Guleac	1
3. Bajanschi	8	26. Haidei	18
4. Bilous	7	27. Hariuc	9
5. Beştanco	4	28. Hlionci	2
6. Bezcorovanei	17	29. Hemiţchi	2
7. Bobinschi	1	30. Hanuseac	1
8. Borsci	1	31. Hluchman	5
9. Buzinschi	12	32. Herceac	1
10. Ciorneţchi	1	33. Hloşchivschi	1
11. Ciornomud	4	34. Holovaciuc	6
12. Ciupruro	3	35. Horiiciuc	5
13. Cobelca	3	36. Hreţenchi	1
14. Chinzivschi	8	37. Hreţeniuc	10
15. Crauciuc	2	38. Hrehoreşen	2
16. Culcec	1	39. Iasciuc	1
17. Cuzeac	8	40. Iastrenschi	1
18. Demchiv	3	41. Iuzec	4
19. Drabic	1	42. Lazoreac	8
20. Dutceac	1	43. Litvinciuc	7
21. Falinschi	1	44. Manelec	1
22. Fedoriuc	1	45. Manziuc	1
23. Federenciuc	1	46. Marchevici	7

47. Marciuc 2
48. Mirca 7
49. Motriuc 1
50. Nadureac 1
51. Naida 1
52. Oliinciuc 4
53. Ostapovici 1
54. Ozirnei 4
55. Pancec 1
56. Panchiv 15
57. Paulec 4
58. Ţacicovschi 2
59. Panciuc 23
60. Pereviznei 3
61. Pidlisnei 2
62. Podorojnei 1
63. Pasconiuc 1
64. Proţeşen 2
65. Radec 4
66. Reabei 2
67. Repei 7
68. Romanciuc 4
69. Romaniuc 2
70. Rostoţchi 2
71. Sauca 6
72. Şepitca 1
73. Schibinschi 18
74. Scvarciuc 2
75. Sopionec 3
76. Stadnec 1
77. Stasiuc 3
78. Steţchi 11
79. Şuparschi 2
80. Tcaciuc 3
81. Trenciuc 2
82. Truhan 2
83. Vaseleşeu 2
84. Veheriuc 1
85. Viiciuc 7
86. Vizniuc 3
87. Voiţeh 1
88. Voloşeniuc 1
89. Vorobeţ 6
90. Zahorodniuc 8
91. Zamoilo 6
92. Zvizda 14

Suma: 398 familii:
398 f. × 5 sufl. = 1990 suflete.

Aflându-se deci 30 nume româneşti la 236 familii, iară 92 nume străine (slave) la 398 familii, e relaţia: 8:5.

Relaţia aceasta ne arată vechimea, stabilitatea şi continuitatea familiilor româneşti, iară de altă parte sosirea mai târzie a familiilor celor străine (slave).

21. **Dubăuţi** (jud. Cernăuţi) plasa Şipeniţului.

Sat pe malul Prutului aproape de graniţa Poloniei. Se găseşte pentru întâia dată într'un uric al lui Ştefan cel Mare din a. 1463.

Proprietarul satului în a. 1782: Iuoniţă Sturza, Vornic mare.

Numărul familiilor în anul				1774	36
»	»	»	»	1780	107
»	»	»	»	1786	106
»	»	»	»	1926	323

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în timpul prezent:

1. Adam	7	7. Halegă	6
2. Berezan	1	8. Cotârlă	3
3. Ciobotar	11	9. Pascar	5
4. Costaş(uc)	26	10. Pază(iuc)	8
5. Dimed	10	11. Petraş(uc)	2
6. Grecul	2	12. Tomiug	2

Suma: 83 familii.

83 f. × 5 sufl. = 415 suflete.

Schimonosiri de nume: Costaş=Costaşuc, Cotîrlă=Coterlo, Pază—Paziuc, Petraş—Petraşuc, ş. a.

22. **Gavrileşti** (jud. Cernauţi) plasa Şipeniţului.

In apropierea târguşorului Cozmeni, la graniţa Galiţiei (Poloniei). Numele satului se află amintit pentru prima dată într'un uric din anul 1453. Uricele din 1503 şi 1519 confirmă proprietatea Episcopiei Rădăuţilor asupra acestui sat.

Proprietarul satului în a. 1782: Episcopia Rădăuţilor.

Numărul familiilor în a. 1774.	33
» » » » 1780.	59
» » » » 1786.	58
» » » » 1926.	263

Numele familiilor (româneşti) înstrăinate şi numărul lor:

1. Arici.	7	6. Gherman	20
2. Balan	8	7. Nuţul	7
3. Bortiuc	5	8. Pălimar.	3
4. Costică.	2	9. Petruşcă	8
5. Carp.	10	10. Tropoată	11

Suma: 81 familii.

81 f. × 5 sufl. = 405 suflete.

Schimonosiri de nume: Balaniuc=Balan, Costec=Costică, Carpiuc=Carp, Nuţuleac=Nuţul, Palamariuc=Pălimar, ş. a.

Probabil că şi numele familiilor: Coşec, Martiniuc, Mironiuc, Onufriciuc, Ştefaniuc s'au format din: Coş (la Slavi nu se întrebuinţează acest cuvânt), Martin, Miron, Onufrei, Ştefan (toate, nume patronimice).

23. **Gogolina** (jud. Cernăuţi) plasa Prutului.

Situat pe malul Prutului la graniţa Basarabiei. Se chemà şi Stroeştii-de-sus şi a fost un cătun al satului Stroeşti. Slavizarea a progresat şi aici, n'a fost însă în stare să cuprindă tot satul. Se vorbeşte azi şi româneşte de o mare parte a locuitorilor.

Proprietarul satului în a. 1782: Vasile Morţun (1/2) şi Constantin Costachi Volcinschi (1/2).

Numărul familiilor	în	a.	1774	19
» »	»	»	1780	91
» »	»	»	1786	91
» »	»	»	1926	604

Tabloul familiilor româneşti şi numărul lor:

1. Aroneţ	9	10. Lăcustă	4
2. Băţu	2	11. Marcu	5
3. Bumbac	3	12. Poclitar	3
4. Cimpoeş	2	13. Răilean	4
5. Cioban	3	14. Surdu	2
6. Damian	3	15. Tabără	1
7. Dolhan	5	16. Topală	4
8. Dumitraş(ciuc)	5	17. Toacă	2
9. Gordaş(ciuc)	3	18. Ursuleac	3

Suma: 63 familii.

63 f. × 5 sufl. = 315 suflete.

Au dispărut familiile româneşti: Lună, Magaş, Ţarină, Litvin.

24. **Horoşăuţi** (jud. Cernauţi) plasa Nistrului.

La răsărit de orăşelul Zastavna în apropierea Basarabiei. Satul cuprinde multe familii răzeseşti cu tradiţie şi conştiinţă românească.

Proprietarul satului în a. 1872: Simeon Turcul (3/4) şi Ilie Vlaicu (1/4).

Numărul familiilor	în	a.	1774	67
»	»	»	1780	117
»	»	»	1786	116
»	»	»	1926	530

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Arin(ovici) răzeş . . 1	13. Ghelici 13
2. Balasinovici (mazil) . 3	14. Jîtar 8
3. Chirilă 29	15. Litvă 1
4. Costaş(ciuc) 19	16. Luţia(c) 8
5. Coceala 3	17. Mălin 1
6. Cozubaş. 1	18. Mânecă 1
7. Dascal (răz.). 14	19. Mănescu (mazil). . . 1
8. Dârda 12	20. Mihalescu 1
9. Frunză 1	21. Pădure 2
10. Fuşteiu 21	22. Pâslar 1
11. Gavriliţă 29	23. Perjan 5
12. Grumeză 17	24. Prisăcar(ciuc) 6

25. Rotar 1	29. Vlaicu (mazil) 7
26. Sidon 1	30. Zaharie 3
27. Sasu 2	31. Zota (mazil) 1
28. Ţurcan 11	Suma: 223 familii.

223 f. × 5 sufl. = 1125 suflete.

Nume dispărute: Poclitar, Malinescu, Strugar, ş. a.

Schimonosiri: Arin=Arinovici, Costaş=Costaşciuc, Luţia=Luţiac, ş. a.

25. **Iujineț** (jud. Cernăuți) plasa Colacinului.

Situat la granița spre Polonia lângă iazul Stăucenilor. Numele satului îl găsim în jumătatea a doua a secolului XVI. Intr'un uric al lui Iancu Sasul din 28 fevruarie 1582 se confirmă familiei Rohozna proprietatea asupra acestui sat. Timpuriu slavizat.

Proprietarul satului în anul 1782: Iordachi Kantakuzinò (Pașcanul).

Numărul familiilor în a.	1774	48
» » » »	1780	70
» » » »	1786	— (vezi Malatinești)
» » » »	1926	317

Tabloul familiilor cu nume românești și numărul lor în prezent:

1. Bodnar	10	7. Moțoc	1
2. Cemeriș	10	8. Pițul	13
3. Guralic	3	9. Sămeargă	6
4. Jupân	3	10. Șopot	7
5. Miron	22	11. Tureac	8
6. Molnar	7	12. Zavarici	3

Suma: 93 familii.

93 f. × 5 sufl. = 465 suflete.

Schimonosiri: Jupân = Șupen, Miron = Mironec, Pițul = Pițuleac = Pițec, Sămeargă = Semerga etc.

26. **Iurcăuţi** (jud. Cernăuţi) plasa Nistrului.

Sat situat între Cuciurul-Mic şi Pohorlăuţi.

Odinioară moşia Spătarului Ioan Stroici.

Prin invaziunile Galiţienilor în anul 1766 şi 1767 satul a fost curând slavizat.

Proprietarii satului în anul 1782:

1. Gheorghe şi Nicolai Lenţă	—
Miron şi Ilie Costreş	1/4
Gheorghe Ştirbul	
2. Catarina Macri (Macroaia)	3/4

Numărul familiilor în a. 1774	82
» » » » 1780	143
» » » » 1786	141
» » » » 1926	509

Numele familiilor (româneşti) înstreinate şi numărul lor în prezent:

1. Babă(iuc)	7	10. Pitic	6
2. Barabaş	3	11. Păgârlă	2
3. Bandură	2	12. Râpta	1
4. Buncă	7	13. Rotar	4
5. Curui	15	14. Sărman	5
6. Gospodar	5	15. Şărban	2
7. Grumaz	4	16. Sologon	1
8. Holubaş	7	17. Tatar	3
9. Maţul	40	Suma: 114 familii.	

114 f. × 5 sufl. = 570 suflete.

Schimonosiri de nume: Curuiac (Curui), Gospodariuc (Gospodar), Grumeza (Grumaz), Maţuleac, Maţeo (Maţul), Poherla (Păgârlă), Sirman (Sărman).

27. **Ivancăuţi** (jud. Cernăuţilor), plasa Şipeniţului.

Sat situat la apus de orăşelul Cozmeni, lângă graniţa Poloniei. Răzeşimea slavizată formează şi aici majoritatea locuitorilor. Şcoala veche românească (între anii 1830—1870) devenì ruteană (1876). Răzeşii bătrâni spun şi aici rugăciunile româneşte. Ivancăuţii se amintesc pentru întâia oară într'un uric al lui Alexandru din 27 9 1451. La anul 1782 s'au prezentat înaintea Comisiunii pentru confirmarea proprietăţilor din Bucovina (Bucowiner Konfirmierungs Kommission), mazilii şi răzeşii: Mihalachi şi Nicolai Ianoş, Gavrilaş Draghindă, Ioan Buţură, Grigoraş, Ţântă, Grigoraş Tăutu vel Lupulencu, Andreiu Mintici, Iordachi Buţură şi Andreiu Ţiganiuc, înaintând în original un uric dela Ştefan cel Mare din anul 1473, din care reiese că la acest an boierul Dragoş Uşarul a cumpărat acest sat dela boierul Cârste pentru 170 zloţi tătăreşti. Iar cei susnumiţi sunt prin căsătorie urmaşii boierului Dragoş Uşarul.

Proprietarii satului în anul 1782: Susnumiţii mazili şi răzeşi.

Numărul	familiilor	în	anul	1774	48
»	»	»	»	1780	136
»	»	»	»	1786	135
»	»	»	»	1926	578

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Albotă 4	4. Bătrân(ovschi) . . 16
2. Andronic 4	5. Buţură 4
3. Balan. 1	6. Cantemir 2

7. Carp 11
8. Cernăucean 1
9. Chişcan. 11
10. Ciuntul(eac). 2
11. Coceală 5
12. Crivină (Crivenciuc).28
13. Costaş. 7
14. Danciul 1
15. Draghindă 3
16. Formos 2
17. Goldic. 2
18. Hotincean 8
19. Ivaşcan. 4
20. Ianoş 4
21. Lazăr. 5
22. Licperdă 4
23. Litvinul. 4
24. Lucaş. 4
25. Lupaşcu. 4
26. Lupul. 6
27. Lupulencu 8
28. Mintici 4
29. Negoiţă 2
30. Pază(iuc) 9
31. Păuş 6
32. Perjul. 11
33. Poclitar 2
34. Popencu. 10
35. Prodan 2
36. Slobodeanu. 2
37. Straguş. 2
38. Şerban(ovschi) . . . 4
39. Tarangul 3
40. Tatomir. 11
41. Tatulici 4
42. Tăutu. 13
43. Tăutu vel Lupulencu. 5
44. Ţigan(iuc). 25
45. Ţîntă 5
46. Ţopa 15
47. Ursulean 2
48. Vacar(iuc). 7
49. Vasili(ovici) 1
50. Veghere. 10
51. Vlaicu. 2

Suma: 312 familii.

312 f. × 5 sufl. = 1560 suflete.

Au dispărut familiile răzeşeşti aflătoare între anii 1783—1830: Bejan, Holubaş, Frestrega, Istratuţă, Muntean, Matiaş, Mătăsar, Muriu ş. a.

Schimonosiri: Bătrân = Batranovschi, Carp = Carpiuc, Lazăr = Lazariuc, Pază = Paziuc, Şerban = Şerbanovschi, Vacar = Vacariuc, ş. a.

28. **Jucica Nouă** şi **Veche** cu **Moşii** şi **Istenie**
(jud. Cernăuţi) plasa Prutului.

Un complex de trei sate pe malul Prutului, la apus dela un asemenea complex al comunelor: Buda, Mahala şi Cotul Ostriţei. El formează două comune politice (Jucica Nouă şi Veche) şi trei parohiate (Jucica Nouă-Veche şi Moşii-Istenie). Până la anul 1800 au format o singură parohie (Jucica). In acest an s'a despărţit o parte situată la apus, căpătând numele Jucica-Nouă, iar la anul 1890 s'a înfiinţat din aceasta şi o a treia parohie (Moşii-Istenie).

Numele satului Jucica se găseşte pentru prima dată în uricul Voevodului Miron (Barnovschi-Movilă) din 8/2 1627. La anul 1725 Jucica e proprietatea boerului Gheorghe Ursachi. Urmaşul acestuia în proprietate, voevodul Grigorie Ghica dăruieşte moşia Jucica mânăstirii Bârnovschi.

Proprietarul satului în a. 1782: Mânăstirea Barnovschi.

Numărul familiilor în anul	1774	. . . .	33	
» » » »	1780	. . . .	158	
» » » »	1786	. . .	317	
» » » »	1926	. . . .	—	
a) Jucica Nouă	398			1037
b) » Veche	397			
c) Moşii	242			

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în timpul prezent:

1. Arici	3	4. Brânzei	3
2. Aroneţ	6	5. Bodnar	4
3. Ataman	4	6. Capteiu	8

7. Căulea 30
8. Cârste. 6
9. Catană 11
10. Chelar 10
11. Cingă. 4
12. Cioban 4
13. Ciobotar 2
14. Covrig 3
15. Cozubaş. 6
16. Damian. 3
17. Dulghier 7
18. Eliacii 12
19. Floare 3
20. Galan. 6
21. Găină. 4
22. Gheorghiţă 6
23. Gavrileţ. 2
24. Ghical 7
25. Gorj 7
26. Isac. 4
27. Izmitiar (Hizmicher). 3
28. Iţcan 5
29. Jîtar 10
30. Josul 2
31. Lemne 4
32. Mac. 3
33. Mariaş 13
34. Magaş 12
35. Miriucă 7
36. Moldovan. 4
37. Mojic 11
38. Moşac. 2
39. Moşi 15
40. Moşneag(ă) 5
41. Musteaţă 1
42. Nichifor(iuc). 5
43. Opincă 8
44. Pendul 2
45. Pleşcă. 11
46. Reus 5
47. Racoce 7
48. Saiu. 3
49. Salahor. 9
50. Sferduleţ 8
51. Stefă(iuc) 3
52. Sită. 4
53. Ştefăniţă 1
54. Şorodoc. 1
55. Toma 10
56. Taniac 4
57. Trecuş 7
58. Futuruş. 5
59. Vacar. 3
60. Vîrstă(iuc). 2
61. Vidră. 2

Suma : 362 familii.

362 f. × 5 sufl. = 1810 suflete.

Schimonosiri de nume: Cârste = Cârstiuc, Damian = Damianciuc, Vacar = Vacarciuc ş. a.

29. **Laşchiuca Nouă** şi **Veche** (jud. Cernăuţi) plasa Şipeniţului.

Situată la amiazăzi de oraşul Cozmeni. Numele satului (Laşchiuca) îl găsim pentru prima data în uricul lui Ştefan cel Mare din a. 1503. Se confirmă proprietatea Episcopiei Rădăuţilor asupra satului.

Imigrări mai însemnate ale Galiţienilor în anul 1766 şi 1767. Slavizarea a urmat deci curând, mai ales prin sucursul ce l'au primit veneticii între anii 1774—1780.

Proprietarul satului în a. 1782: Episcopia Rădăuţilor.

Numărul	familiilor	în	a.	1774	53
»	»	»	»	1780	101
»	»	»	»	1786	115
»	»	»	»	1926	441

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1.	Andriaş(ec)	9	11.	Coştură	6
2.	Andronic	1	12.	Cuiu(ec)	1
3.	Bodnar(iuc)	8	13.	Facas	3
4.	Boncu	11	14.	Foc	3
5.	Cârste	4	15.	Gheorghică	12
6.	Căpăţină	6	16.	Grecul	5
7.	Chişcan	5	17.	Dragan(iuc)	3
8.	Cozmin	2	18.	Jucican	3
9.	Cozmă	5	19.	Macoveiu	73
10.	Coşman	1	20.	Muntean	9

21. Nemiş	4	25. Sorohan	30
22. Onciul	5	26. Stroici	1
23. Prodan (mazil)	1	27. Toderică	1
24. Severin	4	28. Zaharie	3

Suma: 216 familii.
216 f. × 5 sufl. = 1080 suflete.

Schimonosiri de nume: Andriaş = Andriaşec, Bodnar = Bodnariuc, Gheorghică = Gordica, Dragan = Draganiuc, Cuiu = Cuiec, Macoveiu = Macoveiciuc, Onciul = Vonciuleac ş. a.

30. **Lăhăcenii-Tăutului** (jud. Cernăuţi) plasa Prutului.

Pe malul Prutului la graniţa Basarabiei. Numele vine dela proprietarul satului Tăutu. Şi aici slavizarea a cuprins jumătatea locuitorilor.

Proprietarul satului în a. 1782: Iuoniţă Tăutu.

Numărul familiilor în a.	1874	37	
» » » »	1780	55	
» » » »	1786	—	(Vezi Rarancea)
» » » »	1926	—	(Vezi Gogolina)

Familiile româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Andronic	4	13. Luchian	11
2. Boartă	1	14. Manoli	3
3. Bodnar	4	15. Marcu	7
4. Bumbac	19	16. Petraş(ciuc)	5
5. Caprici	7	17. Răilean	12
6. Ciobotar	3	18. Sârbu	3
7. Criţac	9	19. Slănină	7
8. Dolhan	4	20. Sucevan	1
9. Dumitraş(ciuc)	3	21. Tureţ	3
10. Festici	3	22. Tureac	14
11. Giurămiă	1	23. Ţarină	3
12. Litviu	2	Suma: 129 familii.	

129 f. × 5 sufl. = 645 suflete.

Schimonosiri: Andronic = Androniciuc. Bodnar = Bodnariuc, Dumitraş = Dumitraşciuc, Petraş = Petraşciuc, etc.

Dela Unire încoace s'a pus stavilă slavizării prin reromanizarea şcolii primare.

31. **Lenţeşti de jos** şi **de sus** (jud. Cernăuţi) plasa Prutului.

Situat pe malul Prutului în faţa Cernăuţilor. Numele Lenţeşti provine sau dela familia locuitorilor cu numele Lencu sau (mai probabil) dela numele boierului Lenţa, proprietarul satului în secolul XVI (părerea profesorului Dr. Daniil Verenca, că Lenteşti ar venì dela deminutivul Lenţia=Elena, e nebazată). Mai târziu (vezi uricele 1590 şi 1660) a trecut satul în proprietatea familiei Prăjeştilor. Aceştia îl vând Sturzenilor, iar dela Sturzeni trec Lenţeştii ca zestre în posesiunea familiei Iamandi. Pe teritoriul satului lângă şleahul ce duce la graniţa Poloniei (Sniatyn) a fost nimicită de Boldor Vornicul la 29/10 a. 1496 armata poloneză care venià într'ajutor oştirilor bătute la codrul Cosminului. Intăriturile şi săpăturile s'au păstrat până azi.

Proprietarii satelor în anul 1782: *a)* Lenţeşti de jos: Mânăstirea Barnovschi; *b)* Lenţeşti de sus: Toma Iamandi.

Nr. familiilor în a. 1874:	*a)*	Lenţeşti-de-Jos	12	32
	b)	» » Sus	20	
» » » » 1780:	*a)*	» » Jos	40	100
	b)	» » Sus	60	
» » » » 1786			96	
» » » » 1926			739	

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Băetul	2	4. Bordian(ciuc)	8
2. Basarab(a)	65	5. Budistean	2
3. Bodnar	10	6. Cernuşcă	10

7. Ciobotar	4	21. Lencu	12
8. Cochindă	4	22. Panciu	11
9. Condurean	7	23. Păscar	3
10. Corbat	2	24. Perjar	2
11. Dorohan	2	25. Pipan	1
12. Fochii	26	26. Soldat	15
13. Gâlcă	48	27. Ştefăniţă	3
14. Gherman	2	28. Targă	4
15. Ghină	4	29. Terfelia	10
16. Cordaş	2	30. Ungurean	2
17. Hamal	2	31. Vacar	3
18. Hermon	7	32. Vîrstă	8
19. Horgii	3	33. Verenca[1]	42
20. Lăcustă	2	Suma: 328 familii.	

328 f. × 5 sufl. = 1640 suflete.

Schimonosiri: Bordian—Bordianciuc, Gâlca=Ghelca=Ghelciuc, Vârstă—Vârstiuc.

---

1) Familiile cu nume slave Verenca au fost romanizate în sec. XVIII. Se găsesc în a. 1775—1800 în multe localităţi.

32. **Luca** cu **Costreşeni** (jud. Cernăuţi) plasa Colacinului.

Sat pe malul Nistrului în colţul de apus al Bucovinei transprutene. Aici a fost zidită pe la anul 1742 o mănăstire de mazilul Atanasie Ţinta. In jurul schitului s'a format apoi satul. Se află câteva familii răzeşeşti.

Proprietarul satului la a. 1782: Schitul satului cu mai mulţi răzeşi (Costreşeni).

Numărul familiilor	în	anul	1774	 15	
»	»	»	1780	 30	
»	»	»	1786	. . . . —	(Vezi Prelipce)
»	»	»	1926	 284	

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Babalui 11	8. Grindei (Gruntei) . . 3
2. Boclă (Buclă). 5	9. Hulciu 2
3. Brahă 2	10. Miliţă. 3
4. Cozmă. 3	11. Mariaş 3
5. Costreş. 2	12. Reşiţă 20
6. Carp. 7	13. Steţiu. 5
7. Casian. 3	14. Tocar. 7

Suma: 76 familii.

76 f. × 5 sufl. = 380 suflete.

Au dispărut familiile româneşti: Bodnar, Pleşca, Slobodean.

Schimonosiri: Buclă=Boclah, Reşiţa=Reşitnec, Steţiu =Steţiuc, Tocar=Tocariuc.

33. **Lujeni** (jud. Cernăuţi) plasa Şipeniţului.

Pe malul Prutului aproape de graniţa Poloniei.

Satul se aminteşte pentru întâia oară în uricul din 7 Octomvrie 1452, în care se zice că boierul Costea Vranici vinde acest sat lui Teodor Vitold cu 400 zloţi tătăreşti. Acest din urmă a zidit apoi în a doua jumătate a sec. XV biserica parohială care se află şi azi. Mai târziu a trecut satul în posesiunea lui Iordachi Luchi (Luca) prin căsătoria acestuia cu o nepoată a lui Miron Costin, proprietarul satului în a. 1662.

Proprietarul satului la a. 1782: Iordachi Luchi (Marele Stolnic).

Numărul	familiilor	în	anul	1774	84
»	»	»	»	1780	163
»	»	»	»	1786	162
»	»	»	»	1926 . . .	850

Tabloul familiilor cu nume româneşti aflătoare şi azi în acest sat şi numărul lor:

1. Başac	17	9. Cinuş	3
2. Băţei	2	10. Cleţan	4
3. Berindă	3	11. Câzemă	20
4. Bodnar	3	12. Coşar	24
5. Buhai	10	13. Curis (Guriş)	17
6. Cioban	6	14. Dorohan	3
7. Calance	5	15. Grecul	3
8. Cerniş	1	16. Hătrici	7

17. Lăcustă	16	22. Moşuc	34
18. Luţia	4	23. Pilat	17
19. Lucaciu	6	24. Pipan	3
20. Lupul	4	25. Vizir	3
21. Mândrig	5	Suma: 220 familii.	

220 f. × 5 sufl. — 1100 suflete.

Şi aici obicinuitele schimonosiri de nume: Bodnar=Bodnariuc, Cioban=Ciobaniuc, Coşar—Coşarciuc, Luţia=Luţiac, etc.

34. **Mahala** cu **Buda** și **Cotul-Ostriței** (jud. Cernăuți) plasa Prutului.

Aceste trei sate, situate pe malul Prutului în apropierea Cernăuților, formează o oază românească în masa slavizaților de peste Prut. Deși administrativ despărțite, compun ele o singură comunitate bisericească (parohie) și sunt așa aproape unul de altul încât din depărtare samănă a fi un singur sat cu estindere mare [1]. Situația lor geografică e: Buda la apus, Cotul-Ostriței la răsărit și Mahala [2] la centru. Inconjurate la apus și miază-noapte de sate complect slavizate (Jucica, Rarancea). Agresiunea slavizătoare a început să atingă și această fortăreață românească de peste Prut, mai ales Buda, care prin situațiunea ei geografică e expusă mai mult pericolului desnaționalizării.

Pe timpul stăpânirii austriace s'a cercat în mod constant și asiduu ruperea frontului, numai mulțumită atenției și zelului intelectualilor români din aceste comune s'a putut paraliza acțiunea anumită. Dară și pentru viitor e necesară aceeași precauțiune; s'au așezat între locuitorii români ai acestor comune și multe elemente străine, precum o arată aceasta listele familiilor ce urmează. S'ar putea întâmpla, că ele (elementele străine) să nu mai poată

1) Din această cauză le tratez deodată.

2) Mahala s'a numit până la răpirea Bucovinei Ostrița. Numele Ostrița e amintit în uricul lui Ștefan cel Mare din 25/7 1472, în care se zice, că domnitorul cumpără acest sat (Ostrița) dela boierii Țabuci și Pojar cu 200 zloți tătărești și-l dăruește mânăstirii Putna.

fi absorbite şi atunci slavizarea devine inevitabilă, cu toate că ne aflăm în România.

Proprietarul satelor în anul 1782: Mânăstirea Putnei.

Numărul familiilor în anul 1774:

a) Mahala	30 f.
b) Buda	25 »
c) Cotul Ostriţei	30 »
	85 f.

Numărul familiilor în anul 1780:

a) Mahala	79 f.
b) Buda	50 »
c) Cotul Ostriţei	60 »
	189 f.

Numărul familiilor în toate trei sate la a. 1786 . 189 f.
» » » » » » » » 1926 . 1377 »

I. Lista locuitorilor români cu nume româneşti şi numărul familiilor lor din toate 3 sate:

1. Antonescu	24
2. Andronic(iuc)	2
3. Alexă(uc)	3
4. Axani	17
5. Bădicel	2
6. Benchea	1
7. Bodnar	12
8. Bujeniţă	66
9. Budnic	14
10. Buzdugan	4
11. Calance	1
12. Calangiu	1
13. Carp	17
14. Cârstel	3
15. Carcea	1
16. Caşul	1
17. Acatarinei (Catarinciuc)	36
18. Căzac	1
19. Crainiţa	9
20. Cernăuţan	21
21. Cernuscă	12
22. Chelbea	1
23. Chificeac	7
24. Chibac	3
25. Chiriac	4
26. Chirilă(icu)	8
27. Chiscar	1
28. Cioban	1
29. Ciobotar	1
30. Clim-Istrati	4
31. Cobrac	7

32.	Coiţan	12
33.	Cojocar	3
34.	Corcotă	7
35.	Costan	1
36.	Costel	1
37.	Cova	5
38.	Cucoş	5
39.	Cùcu	1
40.	Cuciurean	3
41.	Cudlă	11
42.	Damian	6
43.	Dascal(iuc)	17
44.	Dimitri(uc)	1
45.	Dolhan	4
46.	Doroş	43
47.	Doroş(ciuc)	1
48.	Drobotă	24
49.	Dumitraşcuţă	1
50.	Dutcă	1
51.	Fânar	4
52.	Ferariu	1
53.	Gânga	1
54.	Gologan	2
55.	Gorda	2
56.	Grigoraş	5
57.	Grigoraş(ciuc)	12
58.	Grigorovici	10
59.	Grosu	1
60.	Guleac	1
61.	Harabagiu	2
62.	Hizmicher	8
63.	Horencean	3
64.	Hostiuc	80
65.	Hurghiş	8
66.	Huţcal	2
67.	Iacobăţ	26
68.	Ieremie	17
69.	Ierofteiu	2
70.	Ilincei(iuc)	8
71.	Ioneţ	1
72.	Isac	17
73.	Istrati	4
74.	Lazăr	5
75.	Leahul	37
76.	Lungeac	8
77.	Lupan	1
78.	Macovei(ciuc)	3
79.	Magdaliu	3
80.	Mamolca	7
81.	Mândric	1
82.	Mândrescu	17
83.	Mardari	2
84.	Martin(iuc)	3
85.	Maximeţ	20
86.	Miron(iuc)	1
87.	Mihaiescu	3
88.	Mihalescu	3
89.	Mihalucă	1
90.	Milac	2
91.	Mitiţi	1
92.	Mitrofan	2
93.	Morar	5
94.	Muşac	6
95.	Muntean	3
96.	Mutu	2
97.	Nandriş	19
98.	Nică	4
99.	Nicuţai	6
100.	Onciul	2
101.	Oţel	1
102.	Palaghian	1
103.	Palii(evici)	1
104.	Pascal	6
105.	Perjan	6
106.	Petruc	8
107.	Piteiu	3

108. Pleşcă 12
109. Poclitar 3
110. Pomârlan 2
111. Popici(uc) 11
112. Popovici 1
113. Pridie 1
114. Prisacar 1
115. Prodan(ciuc) 2
116. Procap(ciuc) 10
117. Purice 5
118. Putinţă 5
119. Rodici 5
120. Roşca 4
121. Ruptaş. 9
122. Roşoşan 1
123. Rusoaie 1
124. Sain(ciuc) 25
125. Salahor 2
126. Sandul(eac) 4
127. Samson 5
128. Saraiman 2
129. Savencu 2
130. Scripcar 1
131. Singurel 1
132. Sidor 3
133. Şipotic. 1
134. Spânul. 7
135. Stricucu 1
136. Svecla 1
137. Tănăsescu 6
138. Tănăsoiu. 2
139. Tărăbuţă. 1
140. Tatar 3
141. Tatar(ciuc). 2
142. Tarhon. 5
143. Ţarină(iuc). 1
144. Toderaş 13
145. Trebici. 2
146. Triscău 23
147. Ursachi 1
148. Ursu. 8
149. Vasilaş. 2
150. Vasiloiu 5
151. Volintir 3
152. Zahari(ciuc) 19
153. Zlotar 7
154. Zota 1
155. Zvarici. 1

Suma: 1092 familii.

II. Lista locuitorilor cu nume străine (slave) şi numărul familiilor lor:

1. Bezplitnei 5
2. Boiciuc 22
3. Burcovschi 15
4. Burega 1
5. Bzovi. 1
6. Cavulea. 1
7. Cimerec 1
8. Civenei 4
9. Clein 9
10. Cocean 1
11. Comarniţchi. 1
12. Corenciuc. 1
13. Corociuc 1
14. Costeniuc. 2
15. Cotec 2
16. Crivorucica 2
17. Cşiş. 2
18. Damiuc 2
19. Dembiţchi. 1
20. Dubeţ. 5

21. Durleac 1
22. Fedoreac 1
23. Fisel 4
24. Furghiac 1
25. Ghiaciuc (Diaciuc) . . 2
26. Hacman 1
27. Handrabureac 2
28. Harbuziac 1
29. Hauca 1
30. Hlevca 1
31. Holioschi 2
32. Horoşinschi 5
33. Hruşca 1
34. Humailo 1
35. Huţuleac 1
36. Huzun 6
37. Ignatovici 1
38. Ihnatiuc 1
39. Iuri 9
40. Ivasiuc 1
41. Lanivschi 1
42. Lembivschi 1
43. Leviţchi 1
44. Lidac 1
45. Lisac 4
46. Maiorschi 7
47. Malio 1
48. Malinschi 4
49. Marcovschi 3
50. Metriuc 1
51. Melneciuc 2
52. Mosoriucă 15
53. Nahirnii 1
54. Naida 1
55. Nicolaevici 2
56. Olinec 2
57. Osaciuc 1
58. Ozeşen 1
59. Pampureac 3
60. Panchevici 1
61. Paşchievschi 1
62. Patarenciuc 1
63. Pauliuc 2
64. Pavlovici 2
65. Poleşciuc 1
66. Proţco 1
67. Reuţchi 3
68. Rohalschi 2
69. Rusnac 3
70. Rusarciuc 2
71. Saidel 5
72. Sambureac 1
73. Scaloţchi 1
74. Scavronschi 1
75. Sclipeţchi 1
76. Solotchi 1
77. Spendiac 2
78. Siminuc 1
79. Suprovici 1
80. Timciuc 9
81. Vaselenciuc 1
82. Vaghel 1
83. Voicichevici 4
84. Zapotiţchi 6
85. Zanca 8
86. Zavadovschi 1
87. Zarlinschi 1
88. Zvirianschi 3

Suma: 241 familii.

Listele acestea arată fluctuaţia locuitorilor cu nume străine. 154 nume româneşti sunt reprezentate la 1892 familii, iar 88 nume străine la 241 familii.

35. **Malatineţ** (jud. Cernăuţilor) plasa Colacinului

La graniţa Poloniei (Galiţiei), lângă iazul Stăucenilor. Curând slavizat, năvălind vecinii în cete însemnate între anii 1774—1780.

Proprietarul satului în anul 1782: Ienache Kantacuzino (Vel Visternic).

Numărul	familiilor	în	anul	1774	 34	
»	»	»	»	1780	 70	
»	»	»	»	1786	 144	(cu Iujineţul)
»	»	»	»	1926	 413	

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Buiuclic 2	4. Scutar 3
2. Mascur. 11	5. Ursul(eac) 7
3. Natu (Ignatu) 38	Suma: 61 familii.

61 f. × 5 sufl. = 305 suflete.

Au dispărut familiile româneşti din anul 1880: Bodnar, Habă, Jupân, Primulean.

Schimonosiri: Mascur = Maşcur, Natu = Naţiu, Ursul = Ursuleac.

36. **Mămăeştii Noui şi Vechi** (jud. Cernăuţi) plasa-Prutului.

Un complex de două sate pe malul Prutului la Vest de Cernăuţi. La anul 1648 devin aceste sate proprietatea Marelui Schit din Galiţia, o mânăstire ortodoxă la poalele Carpaţilor galiţieni lângă orăşelul Nadvorna. Inainte de 1648 proprietatea mânăstirii Suceviţa.

Numele mânăstirii se află în uricele de 31/3 1648, 9/2 1669 şi 26/3 1673.

Proprietarul satelor în anul 1782: Marele Schit (Galiţia).

Nr. familiilor în a. 1774:	*a)* Mămăeştii-Noui. .	60	105
	b) » Vechi. .	45	
» » » » 1780:	*a)* » Noui. .	160	262
	b) » Vechi. .	102	
» » » » 1786	. . . .		392
» » » » 1926:	*a)* Mămăeştii-Noui. .	907	1597
	b) » Vechi .	690	

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Arhip	1	8. Cefurcă	7
2. Arici(uc)	2	9. Cioban	5
3. Bordac	6	10. Comendat.	2
4. Bobul(a).	3	11. Cosman.	2
5. Bulbuc	11	12. Codrescu	27
6. Bursuc	15	13. Dorihan.	5
7. Căpăţână	4	14. Doroş.	3

15. Dudcă	5	29. Petraş(ciuc)	8
16. Flore	3	30. Petruc(ă)	35
17. Fotii (Fochii)	24	31. Popovici	8
18. Grigoraş(ciuc)	32	32. Rogoza	10
19. Găuriş(Hauriş-ciuc)	28	33. Scutar	6
20. Guzuman	3	34. Solodan (Şoldan)	5
21. Haiduc	5	35. Soarbă	11
22. Iacovici (Iaviţă)	5	36. Sarlai	12
23. Lăcustă	11	37. Taş (Petraş-)ciuc)	26
24. Lipcă	35	38. Turlă (Turlei)	2
25. Luchian(ciuc)	5	39. Ţugă	4
26. Mânzat(iuc)	7	40. Vîrstă(iuc)	4
27. Neclea(eac)	17	41. Vită(iuc)	5
28. Nicul	1	42. Zavadă(iuc)	30

Suma: 440 familii.
440 f. × 5 sufl. — 2200 suflete.

Au dispărut familiile: Lingă, Măruniş, Iordachi, Muntean ş. a.

Schimonosiri: Arici—Ariciuc, Floare—Flora, Dutcă—Dutceac, Grigoraş — Grigoraşciuc, Găuriş — Haurişciuc, Mânzat = Menzatiuc, Zavadă — Zavadiuc.

37. **Mitcău** (jud. Cernăuţilor), plasa Nistrului.

Pe malul Nistrului între Vadul Nistrului şi Mosoreni (Mosoriuca). Cuprindea pânăla jumătatea secolului XVIII şi teritoriul, pe care s'a format în acest timp satul Vadul Nistrului (Brodoc). La anul 1710 dărueşte Ileana Savin jumătate din Mitcău Marelui Schit din Galiţia şi pe această parte s'a înfiinţat apoi satul Vadul-Nistrului. Cealaltă jumătate o primiră fraţii Ioan şi Iordachi Aslan, iar dela aceştia Gheorghe Ruset. Intre anii 1766 şi 1767 a aflat loc prima imigrare galiţiană; mai puternică a fost cea dintre anii 1774—1780.

Proprietarul satului la anul 1782: Marele Şătrar Gheorghe Ruset (Rozetti).

Numărul familiilor în a. 1774	42	
» » » » 1780	68	
» » » » 1786	135	(în Vadul Nistrului)
» » » » 1926	285	

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Balan	12	6. Moisă	6
2. Gorghiţă	11	7. Nicoară	3
3. Luchian(ciuc)	6	8. Ostafi	6
4. Manciulă	31	9. Roşca	2
5. Megheră	8	Suma: 85 familii.	

85 f. × 5 sufl. = 452 suflete.

Schimonosiri: Luchian = Luchianciuc, Manciulă = Manciulenco ş. a.

38. **Mosoreni** (jud. Cernăuților) plasa Nistrului.

In cotitura Nistrului lângă granița Basarabiei. Graiul românesc se cunoștea de cei bătrâni până pe la anii 1870—1885.[1])

Proprietarii satului în anul 1782: Ștefan Cucu (11/18), Manoli Potlog (6/18) și Mihalachi Giurgiuvan (1/18).

Numărul familiilor în a.	1774	45
» » » »	1780	70
» » » »	1786	108 (cu Samușin)
» » » »	1926	165

Lista familiilor cu nume românești și numărul lor în prezent:

1. Bodnar(iuc)	2	6. Mariuță	5
2. Diacon	1	7. Pațarină	2
3. Cozmă	10	8. Tofan	4
4. Comisar	7	9. Zaharie	3
5. Lupul(eac)	10	Suma: 44 familii.	

44 f. × 5 sufl. = 220 suflete.

1) Am petrecut în acest sat anii 1882 și 1883 în casa boierinașului român Ioan Grecu. Vorbeam românește cu bătrânii satului (Cozmeni, Lupuleni și cu unii cu nume slave, de ex. Boguțcheni ș. a.). Astăzi li s'a schimonosit și numele de familie. Nu-i mai scrie: Cozmă ci Cozmiuc, Lupu = Lupuleac, Pațarină Pațareniuc, Zaharie — Zahariciuc.

Schimonosirile se constată din condicele matricale.

39. **Nepolocăuți** cu **Țopeni** (jud. Cernăuți) plasa Șipenițului.

Pe malul Prutului la granița Poloniei cu gara de intrare în țară, numită Grigorie Ghica-Vodă. In fața satului se revarsă Ceremușul în Prut. In secolul al XVII-lea proprietatea postelnicului Drăgan (Tăutu). Dela acesta trece jumătatea din sat la familia Stroescu și dela Stroescu la anul 1745 înapoi la Tăutuleni (Sandu Tăutu). Cealaltă jumătate o capătă prin căsătorie pe la anul 1650 postelnicul Mihai Țopa [1]) (originar din jud. Tutova). Din această jumătate posedă la anul 1782, Iordaki Ghițescu $^{1}/_{2}$ și Sandu Țopa $^{1}/_{2}$. Inmulțindu-se neamul Țopenilor s'a numit partea lor din Nepolocăuți Țopeni. Mai târziu s'a atașat acest cătun satului vecin Piedecăuți.

Proprietarii satului în anul 1782: Ioan Tăutu $^{2}/_{4}$ Iordachi Ghițescu $^{1}/_{4}$ și Sandu Țopa $^{1}/_{4}$.

Numărul familiilor	în	anul	1774	 56	
»	»	»	1780	 96	
»	»	»	1786	. . . 125	(cu Piedicăuți)
»	»	»	1926	 250	(fără Evrei)

Lista familiilor cu nume românești și numărul lor în

1) Străbunicul meu in gradul 7 de ascendență. Sunt născut în satul acesta. Imi aduc aminte că pe la anul 1870 toți răzeșii și țăranii bătrâni cunoșteau încă graiul românesc.

prezent (fără Ţopeni, locuitorii de aici se socotesc la Piedicăuţi):

1. Albotă	1	12. Mihai	5
2. Ataman	6	13. Oleinic	24
3. Bochiar	4	14. Paladi (răz.)	1
4. Ciuntul(eac)	1	15. Poclitar	1
5. Cocorean	1	16. Prodan	1
6. Cibuc	2	17. Roşca	1
7. Gagea	2	18. Străjca (răz.)	2
8. Iustiana	8	19. Slobodean	1
9. Lăcustă	1	20. Vatră(ciuc)	1
10. Luchian	1	21. Ţopa (mazil)	1
11. Lupul	3	22. Ţurcan	3

Suma: 71 familii.

71 f. × 5 sufl. = 355 suflete.

Au dispărut familiile: Danilă, Frunză, Hahon, Semacă, Tăutu, Ursulean, Voloşencu ş. a. Aceste familii au fost răzăşeşti, ai căror copii învăţând pe la şcoli au îmbrăţişat cariere de funcţionari şi nu s'au mai întors la vatră.

40. **Ocna** (jud. Cernăuți) plasa Nistrului.

Târguşor situat între Zastavna şi Nistru. Şi aici elementul românesc, reprezentat prin multe familii româneşti a rezistat lung timp (1850) slavizării totale.

Proprietarul satului în anul 1782: Iordachi Kantacuzino (Paşcanul).

Numărul	familiilor	în	anul	1774	20
»	»	»	»	1780	98
»	»	»	»	1786	97
»	»	»	»	1926	557

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1.	Arnăut	9	14.	Grămadă	1
2.	Bălan.	5	15.	Mănciulă	4
3.	Brânzei.	3	16.	Muntean	3
4.	Catrici	3	17.	Palii	25
5.	Colbu.	5	18.	Papuşcă	3
6.	Cimbru	2	19.	Petraş(ciuc)	8
7.	Cefurcă.	2	20.	Picuş	3
8.	Chirilă	4	21.	Puşchedră.	8
9.	Delei	1	22.	Roşca.	2
10.	Doroş.	2	23.	Sameş	1
11.	Ghelmici.	22	24.	Slobozean.	3
12.	Grigoraş(ciuc	5	25.	Ştefă	9
13.	Giuran (Juran) . . .	12		Suma: 145 familii.	

145 f. × 5 sufl. = 725 suflete.

Au dispărut familiile româneşti: Beciu, Rudan, Sandu, ş. a.

Schimonosiri: Cimbru = Cimbor, Chirilă = Gherila, Picuş = Picoş, Ştefă = Stefiuc, ş. a.

41. **Onut** (jud. Cernăuţi) plasa Nistrului.

Pe malul Nistrului la graniţa Basarabiei. Sat curând slavizat prin imigrarea timpurie şi continuă a Galiţienilor. Aici se află piatra de marmură, care s'a întrebuinţat la zidirea palatului reşedinţei mitropolitane. In războiul mondial satul a fost complect distrus.

Proprietarul satului în a. 1782: Iordachi Kantacuzino (Paşcanul).

Numărul	familiilor	în	a.	1774 40	
»	»	»	»	1780 96	
»	»	»	»	1786 142	(cu Pârâul Negru)
»	»	»	»	1926 220	

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Bodnar	4	7. Lemişcă	3
2. Brânzei	2	8. Luchian	1
3. Cuculaş	5	9. Labă [1]	10
4. Fastei	2	10. Lupul	5
5. Gligan	3	11. Sfârdelean	7
6. Habuză	2	12. Ursul	3

Suma: 47 familii.

47 f. × 5 sufl. = 235 suflete.

Schimonosiri: Brânzei=Bronzei, Luchian=Luchianciuc.

1) Ar putea să fie şi slav. In schimb numele patronimice cu sufixe slave cum: Atanasiciuc (5 fam.), Antoniuc (3 fam.), Costiniuc (9 fam.), Ştefaniuc (3 fam.), Vasilenciuc (8 fam.), ar puteà să fie româneşti de origine.

42. **Oreşeni** [1]) (jud. Cernăuţi) plasa Şipeniţului.

Pe malul Prutului în migieşie cu Colacin, mahalaua oraşului Galiţian Sniatyn. Uricul din 1638, prezentat în anul 1782, Comisiunii pentru confirmarea proprietăţilor din Bucovina aminteşte, că la anul 1580 satele Oreşeni şi Revacăuţi (tot pe malul Prutului vreo 6—7 klm. dela Oreşeni) aparţineau hatmanului Oreş. Nu încape nici o îndoială, că satul are numele său dela acest hatman şi nu după cum se crede în ziua de azi, dela cuvântul oraş. Scrierea corectă e deci «Oreşeni» şi nu «Orăşeni». La anul 1782 vinde spătarul Constantin Paladi satul Oreşeni neguţitorului arman din Stanislau (Polonia) Theodol Bogdanovicz. *Aceasta e prima înstrăinare de moşie românească între Prut şi Nistru.*

Proprietarul satului la anul 1782: Marele Spătar Constantin Paladi.

Numărul familiilor în anul	1774	47
» » » »	1780	117
» » » »	1786	116
» » » »	1926	759

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor:

1. Burlă 4
2. Cernăucean 56
3. Cibuc 3
4. Cioban 24
5. Capşa 1
6. Chiscan 8

1) E unul din cele 3 sate, la cari trec pe lângă familiile cu nume româneşti şi cele cu nume streine (slave) spre a arăta relaţia numărului lor.

7. Chibici	40	15. Nicolai(ciuc)	50
8. Corbut	3	16. Pleşca	6
9. Cotârla	4	17. Puternic	5
10. Lăcusta	3	18. Sămeargă (Semerga)	7
11. Lupul	7	19. Stoica	2
12. Maliş	2	20. Turcan	3
13. Mândrişor	28	21. Ursul(iac)	2
14. Moldovan	2	Suma: 260 familii.	

260 f. × 5 sufl. = 1300 suflete.

Lista familiilor cu nume streine (slave) şi numărul lor în prezent:

1. Andreiciuc	1	27. Haliţchi	30
2. Antoniuc	18	28. Handziuc	2
3. Avram	1	29. Haureliuc	18
4. Bajan	1	30. Hladchei	1
5. Bobiuc(?)	1	31. Hohol (Gogol)	31
6. Bebec	5	32. Holub	1
7. Berezdeţchi	1	33. Huituc (Uituc ?)	1
8. Bewcec	1	34. Hudec	1
9. Bodnarciuc	1	35. Iliuc	4
10. Bogdaniuc	2	36. Ivaniţchi	1
11. Busica	14	37. Iachemeţ	1
12. Ceredarec	10	38. Iaroşinschi	1
13. Calenciuc	1	39. Iuriciuc	1
14. Caspivschi	1	40. Iurciac	3
15. Chemac	4	41. Liutec	2
16. Clemciuc	10	42. Malonciuc	3
17. Clucevschi	4	43. Malofii	1
18. Careliuc	1	44. Manchevici	2
19. Crejanovschi	4	45. Mazuriac	2
20. Cruc	1	46. Maţenco	2
21. Crupca	1	47. Melneciuc	3
22. Cureliac	3	48. Mehera	9
23. Cuşnireac	4	49. Mihailiuc	2
24. Fedorciuc	1	50. Mihaileţchi	1
25. Gaviuc	1	51. Mişceanciuc	4
26. Goriuc	12	52. Molodelo	2

53.	Moisiuc	2
54.	Melnec	1
55.	Moscalec	I
56.	Nahneciuc	1
57.	Novoseliuc	5
58.	Orobeţ	1
59.	Pelepiuc	1
60.	Podoliac	3
61.	Poiasec	1
62.	Poconecinei	1
63.	Polevaniuc	3
64.	Romaniuc	4
65.	Roznoveţ	3
66.	Rebca	4
67.	Rizneciuc	1
68.	Rusnac	1
69.	Sauca	10
70.	Semaniuc	2
71.	Senioc	4
72.	Sirecki	1
73.	Sitkevici	1
74.	Slavinschi	1
75.	Slavniţchi	1
76.	Splavschi	3
77.	Stadnec	1
78.	Staico	1
79.	Staroste	13
80.	Stavceanschi	1
81.	Stefiuc	1
82.	Stus	21
83.	Şapca	34
84.	Şcoropada	5
85.	Scredea	1
86.	Torentiac	1
87.	Ternovici	1
88.	Tcaci	3
89.	Todosciuc	1
90.	Tolocico	1
91.	Ţebulia	5
92.	Ţiupalo	1
93.	Varvariuc	12
94.	Vaselenciuc	2
95.	Vaseliuc	2
96.	Velecoce	1
97.	Venohradnec	1
98.	Vesiţchi	1
99.	Voloşciuc	1
100.	Voronovschi	1
101.	Zoochipuci	5
102.	Zelisco	3
103.	Zunsziac	6
	Suma:	415 familii.

415 f. × 5 sufl. = 2075 suflete.

Vasăzică: 21 de nume româneşti sunt reprezentate la 260 de familii; iar 104 de nume streine (slave) la 415 familii. Relaţia e deci: 13:4. E evident cari familii au obârşia lor mai veche în sat.

43. **Oşehlib** (jud. Cernăuţilor) plasa Şipeniţului.

La Sud-Vest de oraşul Cozmeni. Şi aici slavizarea a urmat curând, satul fiind aproape de graniţa Galiţiei, de unde neîncetat curgea puhoiul slav. Cu toate acestea am aflat pe la anul 1880 şi aici mulţi oameni bătrâni, cari cunoşteau graiul românesc şi cari îmi adevereau, că în tinereţele lor se vorbea în sat mai mult româneşte decât ruseşte.

Proprietarul satului în a. 1782, Marele Vistiernic Ienache Cantacuzino-Paşcanul.

Numărul	familiilor	în	a.	1774	73
»	»	»	»	1780	117
»	»	»	»	1786	116
»	»	»	»	1926	420

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Bodnar	6	8. Lipică	6
2. Boidă	27	9. Lupul	50
3. Cotârlă	5	10. Merijcă	5
4. Carp(iuc)	3	11. Mironeţ	2
5. Druţul	18	12. Miţec	3
6. Gheorghiţă(ciuc	28	13. Moisă	3
7. Lăcustă	2	14. Zamşă	2

Suma: 160 familii.

160 f. × 5 sufl. = 800 suflete.

Mai sunt în satul acesta familii cu nume: Andriciuc (15 f.) Babiuc (43 f.) şi Nichiforciuc (10 f.). Ele pot avea la obârşie şi nume româneşti. Andrii, Babă şi Nichifor. Le-am lăsat în seama numelor streine (slave) pentrucă scrierea slavă sau slavizată se află în condice acuma pe la anul 1800. Condicele mai vechi (dela 1873—1800) lipsesc aici.

44. **Părâul-Negru** (jud. Cernăuţilor) plasa Nistrului.

Situat la granița Basarabiei, în apropierea (6—7 km.) Nistrului. Numele satului îl găsim pentru întâia oară într'un uric din anul 1433. Satul se slaviză pe la mijlocul secolului trecut şi de atunci sătenii îl porecliseră cu asentimentul stăpânirii austriace Ciornipotoc = Pârâul-Negru.

Proprietarul satului în anul 1782 Iordachi Cantacuzino-Paşcanul.

Numărul familiilor în a.	1774	30
» » » »	1780	55
» » » »	1786	142 (cu Onut)
» » » »	1926	310

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Bodnar	3
2. Chifă	2
3. Chinrat	4
4. Dancic	10
5. Denigă	3
6. Gorgan	3
7. Goraş(ciuc)	2
8. Malis	3
9. Mocan	4
10. Petraş(ciuc)	5
11. Procopeț	12
12. Repişcă	3
13. Stoică	6
14. Sfârdelaş	2
15. Sfârdelean	2
16. Troian	1
17. Vasile	13
18. Veloşin(a Românului)	17

Suma: 95 familii.

95 f. × 5 sufl. = 475 suflete.

Numele Vasilenciuc s'a schimonosit evident din românescul «Vasile», căci în limba ruteană ar trebui să sune Vaselenciuc, derivându-se dela Vasel. Asemenea numele Voloşin care dealtcum e slav, indică direct că familiile ce-l poartă sunt descendenţi români (de ex: Nicolai Voloşin a «Românului».

45. **Piedecăuţi** (judeţul Cernăuţilor) plasa Şipeniţului.

Pe malul Prutului în apropierea (7 km.) graniţei Galiţiei. Sat odinioară cu număr remarcabil de mazili şi răzeşi. Aceştia au prezentat la anul 1782 Comisiunii pentru confirmarea proprietăţilor din Bucovina un hotarnic din anul 1667 copiat şi anexat dosarului respectiv al comisiunii numite.

Proprietarii satului în anul 1782: Iuoniţă Strâjca (8/16), Vasile Vlad cu ai săi (5/16), Dumitraş Tăutu cu ai săi (1/16) şi alţi răzeşi (2/16).

Numărul familiilor în a. 1774	12	
» » » » 1780	30	
» » » » 1786	—	(vezi Nepolcăuţi)
» » » » 1926	290	

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Albotă	3	12. Roşca	3
2. Bodnar-Miţac	60	13. Rotar	1
3. Cheie	22	14. Şerban	4
4. Cojocar	1	15. Tarangul	4
5. Ciuntu(leac)	3	16. Tăutu	1
6. Coşer	1	17. Ţopa	3
7. Lupul	2	18. Vacar	1
8. Mândrişor	8	19. Vizir	2
9. Micul(eac)	2	20. Vlad	2
10. Mihai	2	21. Vlaicu	2
11. Perjul	3	Suma: 130 familii.	

130 f. × 5 sufl. = 650 suflete.

Familiile vechi răzeşeşti (mazileşti) Aslan, Ciolpan, Litvinul, Mardari, Miroş, Petraşcu şi Ştefcă au dispărut.

Şi aici s'au schimonosit numele româneşti: Ciuntul-Ciuntuleac, Mândrişor-Mendrişoara, Micul-Miculeac. Chiar numele istoric al Tăutulenilor s'a scris în a. 1853 de preotul rutean Iacubovici, când «Teutul» când «Teutolovici» Vezi condica născuţilor tom. II înscrierea lui Isidor Tăutu (Teutolovici) ca tatăl la naşterea unui copil.

46. **Pohorlăuţi** (jud. Cernăuţilor) plasa Nistrului.

La răsărit de orăşelul Zastavna spre graniţa Basarabiei. Pe teritoriul satului se află iazuri mari. La anul 1709 satul Pohorlăuţi a fost cumpărat de Constantin Turcul dela o fiică a lui Iordachi Kantakuzino cu 1350 florini. La sfârşitul secolului XVIII au fost 3 Turculeni, dintre cari doi (Simeon şi Tadeu) trăiau în Bucovina, iar al treilea căsătorit fiind cu o fiică a contelui polonez Bogniki aveà moşii lângă Kolomea (Pocuţia), între altele şi satul numit după el (Turca). Intrând în relaţii cu familii romano-catolice, Turculenii au favorizat la începutul secolului XIX trecerea la unie a unei părţi din populaţia Pohorlăuţenilor, aducând galiţieni uniţi în sat. Aşà au contribuit boerii aceştia şi la grabnica slavizare a satului.

Proprietarul satului la anul 1882: Tadeu Turcul.

Numărul	familiilor	în	a.	1774	44
»	»	»	»	1780	154
»	»	»	»	1786	153
»	»	»	»	1926	340

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Boclă	8	6. Goguş	2
2. Chirilă	4	7. Ieremie	4
3. Costin(iuc)	18	8. Maliş	20
4. Dutcă	8	9. Mocan	3
5. Ferenis	8	10. Papuşcă	4

11. Pitic	8	15. Şchiehar	24
12. Repişcă	5	16. Şârman	6
13. Roşca	11	17. Şoarec	5
14. Rudan	20	18. Veghere	3

Suma: 161 familii.
161 f. × 5 sufl. = 805 suflete.

Au dispărut familiile: Grecul, Muntean şi Sare.

Schimonosiri de nume româneşti: Costin = Costiniuc, Maliş = Malişciuc, Sârman = Sirman, Veghere = Vegherciuc ş. a.

47. **Prelipcea** (jud. Cernăuților) plasa Colacinului.

In colțul din apusul Țării pe malul Nistrului.

Invaziune galițiană între anii 1766—1780. Slavizarea a urmat deci curând.

Proprietarul în anul 1782: Stolnicul Constantin Manoli.

Numărul	familiilor	în	anul 1774	 84	
»	»	»	» 1780	 150	
»	»	»	» 1786	 182	(cu Luca și Costrajiuca)
»	»	»	» 1926	 340	

Lista familiilor cu nume românești și numărul lor în prezent:

1. Băleanu 3	6. Moliță 5
2. Bocan 5	7. Nicoară 3
3. Boclă 1	8. Prodan. 9
4. Hulei. 8	9. Slobodean 10
5. Labă. 13	Suma: 57 familii.

57 f. × 5 sufl. = 285 suflete.

Schimonosiri: Băleanu = Balion, Nicoară = Nicoriuc.

48. **Răpujineţ** (jud. Cernăuţilor) plasa Colacinului.

In cotitura Nistrului din partea apuseană a Nordului Bucovinei. Se aminteşte în uricele din anul 1453. Mai multe familii răzeşeşti.

Proprietarii satului în anul 1782: Vasile Marcu ($^4/_6$) şi Ioniţă Moţoc ($^2/_6$).

Numărul familiilor	în	a.	1774	90
»	»	»	» 1780	160
»	»	»	» 1786	185 (cu Crişceatec)
»	»	»	» 1926	385

Lista familiilor româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Baci(nschi) răzeşi . . 10	10. Lunec. 7
2. Barabaş 4	11. Monici. 4
3. Burcut. 2	12. Nicoară. 20
4. Chîzemă 4	13. Orza 6
5. Cernic 1	14. Păzită. 3
6. Gruntei 7	15. Porteiu 3
7. Grecu 2	16. Secetă 5
8. Gomă 3	17. Taţiul. 11
9 Huţcan. 1	Suma: 93 familii.

93 f. × 5 sufl. = 465 suflete.

Au dispărut familiile: Baboş, Calinic, Litvin, Petrucă, Pifră, Şerban.

Schimonosiri: Păzită — Pazeta = Taţiul = Taţiuleac.

49. **Rarancea** [1]) (jud. Cernăuţi) plasa Prutului.

La răsărit dela orăşelul Sadagura lângă graniţa Basarabiei. La anul 1782 proprietatea mânăstirei Slatina. Mai târziu (încep. sec. XIX) trece satul în posesiunea Sturzenilor, iar dela aceştia la familia armenească a Ştefanovicenilor. Satul e azi complect slavizat [2]). La anul 1788 s'a

1) Unul din cele trei sate, la care trec pe lângă familiile cu nume româneşti şi cele cu nume străine (slave) spre a arătà relaţia numărului lor.

2) In acest sat am trăit timp mai îndelungat în 2 răstimpuri: odată ca copil de 7 ani, petrecând în casa unchiului meu Vasile Petraşcu (parohul de acolo) în anii 1872 şi 1873, iar a doua oară ca preot de ajutor (1889—1898). Am fost martor ocular al slavizării acestui sat. Intre anii 1860—1871 şcoala primară a fost românească. Invăţătorul român se numià Ianovici. La intrarea mea în şcoală (1872) ea a fost acuma rutenizată. Invăţătorul erà galiţianul Staşnec. Predà învăţământul numai în ruseşte, deşi sătenii vorbiau cel puţin pe jumătate în graiul românesc. Protestele parohului şi ale sătenilor bătrâni, înaintate prefecturii din Cernăuţi au fost zădarnice.

In anul 1859 episcopul Hacman făcând vizitaţie canonică, trebuià să vorbească numai româneşte către populaţie cu toate că erà rutean. La 1872 se desfiinţează şcoala românească.

La anul 1872 şi 1873 auziam cu urechile mele pe sătenii vorbind unii cu alţii româneşte alţii ruseşte, cam pe jumătate. După terminarea studiilor, trimis fiind ca preot de ajutor în această parohie l'am aflat mai că complect slavizat. Numai bătrânii mai grăiau româneşte. Influenţa continuă a Galiţienilor, cari veneau la lucru încoace şi se sălăşluiau aici permanent, apoi menajarea tuturor elementelor streine de către stăpânirea streină pe contul populaţiei băstinaşe şi în urmă şi contactul cu locuitorii din satele învecinate şi slavizate toate acestea au prefăcut satul «Rarencea» după cum il numeau Moldovenii în Rarancea, iar pe locuitorii lui din Moldoveni în Ruteni. Orice luptă întreprinsă pentru paralizarea slavizării şi mai ales a celei forţate a fost combătută adeseori în mod fatiş de către guvernul austriac, Numai cu greu am isbutit ca la recesământul din 1890 au putut să fie trecuţi ca Români vre'o 600 suflete.

înfiinţat aici o şcoală primară cu limba de predare românească.

Proprietarul satului în anul 1782: Mânăstirea Slatina.

Numărul familiilor în anul 1774	37	
» » » » 1780	262	
» » » » 1786	321	(cu Lehucenii Tăutului)
» » » » 1926	1108	

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Alistar	1	27. Dutcă	7
2. Andronic	9	28. Frăţior	3
3. Ataman	1	29. Gabor	2
4. Balan	5	30. Grigoraş(ciuc)	3
5. Berindă	8	31. Grosul	5
6. Beşigă	8	32. Guriş (Curiş)	18
7. Beliţcan	5	33. Găuriş (Hauriş)	12
8. Brânzan	15	34. Izmichier	3
9. Bodnar	11	35. Jitar	9
10. Caducă	7	36. Leliţac	2
11. Cârcea	10	37. Lupul	80
12. Carp	1	38. Mândric	5
13. Cârnas	46	39. Miron(iuc)	23
14. Caşul	34	40. Moraraş	26
15. Cernăucean	10	41. Musteaţă	3
16. Căldărar	1	42. Panas	4
17. Chiriac(iuc)	6	43. Peticar	10
18. Chirondă	26	44. Pitei	1
19. Cioban	1	45. Prisăcar	7
20. Chiper	1	46. Puhir	4
21. Cobul	1	47. Roic	5
22. Coşman	13	48. Scânteiu	15
23. Cuciurean	10	49. Sorohan	5
24. Cucul	4	50. Sorocean	40
25. Dolhan	12	51. Surugiu	3
26. Dulgher	6	52. Toma	4

53. Trebiş 20
54. Trufin. 21
55. Ţurcan 7
56. Turcu (Turcean). . . 4
57. Ungurean. 20
58. Vacar. 4

Suma: 627 familii.
627 f. × 5 sufl. = 3135 suflete.

II. Lista familiilor cu nume streine (slave) şi numărul lor în prezent:

1. Adamco. 1
2. Adamovici 2
3. Andrusec 14
4. Babiac 2
5. Babiuc 13
6. Baran. 1
7. Bezpoiasnei. 10
8. Bidniac 10
9. Bilanciuc 1
10. Bileţchi. 13
11. Boico 16
12. Boguţchi 1
13. Bublec 10
14. Berveniuc. 5
15. Bervenciuc 1
16. Burihovschi 1
17. Bucioc. 1
18. Bucico 1
19. Bilec 4
20. Ceahlec 1
21. Cariuc. 3
22. Caşcevschi 4
23. Cez. 1
24. Daneliuc. 5
25. Demec 3
26. Drehelcea. 1
27. Dupeşco. 1
28. Fedorciuc 15
29. Filipovici 5
30. Gavrilnec. 1
31. Gavronschi 1
32. Generovschi. 1
33. Gnep 1
34. Golgovschi 2
35. Gogliuc 1
36. Grabco 1
37. Guzec. 1
38. Guzmaniuc 1
39. Guzuvatei. 5
40. Hacicovschi 3
41. Habiac 1
42. Handabureac 2
43. Harasemiuc 2
44. Honciaruc. 2
45. Hnatiuc. 16
46. Hudema. 2
47. Humenei 15
48. Humeniuc. 10
49. Hapiciuc 2
50. Hoptinschi 1
51. Hudec. 2
52. Hrobac 3
53. Huşchevici 2
54. Huţuleac 3
55. Iaroslavschi. 3
56. Iacobceac. 2
57. Ielinec 1
58. Ivanciuc 1

59.	Jucovschi	1	97.	Parasinschi	2
60.	Klein	2	98.	Paşinschi	6
61.	Kocean	1	99.	Pavliuc	2
62.	Koceatinschi	2	100.	Pletniuc	1
63.	Kuzariuc	1	101.	Poboroznic	1
64.	Kozlovschi	1	102.	Pelca	1
65.	Kokenda	1	103.	Popinciuc	1
66.	Kolomeschi	2	104.	Pretula	1
67.	Kolomeiciuc	6	105.	Prisneac	3
68.	Korobciuc	1	106.	Puhalschi	20
69.	Korotiuc	1	107.	Rades	1
70.	Kornețchi	19	108.	Rauliuc	1
71.	Kostrbaba	1	109.	Rodeci	2
72.	Krasovski	10	110.	Rocşinschi	3
73.	Krauciuc	2	111.	Romanciuc	8
74.	Kurelo	2	112.	Ruhica	1
75.	Kuşniriuc	12	113.	Saura	1
76.	Kopițchi	1	114.	Sauciuc	2
77.	Kucerischi	6	115.	Salahub	19
78.	Lalac	1	116.	Saranciuc	7
79.	Laştiuca	1	117.	Şelcol	1
80.	Lezun	1	118.	Semeniuc	1
81.	Mafteiciuc	4	119.	Şencariuc	3
82.	Maistruic	2	120.	Seremac	16
83.	Malinovschi	1	121.	Seruniac	4
84.	Marciuc	10	122.	Şeuciuc	1
85.	Maruşceac	2	123.	Sliepco	1
86.	Maruşiac	1	124.	Slipeniuc	2
87.	Manziuc	1	125.	Socolovschi	5
88.	Melneciuc	17	126.	Şpaiuc	5
89.	Mihailiuc	6	127.	Şolgon	2
90.	Moscaliuc	2	128.	Spoiuc	5
91.	Muşinshi	2	129.	Spijarschi	4
92.	Neborac	1	130.	Stepeniuc	2
93.	Olinec	7	131.	Stenţer	1
94.	Orciuc	2	132.	Suhețchi	3
95.	Osadciuc	1	133.	Staceşen	3
96.	Osepciuc	1	134.	Stasiuc	1

135. Stadnec 1
136. Şuparschi 3
137. Tcaciuc. 5
138. Teodorovici 1
139. Timciuc 1
140. Toderiuc. 6
141. Tomcov 1
142. Traci. 1
143. Tulec 30
144. Turchevici 3
145. Tvedohlib 1
146. Vapnariuc 1
147. Vasceşen. 2
148. Vaselenciuc 10
149. Vaseleşen 3
150. Vivciariuc 7
151. Ţimbulschi. 1
152. Ţizec. 1
153. Zaieţ. 2
154. Zaplitnei. 3
155. Zelisco. 4
156. Zem 3
157. Zvec. 2

Suma: 603 familii.

603 f. × 5 sufl. 3015 suflete.

Relaţia numărului familiilor slavizate faţă de cele streine (slave) e următoarea: 58 nume româneşti se găsesc la 637 familii, iară 155 nume streine (slave) la 613 familii, deci 11:4. Rezultă că familiile cu nume româneşti au de partea lor obârşia, vechimea şi continuitatea în acest sat.

50. **Revacăuţi** (jud. Cernăuţilor) plasa Şipeniţului.

Pe malul Prutului în apropierea graniţei galiţiene (poloneze). La anul 1588 proprietatea hatmanului Oreş, proprietarul Oreşenilor.

Proprietarul satului în anul 1782: Logofătul Ioan Kantacuzino.

Numărul familiilor	în	anul	1774	39	
»	»	»	1780	69	
»	»	»	1786	158	(cu Behomet pe Prut)
»	»	»	1926	202	

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Brânic	13	6. Măciulă	8
2. Carp	8	7. Repciugă	3
3. Cernăuţean	1	8. Roşca	20
4. Cefurcă	3	9. Trufin	3
5. Cotârlă	2	10. Ursul	3

Suma: 64 familii.

64 f. × 5 sufl. = 320 suflete.

Schimonosiri: Brânic = Brenec, Carp = Carpo, Cotârlă = Coterlo, Repciugă = Repciuc.

51. **Rohozna** (jud. Cernăuţilor) plasa Prutului.

Pe malul Prutului în faţa Cernăuţilor. Formează un complex cu Sadagura şi Jucica Nouă. Numele satului dela boerul cu acelaş nume (Rohozna). Se găseşte în uricul din 1600.

Proprietarul satului în anul 1782: Toma Iamandi ($^8/_{24}$), Manoli Potlog ($^9/_{24}$), Mihalachi Cracalia ($^3/_{24}$), Grigoraş Brânzan ($^2/_{24}$) şi Constantin Răşcan ($^2/_{24}$).

Numărul familiilor în a.			1774	39
»	»	»	» 1780	129
»	»	»	» 1786	128
»	»		» 1926	445

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Arici 13	8. Hamal(ciuc) 1
2. Bodnar 4	9. Mintean(schi) 27
3. Catană 21	10. Orză 2
4. Chirilă 19	11. Pilat 4
5. Costin 18	12. Solonar 3
6. Gavrileţ 17	13. Tocar 14
7. Hamal 26	Suma: 169 familii.

169 f. × 5 sufl. = 845 suflete.

Au dispărut familiile: Brâzdan, Culce, Laptii, Holubaş, Morar, Vârstă.

Ca în toate satele s'au schimonosit şi aici unele nume româneşti, dându-li-se sufixe slave, d. e.: Hamal = Hamălciuc, Mintean = Minteanschi.

52. **Sadagura** (jud. Cernăuţilor) plasa Prutului.

Târguşor pe malul Prutului, în faţa Cernăuţilor, 8 km. depărtare. Evreii formează majoritatea populaţiei, care şi dealtfel e compusă din felurite neamuri. Familiile cu nume româneşti sunt în stingere (dispariţie) cum se constată din tabloul ce urmează. Asta-i soarta Românilor în toate oraşele.

Proprietarii moşiei în anul 1776: Ilie Cracalia ($^{1}/_{2}$) şi Manoli Potlog ($^{1}/_{2}$).

Numărul familiilor în a.	1774	150
» » » »	1780	101 (?)
» » » »	1786	100
» » » »	1926	301 (ort.)

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Arici	3	12. Magas	2
2. Baer	1	13. Manescu	2
3. Bulica	1	14. Mintean	5
4. Catană	2	15. Negri	1
5. Draghinici	2	16. Nichită	1
6. Gabor	1	17. Orza	1
7. Gavrileţ	7	18. Prehar	1
8. Hamal	2	19. Perjar	2
9. Holubaş	2	20. Sas	2
10. Lacustă	2	21. Totoescu	1
11. Lipcan	1	22. Vârstă (Vârstiuc)	2

Suma: 44 familii.

44 f. × 5 sufl. = 220 suflete.

Au dispărut familiile: Duşan, Grămadă, Jucican, Moldovan, Moşac, Muntean, Tuturuş şi altele.

53. **Samuşin** (jud. Cernăuţilor) plasa Nistrului.

Pe malul Nistrului la graniţa Basarabiei. Invaziune timpurie a galiţienilor. Pe timpul războiului mondial satul a fost complect distrus.

Proprietarul satului în anul 1782: Iordaki Kantakuzino (Paşcanul).

Numărul familiilor	în	anul		1774	30	
»	»	»	»	1780	70	
»	»	»	»	1786	108	(cu Mosoreni)
»	»	»	»	1926	269	

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Cadjos (Gadjos)	1	8. Mariuţă	3
2. Cucimă (Cumă)	4	9. Paţarină	28
3. Diacon	2	10. Piţură (Piţulă)	1
4. Gulcă	3	11. Roşca	4
5. Habuză	9	12. Sprîncenat	5
6. Luciu	24	13. Vacar	3
7. Lupul(eac)	2	14. Zorean	7

Suma: 96 familii.

96 f. × 5 sufl. = 480 suflete.

Şi aci au schimonosit preoţii slavi numirile româneşti după idiomul slav, introducând dela anul 1810—1820: Cuşmà = Cucimaniuc, Luciu = Lucec, Lupul = Lupuleac, Paţarină = Peţareniuc, Roşca = Roşciuc, Piţura = Piţureac.

54. **Slobozia-Rarancei** (jud. Cernăuților) plasa Prutului

La granița Basarabiei între Boian și Rarancea. Sat colonizat la sfârșitul secolului XVIII de Moldoveni [1]) și Galițieni. Cei dintâi au fost curând slavizați prin invazia galițiană.

Proprietarul satului în a. 1782: Mânăstirea Slatina.

Numărul	familiilor	în	a.	1774.	(nu există ca parohie deosebită).
»	»	»	»	1780.	51
»	»	»	»	1785.	50
»	»	»	»	1926.	405

Tabloul familiilor cu nume românești și numărul lor în prezent:

1. Bodnar	3	11. Formos	19
2. Bortnic	4	12. Golea	3
3. Ciobotar	3	13. Lazăr	6
4. Cioban	5	14. Lună	3
5. Cocoș	11	15. Lupaș	7
6. Cocoșcă	5	16. Matușac	2
7. Cosmă	9	17. Pălimar	12
8. Crocoș	5	18. Petranici	3
9. Cuciurean	6	19. Trenul	1
10. Cucul	3	Suma: 110 familii.	

110 f. × 5 sufl. = 550 suflete.

1) Veniți din satele Rarancea, Boian și Toporăuți.

. Şi aici nume româneşti schimonosite după idiomul slav d. e. Cioban=Ciobaniuc, Cocoş=Cucoşciuc, Lupaş=Lupaşciuc, Pălimar=Palamariuc.

Schimonosirile aceste au urmat, după cum arată mitricele parohiale, între anii 1800--1830.

55. **Stăuceni** (jud. Cernăuților) plasa Colacinului.

Lângă granița Poloniei pe pârâul Sovița. Aici se află iazurile mari ale acestui pârâu. Numele satului se găsește într'un uric din a. 1475. Până la a. 1773 proprietatea boierului Iordachi Balş, apoi a mânăstirii Putna (uricul din 22/5 1773). La 1739 au fost bătuți aici Turcii de Ruşi.

Proprietarul satului în a. 1776: Mânăstirea Putnei.

Numărul	familiilor	în	anul	1774	57
»	»	»	»	1780	166
»	»	»	»	1786	165
»	»	»	»	1926	710

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Bodnar	6	11. Lipcă	9
2. Buiac	3	12. Matuşac	26
3. Cepilă	6	13. Mascul(eac)	3
4. Greu	29	14. Pălimar	7
5. Cantemir	3	15. Scutar	11
6. Caralaş	11	16. Tomic	3
7. Căun	4	17. Vacar	13
9. Costură	2	18. Vatrici	11
9. Coşman	3	19. Zaharie	3
10. Curcă	41	Suma: 195 familii.	

195 f. × 5 sufl. — 975 suflete.

Schimonosiri de nume: Bodnar = Bodnarec, Greu = Gref, Curca=Curceac, Mascul=Masculeac, Vacar=Vacarec.

56. **Suhoverca** (jud. Cernăuţilor) plasa .Şipeniţului.

Întâilea sat la Nord de oraşul Cozmeni. Proprietate veche a episcopiei Rădăuţilor, cum arată uricele din 1500 şi 6/10 1519. Situat aproape de graniţa galiţiană, satul a fost timpuriu slavizat.

Proprietarul satului în anul 1782 Episcopia Rădăuţilor.

Numărul	familiilor	în	anul	1774	34
»	»	»	»	1780	69
»	»	»	»	1786	68
»	»	»	»	1926	636

Tabloul familiilor româneşti şi numărul lor în prezent:

1.	Andronic	24	15.	Mândrişor	3
2.	Băetul	17	16.	Negoiţă	10
3.	Buligă	20	17.	Necul	7
4.	Coşman	2	18.	Nicoară	4
5.	Costin	28	19.	Olexă	40
6.	Cojocar	3	20.	Pihul	3
7.	Demirat	8	21.	Sandul	2
8.	Dejmar	3	22.	Scutelnic	6
9.	Gardaş	3	23.	Stratu	8
10.	Grigoaţă	4	24.	Tomaş	6
11.	Harcean	2	25.	Ţupan	4
12.	Lipcă	3	26.	Ţurcan	4
13.	Mânec	1	27.	Ursul	1
14.	Mateiu	18	28.	Vatrici	3

29. Velgaş. 2
30. Vadean 2
31. Volosin 2
32. Zaharia. 1
33. Zavadă 3

Suma: 249 familii.

249 f. × 5 sufl. = 1245 suflete.

Au dispărut familiile româneşti: Chiseliţă, Draghindă, Dreşcean, Jupân, Luchian, Vacar, ş. a. Schimonosiri de nume (mai multe de cât în alte sate). Costin = Costeniuc (în anul 1802 străbunul lor e trecut: Simeon Costin, Dejmar=Dejmariuc, Chiseliţă până la a. 1810 apoi Chiseleciuc, Mândrişor=Mandreşora, Necul=Neculeac, Olexă=Olexiuc, Matein=Mateiciuc (străbunul lor în a. 1802 Teodor Mateiu). Stratu=Stratciuc=Straciuc [1] ş. a.

1) E interesantă constatarea acestui caz şi de aceea il redau aici. Aflându-mă în vacanţele mari ale a. 1922 în casa păr. paroh Racoce din Suhoverca şi notându-mi date din condicele matricole pentru lucrarea de faţă, a venit in casa părintelui un tânăr îmbrăcat în uniforma Armatei Române. Era absolvent al liceului rutean din Cozmeni şi făcea serviciul Armatei cu termen redus. Il chiema Straciuc. Luându-ne de vorbă, mă întreba, ce înseamnă mitricele cele vechi, deschise pe masă, la care şedeam. I-am spus de ocupaţia mea atingând şi chestia schimonosirilor numelor româneşti după idiomul slav. Atunci mi-a obiectat tânărul: «Cât de bine pentru mine că sunt rutean nu numai după limbă ci şi după origine, cum arată numele meu». L'am ţinut şi eu însu-mi de origină slavă, crezând că numele Straciuc provine dela «stratete»—a pierde. Apoi l'am invitat să constate împreună cu mine din condicele depe masă, schimonosirile amintite. Nu mi-a trecut prin gând că i-oiu face şi dânsului o surprindere. Petrecând adecă şi geonologia familiei «Straciuc» am ajuns la scrierea numelui cu «Stratciuc» (1820—1830) iar la străbunicul tânărului am aflat în condica cununaţilor (tom. I) în a. 1802 următoarea înscriere: «Toader, feciorul lui Gheorghe *Stratu* ţăran din Suhoverca. L'a uimit mult această constatare. I-am spus: «Sapienţi sat».

Câte de aceste schimonosiri au rămas nedescoperite?

57. **Sulița-Nouă** (jud. Cernăuților) plasa Prutului.

Sat românesc pe malul Prutului la granița Basarabiei. Se chema mai înainte Stroeștii de jos. In uricul din 20 fevruarie 1586 se amintește satul Novoseliță; aceasta (Novoselița) era situată în Basarabia, în apropierea Stroeștilor de jos. Sub stăpânirea austriacă trecu numele «Novoseliță și asupra satului numit până atunci Stroeștii de jos. Familiile românești nu s'au desnaționalizat deși trăesc între multe familii străine: Ruteni, Polonezi, Evrei.

Proprietarul satului în anul 1782, Lupu Balș.

Numărul	familiilor	în	anul	1774	10
»	»	»	»	1780	35
»	»	»	»	1786	? (Nu e însemnat)
»	»	»	»	1926	176

Familiile românești din acest sat:

1. Alexă	1	12. Ciobotar	5
2. Axenti	2	13. Croitor	5
3. Bambură	3	14. Corbut	1
4. Basarab	1	15. Costura	1
5. Bumbac	4	16. Crocuș	3
6. Bezuș	2	17. Cute	12
7. Botlung	1	18. Dumitrașciuc	2
8. Chiruță	4	19. Gușilă	4
9. Chiful(eac)	7	20. Ioaneț	3
10. Ciuntul	2	21. Luchian	12
11. Căzan	1	22. Macoveiu	3

23. Mândru 6	30. Slănină 18
24. Neamţu 2	31. Solonar 2
25. Olar 5	32. Toacă 5
26. Onciul 2	33. Tureac 3
27. Paiul 6	34. Vilguş 4
28. Rusu 6	35. Zbîrcot 2
29. Scripcar 2	Suma: 142 familii.

142 f. × 5 sufl. = 710 suflete.

58. **Şerăuţii-de-jos** (jud. Cernăuţilor) plasa Prutului.

Şerăuţii-de-jos şi de sus sunt sate situate la Nord-Vest de târguşorul Sadagura. Serăuţii-de-jos s'au numit şi se numesc încă azi şi Slobozia-Serăuţilor. Numele se găseşte pentru întâia oară în uricul lui Alexandru din 20 Iunie 1453. La 1476 trec satele în proprietatea mânăstirii Putna, mai târziu în cea a mânăstirii Spiridon din Iaşi. Boerul Leon Imbault câştigă la anul 1779 aceste sate în schimbul unor pivniţe din Iaşi ce le lasă în seama mânăstirii sf. Spiridon. La anul 1780 capătă moşiile contele Iacov Logotteti ginerele lui Imbault.

Proprietarul satului la a. 1782. Contele de Logotteti.

Numărul familiilor	în	anul	1774	35	
»	»	»	1780	71	
»	»	»	1786	200	(cu Şerăuţi-de-Sus)
»	»	»	1926	202	

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor prezent:

1. Bodnar	2	7. Moldovan	3
2. Călin	3	8. Mocan	9
3. Corne	5	9. Moşneag	2
4. Culinici	2	10. Pălimar	18
5. Dominiuc	3	11. Prehar	10
6. Mândric	3	12. Roşca	2

13. Suhman. 1	15. Vîrstă.	
14. Scutelnic 2	Suma: 66 familii.	

66 f. × 5 sufl. = 330 suflete.

Au dispărut familiile cu nume româneşti:

Basarab, Frunceac, Steţiu, Veghere ş. a. Schimonosiri: Bodnar=Bodnariuc, Corne=Corneciuc ş. a.

59. **Şerăuţii-de-sus** [1]) (jud. Cernăuţilor) plasa Prutului.

La Nord-Vest de târgul Sadagura.
Proprietarul satului în a. 1782: Contele de Logotteti.

Numărul familiilor în anul	1774	30
» » » »	1780	130
» » » »	1786	200 (cu Şerăuţii-de-Jos)
» » » »	1926	554

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Basarab 6	13. Lucan 5
2. Bernic 2	14. Mândric 5
3. Bodnar 4	15. Picuş 3
4. Bunăziua 4	16. Păgârlă 22
5. Buligă (Burigă) . . . 7	17. Roşca 3
6. Coiţan 2	18. Sain 7
7. Costin 28	19. Severin 2
8. Dronic 13	20. Ungurean 1
9. Frunce (Frunte) . . . 15	21. Vasilachi 10
10. Hamal 4	22. Verigă 14
11. Hoţoman 9	23. Vlădicean 3
12. Litviu 8	Suma: 177 familii.

177 f. × 5 sufl. = 855 suflete.

Au dispărut familiile: Dudă, Mariţoiu Prehar ş. a. Schimonosiri de nume: Basarab = Basarabă, Barnic — Bernic, Bodnar—Bodnariuc, Bunăziua—Bunazeu, Buligă—Burega, Costin = Costiniuc, Frunce (Frunte) — Frunceac, Păgârlă=Poherliuc etc.

---

1) Istoricul satului vezi la: Şerăuţii-de-jos.

60. **Şipeniţ** (jud. Cernăuţilor) plasa Şipeniţului.

Sat cu nume istoric, situat pe malul Prutului şi a pârâului Soviţa, aproape de graniţa galiţiană. Numele Şipeniţ se aminteşte într'un uric din anul 1400. Aici a fost învinsă la 29/10 1496 armata poloneză trimisă întru-ajutor regelui Albrecht, de generalul lui Ştefan cel Mare, Vornicul Boldur. Proprietatea veche a Costinenilor. Proprietarul satului în anul 1776 Ioniţă Costin.

Numărul	familiilor	în	anul	1774	66
»	»	»	»	1780	187
»	»	»	»	1786	186
»	»	»	»	1926	891

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Arici	19	13. Lăcustă	38
2. Artaş	1	14. Mandrici	12
3. Bogdan	3	15. Miron	35
4. Calancea	1	16. Miţec	2
5. Chirilă	20	17. Mură	7
6. Cernăucean	3	18. Păscar	7
7. Cioban	5	19. Prodan	6
8. Cormiş	9	20. Recichindă	4
9. Cotârlă	2	21. Ripcă	9
10. Grecu	72(!)	22. Ruptaş	9
11. Ieremie	12	23. Sulă	2
12. Jitar	7	24. Surdă	2

25. Şandru 5	28. Verenca. 18
26. Ursul 4	29. Zahar. 7
27. Veghere. 1	Suma: 324 familii.

324 f. × 5 sufl. = 1620 suflete.

Pe lângă aceste 324 familii cu 29 nume româneşti se mai află 533 familii cu 90 de nume streine (slave). Relaţia numărului de familii e deci: 11 române: 6 (slave). Intr'aceste din urmă se află şi 19 familii «Taşciuc» care nume, evident provine dela Petraş—Ptaş—Taş; iară lui Taş i s'a aninat sufixul slav «*ciuc*». Din mitrice n'am putut constata această schimbare. Lipsesc adică condicele cele vechi. Schimonosiri de nume: Arici=Ariciuc, Chirilă=Chiriliuc, Cioban=Ciobaniuc, Miron=Mironiuc, Veghere=Vegheriuc.

61. **Şişcăuţi** (jud. Cernăuţi) plasa Colacinului.

Lângă graniţa Galiţiei, între Prut şi Nistru. Imigrarea Rutenilor galiţieni în a. 1766 şi 1767; satul a fost deci curând slavizat.

Proprietarul satului în a. 1782. Iordachi Kantakuzino-Paşcanul.

Numărul	familiilor	în	anul	1774 . . .	54
»	»	»	»	1780	106
»	»	»	»	1786	105
»	»	»	»	1926 . . .	508

Tabloul familiilor româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Anton	20	9. Jupân	44
2. Barbar	5	10. Lencu	3
3. Buhai	12	11. Lipcă	16
4. Caralaş	3	12. Railean	2
5. Cuşcă	2	13. Serbin	11
6. Dumitrac	2	14. Sandul	3
7. Gherman	11	15. Totoescu (maz.)	2
8. Hulei	13	16. Ursul	4

Suma: 153 familii.

153 f. × 5 sufl. = 765 suflete.

Schimonosiri de nume: Barbu=Barbariuc, Jupân=Şupânia, Ursul=Ursuleac.

62. **Şubraneţ** (jud. Cernăuţilor) plasa Şipeniţului.

La Nord-Vest de Sadagura. Se aminteşte în uricul din 18 10 1434. Odinioară proprietatea mănăstirei Voroneţ, dela care trece prin vânzare la Stroeşteni, în anul 1641.

Proprietarul satului în anul 1782: Mihalachi, Constantin şi Panaită Stroescu.

Numărul	familiilor	în	anul	1774	83
»	»	»	»	1780	168
»	»	»	»	1786	167
»	»	»	»	1926	577

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Balaş	2	14. Matuşac.	3
2. Basarab.	1	15. Morar.	3
3. Bodnar	7	16. Muntean	5
4. Catol	1	17. Musteaţă	24
5. Chempuş	3	18. Petrucă.	19
6. Coandră.	2	19. Piţul	13
7. Coşurbă. . .	3	20. Radiş.	35
8. Cucul	20	21. Şoiman	7
9. [illegible] . .	3	22. Tomac.	10
10. Grijac (Grija)	7	23. Ţibul	3
11. Guzuman	5	24. Vacar.	2
12. Ilaş.	4	25. Zaharia	12
13. Iordachi.	15	Suma:	209 familii.

209 f. × 5 sufl. = 1045 suflete.

Schimonosiri constatate după condici: Balaş—Balaşciuc, Coandră=Condriuc, Ilaş=Ilaşciuc, Vacar=Vacariuc.

63. **Tăuteni** (jud. Cernăuţilor) plasa Nistrului.

La Nord de orăşelul Zastavna nu departe de Nistru (12 km.). Satul se numea sub stăpânirea austriacă Toutri. Odınioară proprietatea familiei boereşti Miclescu, apoi a Donicenilor şi Strâjcenilor. Aceşti din urmă au stăpânit împreună cu alţi mazili prin 200 de ani asupra părţii a 4-a a satului.

Proprietatea satului în anul 1782: Iordachi Donici ($^{3}/_{4}$) şi Ioniţă Strâjcă ($^{1}/_{4}$).

Numărul	familiilor	în	anul	1774	34
»	»	»	»	1780	175
»	»	»	»	1786	174
»	»	»	»	1926	746

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Barabaş(ciuc)	35	10. Doroş	5
2. Baţală	6	11. Grijă (Grijuc)	7
3. Bine	2	12. Halus	25
4. Brânzan (maz.)	2	13. Homaneţ	13
5. Buhai	4	14. Fotii	3
6. Ciahor	9	15. Magdici	2
7. Chiriliţă	3	16. Mânecă	2
8. Comisar	11	17. Muntean	3
9. Cozmă	6	18. Piţulă	2

19. Repiscă 6	21. Tărăbaş. 29
20. Slobodean. 22	22. Vacar. 5

Suma: 200 familii.
200 f. × 5 sufl. = 1000 suflete.

Schimonosiri: Barabaş=Barabaşciuc (numai o parte); şi anume 15 familii au rămas Barabaş, iar 20 familii s'au prefăcut în Barabaşciuc, Comisar=Comisarciuc, Vacar=Vacarciuc.

64. **Toporăuţi** (Jud. Cernăuţilor) plasa Prutului.

Sat mare la graniţa Basarabiei pe pârîul Răchitna. Numele îl întâlnim pentru prima oară într'un uric din anul 1436. Prin mai multe sute de ani proprietatea mănăstirii Barnovschi. Intr'un inventar vechiu parohial se află însemnat, că biserica parohială e zidită de către domnitorul Moldovei Miron Movilă dela Bârnova (Barnovschi) la anul 1560 (scilicet 1660). Iară în testamentul acestui domnitor decapitat la Ţarigrad în Iunie 1633 se află următoarele; «Biserica din Toporăuţi, unde zac oasele părintelui meu — D-zeu să-l pomenească, să aibă (executorii testamentului) a o găti de ispravă».

Şi locuitorii acestui sat cu aproape 6000 de suflete ort., au rezistat lung timp (1860) slavizării. Aceasta se explică prin numărul mare al familiilor româneşti, ce erau aşezate aice.

Proprietarul satului în anul 1776 Mănăstirea Barnovschi.

Numărul	familiilor	în	anul	1774	76
»	»	»	»	1780	289
»	»	»	»	1786	288
»	»	»	»	1926	1300

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Aman 3	4. Bardici 2
2. Andronic 2	5. Basarab. 1
3. Banar. 3	6. Bîcu 1

7. Bobul 2	37. Moldovan 3
8. Borcea 3	38. Moraraş 1
9. Brândal 1	39. Odaie 2
10. Calancea 7	40. Onufraş(ciuc) 4
11. Carp 13	41. Pascal 3
12. Carpineţ 1	42. Petraş(ciuc) 6
13. Ceabric 1	43. Pilat 3
14. Ceahlău 6	44. Piteiu 2
15. Cherar (Ferar) . . . 2	45. Pitic 3
16. Chiran 2	46. Ponici 8
17. Chirilă 1	47. Prehar 3
18. Chironda 2	48. Princeac 3
19. Cârste 3	49. Purice 11
20. Corbut 28	50. Raţoiu 3
21. Cozmă 14	51. Revega 21
22. Creţul 2	52. Robul(eac) 17
23. Croitor 3	53. Robuleţ 3
24. Dorul 2	54. Rogojă 15
25. Dragomaţă 2	55. Smandici 7
26. Fuşteiu 3	56. Sorocean 5
27. Gaţ 9	57. Stâncă(veiu) 16
28. Gavrileţ 4	58. Stratul 5
29. Ghelici 14	59. Surugiu 5
30. Ghirondă 3	60. Tatar(iuc) 3
31. Gologan 7	61. Tibul(eac) 18
32. Gordaş 6	62. Ţictor 3
33. Gherasim 37	63. Tofan 3
34. Ilaş(ciuc) 62	64. Vacar(iuc) 6
35. Jîtar 3	65. Vasilaşcu 7
36. Libocescu 1	66. Voinic 3

Suma: 418 familii.

418 f. × 5 sufl. = 2090 suflete.

Şi aici schimonosiri de nume ca pretutindeni, de ex.: Aman=Amaniuc, Robul=Robuleac, Carp=Carpo, Cîrste=Cîrstiuc, Creţul=Creţuleac, Dorul=Doruleac, Gardaş=Gardaşciuc, Stratul=Stratula, ş. a.

65. **Vadul-Nistrului** (jud. Cernăuţi) plasa Nistrului.

Pe malul Nistrului între Doroşăuţi şi Mitcău. Satul s'a înfiinţat în jumătatea a doua a secolului XVIII.

Teritoriul era proprietatea boerului din Mitcău. Boeriţa Ileana Savin dărui la anul 1710 partea aceasta a moşiei Marelui Schit din Galiţia. Fiind aici un vad peste Nistru s'a format cu timpul un sat, căruia i se dădu numele Vadul-Nistrului, iar mai târziu, slavizându-se satul: Brod, Brodoc (vad-vădişor).

Numărul familiilor în anul	1774	32
» » » »	1780	68
» » » »	1786 . . .	135 (cu Mitcau)
» » » »	1926	440

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor prezent:

1. Andruşcă	10	11. Moldovan	3
2. Barabaş	1	12. Pitic	9
3. Buric	19	13. Poclitar	3
4. Caralaş	11	14. Roşca	7
5. Comisar	2	15. Sandul	12
6. Croitor	3	16. Şoim	2
7. Delei	10	17. Tiron	12
8. Gherilă (Chirilă)	3	18. Vacar	11
9. Gligan	3	19. Zahară	13
10. Mihai	12	Suma: 146 familii.	

146 f. × 5 sufl. = 730 suflete.

Schimonosiri: Andrușcă = Andrușco, Buric = Burec, Mihai=Mihaiciuc, Tiron=Teron, Vacar=Vacariuc, Vacaliuc.

La înființarea satului în jumătatea a 2-a a secolului XVIII au fost aduși și coloniști români din Ardeal. Pe la anul 1882 îmi povestea un sătean bătrân (peste 80 ani) cu numele Roșca Teodor: «Știu dela bunicul meu că familiile Arnaut (a dispărut), Buric, Delei, Roșca, Sandul, și Zaharia sunt venite din Ardeal». Tradiția aceasta a rămas până astăzi în sat. E singurul caz de imigrare românească în această regiune pe timpul stăpânirii austriace.

66. **Valeva** (jud. Cernăuților) plașa Șipenițului.

La răsărit de târgul Cozmeni. E amintit într'un uric din anul 1643. Ienachi Armaș, proprietarul satului la anul 1782, a fost ginerele lui Grigori Doni, care familie împreună cu cea a Păunelenilor au stăpânit lung timp acest sat. Românii s'au opus lung timp (1860) slavizării.

Proprietarii satului în anul 1782: Ichnachi Armaș $^{2}/_{3}$ Gheorghe Păunel $^{1}/_{3}$.

Numărul	familiilor	în	anul	1774	66
»	»	»	»	1780	168
»	»	»	»	1786	167
»	»	»	»	1926	739

Tabloul familiilor românești și numărul lor în prezent

1. Balan	2	11. Coșman	17
2. Bălean	3	12. Frațior	1
3. Bodnar	2	13. Isar (Ițar)	20
4. Călin	3	14. Luchian	10
5. Cantemir	3	15. Murgoci	3
6. Cîrste	20	16. Muntean	3
7. Chițul	37	17. Păunel	10
8. Ciobotar	3	18. Poclitar	3
9. Cocorean	2	19. Procopeț	17
10. Costreș	3	20. Racovița	2

21. Racoce 23	23. Vacar. 5
22. Roşca. 2	24. Vaghil 3

Suma: 197 familii.
197 f. × 5 sufl. = 985 suflete.

Au dispărut familiile româneşti: Atăman, Bobureni Cozmiţă, Culici, Vatrici, etc.
Schimonosiri: Bălean=Balion, Vacar=Vacariuc.

67. **Vasilău** (jud. Cernăuţilor) plasa Colacinului.

Pe malul Nistrului între Culeuţi şi Doroşăuţi. In topografia prof. Dr. Verenca, se afirmă că Vásilău ar fi amintit într'un uric din sec. XII (?). Şi aici mai multe familii de mazili şi răzeşi.

Proprietarii satului în anul 1782: Matei Hormuzachi ($^2/_4$), Iuon Vlad cu alţi mazili (Balasinovici) $^1/_4$ şi Nicolai Tomorug cu ai săi ($^1/_4$).

Numărul	familiilor	în	anul	1774	53
»	»	»	»	1780	95
»	»	»	»	1786	167 (cu Culeuţi)
»	»	»	»	1926	326

Tabloul famiiiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Balasinovici	3	9. Micul	5
2. Cefurcă	6	10. Piţulă	7
3. Cozmă	4	11. Portei	7
4. Greul	25	12. Sobol	4
5. Guzuman	3	13. Tomorug	1
6. Halus	2	14. Văgaş	4
7. Hoţoman	3	15. Vlad	3
8. Mânecă	2	16. Zahară	2

Suma: 81 familii.

81 f. × 5 sufl. = 405 suflete.

Schimonosiri: Micul=Miculiac, Văgaş=Vagheş.

68. **Văslăuţi** (jud. Cernăuţilor) plasa Nistrului.

Sat lângă Cuciurul-Mic (la Nord dela Sadagura) în apropierea graniţei basarabene. Lung timp proprietatea familiei boiereşti Luca. Dela Ştefan Luca moşia a fost cumpărată cu 227 zloţi tătăreşti de către Christe Hormuzachi, şi dela acesta a moştenit-o Mateiu Hormuzachi, proprietarul satului la anul 1782.

Proprietarul la anul 1782: Mateiu Hormuzachi cu mai mulţi mazili şi răzeşi.

Numărul familiilor în anul 1774	121
» » » » 1780	227
» » » » 1786	226
» » » » 1926	593

Lista familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în timpul prezent:

1. Aliaş	3	12. Cosovan	11
2. Aroneţ	2	13. Costrîş	1
3. Balan	5	14. Creţul	4
4. Basarab	5	15. Dimitriu	12
5. Bucuros	5	16. Friptu	3
6. Calancea	2	17. Frunceac (Frunte)	2
7. Caşcaval	7	18. Jurăvăţ	15
8. Chitar	2	19. Ieremia	4
9. Codreanu	12	20. Luchian	4
10. Coiţan	14	21. Lupaş(ciuc)	5
11. Condureanu	2	22. Mascur	2

23. Marian	3	27. Strâjca	1
24. Pleşcan	2	28. Vatrici	4
25. Şandru	3	29. Zaharia	5
26. Şerban	3	Suma: 143 familii.	

143 f. × 5 sufl. = 715 suflete.

Au dispărut familiile: Damian, Gordia, Negrici, Nedelcu, Tomiţă şi Vlad-Verdiş.

69. **Verbăuţi** (jud. Cernăuţilor) plasa Nistrului.

La răsărit de orăşelul Zastavna, pe şleahul ce duce la Nistru. Se aminteşte în uricul lui Grigori Ghika din 4 7 1741: «au fost aşezate mai multe familii răzăşeşti». Fiind mai aproape de graniţa Galiţiană, slavizarea a urmat mai curând.

Proprietarul satului în anul 1782: Gheorghe Pârjul ($^{9}/_{24}$), Iordachi Pârjul ($^{7}/_{24}$) şi Grigoraş Tăutu ($^{8}/_{24}$).

Numărul familiilor în anul 1774	34
» » » » 1780	114
» » » » 1786	113
» » » » 1926	250

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Catană	7
2. Chiţan	3
3. Cărăpcean.	3
4. Chelar	2
5. Gulcă.	3
6. Haidiş	2
7. Ieremia	3
8. Luţia	6
9. Malinic	4
10. Mânecă	2
11. Negrici	5
12. Pascal.	2
13. Roic	4
14. Rudan	5
15. Stângaci	1
16. Tofan.	3
17. Turcul	11
18. Vaida.	2
19. Ziola	3

Suma: 71 familii.

71 f. × 5 sufl. = 375 suflete.

Au dispărut familiile româneşti: Banar, Băţură, Lambu, Pârjul, Spânul, Strâjca, Vacar, Vlad, Vlaicu. Aceste familii răzăşeşti (afară de Vacar) trimiţând copiii lor la şcoalele secundare din Cernăuţi, aceştia nu se mai întorceau la satul lor originar, ci intrau ca intelectuali în rândul funcţionărimii.

Schimonosiri: Luţia — Luţiac, Mânecă = Maneca, Turcul=Turculeac.

70. **Viteliuca-Viteleni** (jud. Cernăuţilor) plasa Şipeniţului.

Sat situat la răsărit de oraşul Cozmeni. Infiinţat în sec. XVIII. Pe la a. 1880 bătrânii satului povesteau, că aici era păscătoarea Valevei, a satului învecinat, cu un ocol mare de vite, de unde numele «Viteliuca». Aceasta o spuneau şi bătrânii Valevei.

Proprietarul satului la anul 1782. Iordachi Ghica.

Numărul	familiilor	în	anul	1774	21
»	»	»	»	1780	37
»	»	»	»	1786	36
»	»	»	»	1926	241

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Corbul	3	8. Gorghiţă	3
2. Carp	12	9. Muntean	11
3. Cârlan	3	10. Procopeţ	2
4. Cîrste	6	11. Sorohan	3
5. Coşar	1	12. Vaghil	1
6. Cuiu	19	13. Vlad	1
7. Cioban	1	14. Zaharia	2

Suma: 68 familii.

68 f. × 5 sufl. = 340 suflete.

Se constată din mitricele parohiale, că numele româneşti au fost corect scrise şi de preoţi slavi (aşa bunăoară de Ştefan Hnidei) dară numai până la anii 1810—1815. Până aici aflăm înscrişi: Carp, Cârste, Cuiu, Cioban, etc.

Incolo s'au prefăcut aceste nume în: Carpiuc, Cârstiue, Cuiec, Ciobaniuc etc.

71. **Vrânceni** (jud. Cernăuţilor) plasa Colacinului.

La Nord de Cozmeni pe şleahul, ce duce de la Storojineţ la graniţa Poloniei (Zaleszczyki). Azi reşedinţa Colacinului. Numele satului provine dela proprietarul de odinioară aprodul Onisul Verencean (Vrâncean) cum arată uricul din 1589. Numele adevărat al satului este deci Vrânceni nu Verenceanca cum îi zic azi Rutenii. Satul s'a numit şi Stăucenii-Vechi.

Proprietarul satului în anul 1782. Iordaki Kantakuzino.

Numărul	familiilor	în	anul	1774	118
»	»	»	»	1780	253
»	»	»	»	1786	252
»	»	»	»	1926	1025

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Baer	10	11. Dragomaţa	4
2. Bartiuc	1	12. Dreşcean	3
3. Buhai	16	13. Har(ciuc)	30
4. Buga	4	14. Guzuman	1
5. Caşian	9	15. Ieremie(ciuc)	16
6. Cojocar	5	16. Luţa(c)	30
7. Câzeamă	1	17. Mihalaş	5
8. Costică	10	18. Mânecă	2
9. Cohan	4	19. Malofii	2
10. Dumitraş(ciuc)	4	20. Mascur	3

21. Mironeţ	1	26. Şerban	2
22. Papiş	3	27. Samardac	2
23. Piţulă	2	28. Vacar(ciuc)	6
24. Rusal	1	29. Vascan	30
25. Ştefanici	4	Suma: 211 familii.	

211 f. × 5 sufl. = 1055 suflete.

Schimonosiri: Bortnic = Bortnec, Har = Hariuc, Ieremie=Ieremeuciuc, Luţa=Luţiuc, Vacar=Vacarciuc.

72. **Zadubriuca** (jud. Cernăuţilor) plasa Prutului.

La N. V. de târguşorul Sadagura în dreapta şleahului ce duce peste Cuciurul-Mic la graniţa Galiţiei. Slavizarea timpurie prin intrarea familiilor streine între a. 1774—1780.

Proprietarul satului în a. 1782: Nicolai Ruset (Rozetti) Vornic.

Numărul	familiilor	în	anul	1774	22
»	»	»	»	1780	71
»	»	»	»	1786	70
»	»	»	»	1926	292

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Ambrosie.	5	10. Isopencu	9
2. Arganiş(ciuc).	1	11. Mintean(schi)	1
3. Arici	3	12. Moldovan	5
4. Aroneţ.	3	13. Nahul(iac).	6
5. Buligă (Burică). . . .	1	14. Pagârlă.	5
6. Captii	3	15. Ungurean.	2
7. Codrean	3	16. Vacar(iuc)	1
8. Croitor.	2	17. Vârstă(iuc).	15
9. Hoţoman.	4	18. Zaharia	2

Suma: 71 familii.

71 f. × 5 sufl. = 355 suflete.

Schimonosiri: Arganiş = Arganişciuc, Buligă = Buriga = Burega, Mintean = Mintianski, Nahul = Nahuliac, Vacar=Vacariuc, Vârstă=Vârstiuc.

73. **Zastavna** (jud. Cernăuţilor) plasa Nistrului.

Târguşor în mijlocul regiunii între Prut şi Nistru. A fost până la aplicarea reformei administrative reşedinţa unei prefecturi. Azi are numai o judecătorie de ocol. Ca la Cozmeni a fost şi aici înfiinţată la anul 1786 o şcoală primară districtuală românească (Moldavische Naţional) Haupt Schule), care cu timpul s'a prefăcut în una ruteană.

Proprietarul moşiei în anul 1782: Simeon Turcul (ginerele visternicului polonez, Komornic Bognicki).

Numărul	familiilor	în	anul	1774	93
»	»	»	»	1780	200
»	»	»	»	1786	250
»	»	»	»	1926	765 (ortodoxe)

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Barabaş	8	12. Mihai	28
2. Bejenar	3	13. Malofi	5
3. Bodnar	3	14. Mânecă	3
4. Chisiiiţă	5	15. Onciul	2
5. Călin	8	16. Pază(iuc)	29
6. Drăghindă	2	17. Roic	6
7. Dronic	9	18. Rusal	4
8. Dudă	4	19. Ralic	5
9. Gulcă	10	20. Racoce	2
10. Isopencu	11	21. Şologon	6
11. Ilaras	9	22. Strâjca	1

23. Temere 3	25. Tofan 7
24. Tarabas 4	Suma: 177 familii.

177 f. × 5 sufl. = 885 suflete.

Schimonosiri: Bodnar=Bodnariuc, Mânecă=Manec-(a), Pază=Paziuc, Roic=Roiec.

Au dispărut familiile: Mufon, Piţul, Piţulă, Şerban, Ţurcan.

74. **Zvineace** (jud. Cernăuţilor) plasa Colacinului.

Pe malul Nistrului între Luca şi Crişceatec. Prin Zvineace trece sleahul la Galiţia (Zaleszczyki). Două poduri de fier peste Nistru. Fiind aici trecătoarea peste Nistru, populaţia a devenit fluctuantă; slavizarea a urmat deci mai curând decât în alte locuri.

Proprietatea satului în anul 1782: Mănăstirea Crişceatec ($^1/_2$) şi Ioniţă Vọlcinschi [1] ($^1/_2$).

Numărul	familiilor	în	anul	1774	23
»	»	»	»	1780	65
»	»	»	»	1786	64
»	»	»	»	1926	127

Tabloul familiilor cu nume româneşti şi numărul lor în prezent:

1. Bogdan	8	5. Slobodean	6
2. Chinrat	3	6. Stoica	3
3. Mariaş	6	7. Viziteu	5
4. Romaneţ	3	Suma: 34 familii.	

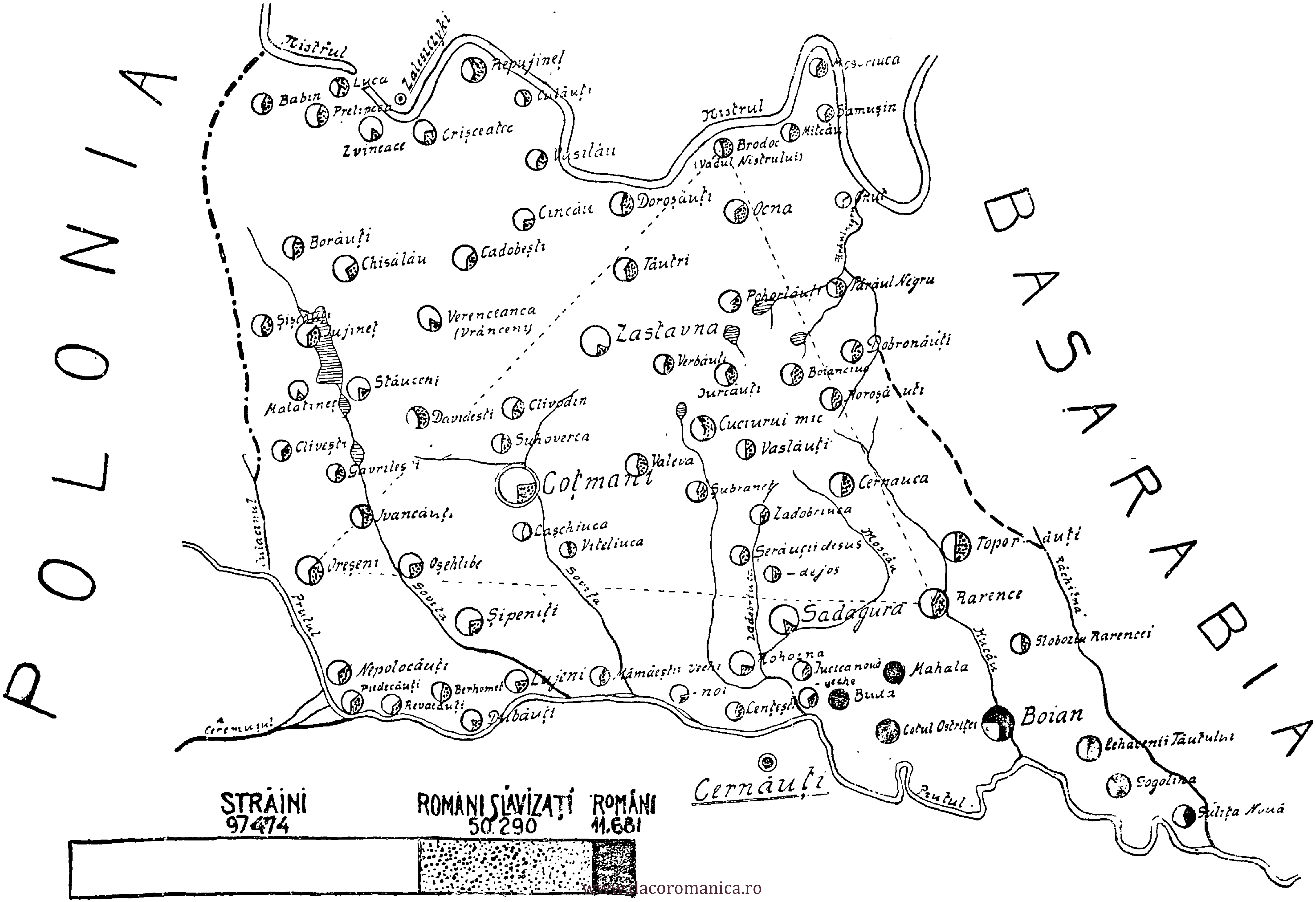
34 f. × 5 sufl. 170 suflete.

Cea mai răspândită familie în sat se cheamă «Covalciuc», care seamănă că purta porecla românească «Covaliu» şi apoi a primit sufixul «ciuc». Aceasta însă n'am putut constata lipsind condicile mitricale cele vechi (1783—1800).

Alte schimonosiri nu s'au făcut.

1) Acesta moşteni partea sa (jumătatea satului) dela o bunică poreclită „Grozavă".

CUPRINSUL

POLONIA
BASARABIA
Nistrul
Zaleszczyki
Luca
Babin
Prelipcea
Zvineace
Crişceatec
Repujineţ
Culăuţi
Vasilău
Nistrul
Brodoc
(Vadul Nistrului)
Samuşin
Milcău
Onut
Cincău
Doroşăuţi
Ocna
Borăuţi
Chisălău
Cadobeşti
Tăutri
Pohorlăuţi
Pârăul Negru
Şişcăuţi
Jujineţ
Verenceanca
(Vrănceni)
Zastavna
Verbăuţi
Dobronăuţi
Jurcăuţi
Boianciuc
Horoşăuţi
Stăuceni
Malatineţ
Davideşti
Clivodin
Suhoverca
Cuciurui mic
Vaslăuţi
Cliveşti
Gavrileşti
Colmani
Valeva
Şubraneţ
Cernauca
Ivancăuţi
Caschiuca
Viteliuca
Zadobriuca
Toporăuţi
Şerăuţii desus
- dejos
Oreşeni
Oşehlibe
Rarence
Sovita
Şipeniţi
Sadagura
Slobozia Rarencei
Rohozna
Nepolocăuţi
Lujeni
Mămăeştii vechi
- noi
Jucica nouă
- veche
Mahala
Buda
Boian
Pitdecăuţi
Berhomet
Revacăuţi
Dubăuţi
Cenţeşti
Colul Ostriţei
Lehacenii Tăutului
Ceremuşul
Prutul
Racitna
Cernăuţi
Sogolina
Suliţa Nouă
STRĂINI
97474
ROMÂNI SLAVIZAŢI
50.290
ROMÂNI
11.681

Biblioteca Pedagogică a Casei Şcoalelor

Bucureşti. — Tipografia ION C. VĂCĂRESCU. — Strada Umbrei, 4.